

**T.C.
MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İLKÖĞRETİM ANA BİLİM DALI**

**İŞBİRLİKLİ TARTIŞMA SORGULAMA (İTS)
STRATEJİSİNİN İLKOKUL 4. SINIF
ÖĞRENCİLERİNİN OKUDUĞUNU ANLAMA
BAŞARILARINA ETKİSİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Hazırlayan
Mustafa Burak TOP**

**Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Muammer YILMAZ**

Hatay-2014

**T.C.
MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İLKÖĞRETİM ANA BİLİM DALI**

**İŞBİRLİKLİ TARTIŞMA SORGULAMA (İTS)
STRATEJİSİNİN İLKOKUL 4. SINIF
ÖĞRENCİLERİNİN OKUDUĞUNU ANLAMA
BAŞARILARINA ETKİSİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Hazırlayan
Mustafa Burak TOP**

**Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Muammer YILMAZ**

Hatay-2014

ONAY

MUSTAFA BURAK TOP tarafından hazırlanan “**İŞBİRLİKLİ TARTIŞMA SORGULAMA (İTS) STRATEJİSİNİN İLKOKUL 4. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN OKUDUĞUNU ANLAMA BAŞARILARINA ETKİSİ**” adlı bu çalışma jüri tarafından lisansüstü öğretim yönetmeliğinin ilgili maddelerine göre değerlendirilip oybirliği / oyçokluğu ile **İLKÖĞRETİM ANA BİLİM DALINDA YÜKSEK LİSANS TEZİ** olarak kabul edilmiştir.

__/__/__

Jüri Üyeleri	İmza
Yrd. Doç. Dr. Muamber YILMAZ (Tez Danışmanı - Başkan)	
Yrd. Doç. Dr. Kemal Zeki ZORBAZ (Üye)	
Yrd. Doç. Dr. Ahmet BALCI (Üye)	

Mustafa Burak TOP Tarafından Hazırlanan “**İşbirlikli Tartışma Sorgulama (İTS) Stratejisinin İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Okuduğunu Anlama Başarılarına Etkisi**” adlı tez çalışmasının yukarıda imzaları bulunana jüri üyelerince kabul edildiğini **onaylarım.**

Doç. Dr. Halil DEMİRER

Enstitü Müdürü

ÖN SÖZ

Gelişen teknoloji ile hızlı bir şekilde değişen ve küreselleşen dünyada toplumların da bu değişimden etkilenmesi kaçınılmazdır. Bilgi kaynaklarının hızla arttığı ve bu bilgilere ulaşmanın çok kolay ve hızlı olduğu açıkça görülmektedir. Toplumların gelişmişlik düzeylerini yükseltebilmeleri de bu değişimin gerisinde kalmamaları ile mümkün olabilmektedir. Bunun için toplumlar, her alanda yenilikleri, gelişmeleri takip edebilecek insanlar yetiştirmek zorundadır. Bu ise o ülkenin eğitimi ile mümkün olabilmektedir.

Eğitimde günümüz şartlarında araştıran, sorgulayan, bilgileri ve olayları analiz edebilen ve değerlendirebilen bireyler yetiştirmek için öğrenci merkezli yöntem, strateji ve teknikler tercih edilmektedir. Öğrencileri daha aktif kılan ve öğrendiği bilgileri yapılandırmalarına katkı sağlayan bu yöntem, strateji ve teknikleri öğrencilerin eğitim hayatlarının ilk yıllarından itibaren kullanmak büyük önem taşımaktadır.

İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programında (1-5. sınıflar), Türkçe dersi öğrenme alanlarını dinleme, konuşma, okuma, yazma, görsel okuma ve görsel sunu becerileri oluşturmaktadır. Bu öğrenme alanları öğrencilerin hem eğitim hayatlarındaki akademik başarılarında hem de günlük hayatlarındaki sosyal ilişkilerinde önemli rol oynamaktadır. Bu nedenle öğrenciyi merkeze alan ve araştıran, sorgulayan, analiz edebilen, değerlendirebilen bireyler yetiştirmeye yardımcı olan yöntem, strateji ve tekniklerin ilköğretim Türkçe derslerinde de başarılı bir şekilde uygulanabilmesi büyük önem taşımaktadır.

İşbirlikli Tartışma Sorgulama stratejisi, okuduğunu anlama becerilerini geliştirmeye yönelik hazırlanmış bir stratejidir. Bu çalışmayla İşbirlikli Tartışma Sorgulama stratejisinin öğrencilerin okuduğunu anlama başarılarını artırmada etkililiğinin araştırılması amaçlanmıştır.

TEŐEKKÖR

Çalıőmamın her aşamasında bilgi ve tecrübesiyle yol gösteren, desteğini esirgemeyen, sayın hocam Yrd. Doç. Dr. Muamber YILMAZ'a teőekkürlerimi ve saygılarımı sunarım.

Bu tezin oluőmasında ve yüksek lisans eğitimim boyunca bilgilerini, düşüncelerini, önerilerini ve yardımlarını esirgemeyen bütün hocalarıma teőekkürlerimi ve saygılarımı sunarım.

Her zaman desteklerini hissettiğim aileme teşekkür ederim.

**İŞBİRLİKLİ TARTIŞMA SORGULAMA (İTS) STRATEJİSİNİN İLKOKUL
4. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN OKUDUĞUNU ANLAMA BAŞARILARINA
ETKİSİ**

Mustafa Burak TOP

İlköğretim Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 2014

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Muammer YILMAZ

ÖZET

Okuma, İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programında (1-5. sınıflar) yer alan öğrenme alanlarından biri olup öğrencilerin hem günlük hayatta toplumla sağlıklı bir iletişim kurabilmelerine yardımcı olan hem de akademik başarılarını etkileyen önemli bir unsurdur. Bu nedenle öğrencilerin okuma ve okuduğunu anlama becerilerinin geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır.

Bu araştırma İşbirlikli Tartışma Sorgulama stratejisinin ilkokul 4. sınıf öğrencilerinin okuduğunu anlama başarılarına etkisini incelemek amacıyla yapılmıştır.

Araştırmanın örneklemini Hatay ili Antakya ilçesinde yer alan Nizamettin Özkan İlkokulunda 4. sınıf düzeyinde öğrenim gören 65 öğrenci oluşturmaktadır. Deney grubunda 37, kontrol grubunda ise 28 öğrenci yer almıştır. Araştırmada ön test-son test kontrol gruplu model kullanılmıştır. Bir deney ve bir kontrol grubunun kullanıldığı bu araştırmada deney grubunda Türkçe derslerindeki metinler İşbirlikli Tartışma Sorgulama Stratejisi basamaklarına uygun olarak yürütülürken, kontrol grubunda dersler mevcut programın öngördüğü yaklaşım doğrultusunda hazırlanan etkinlik ve planlar doğrultusunda yürütülmüştür.

Araştırmada ölçme aracı olarak uzman görüşü doğrultusunda araştırmacı tarafından hazırlanan Okuduğunu Anlama Başarı Testi kullanılmıştır.

Verilerin analizinde t-testi ve ANCOVA istatistikleri kullanılmıştır.

Araştırmadan elde edilen verilerin analizi sonucunda İşbirlikli Tartışma Sorgulama stratejisinin uygulandığı deney grubu lehine anlamlı bir fark bulunmuştur.

ANAHTAR KELİMELELER

Okuma, Okuduğunu Anlama stratejileri, İşbirlikli Tartışma Sorgulama Stratejisi

**THE EFFECT OF COOPERATIVE DISCUSSION QUESTIONING
STRATEGY ON STUDENT'S READING COMPREHENSION**

ACHIEVEMENT IN PRIMARY SCHOOL 4th CLASS

Master's Thesis, Mustafa Burak TOP

Department of Primary Education, 2014

Supervisor : Assistant Professor Dr. Muammer YILMAZ

ABSTRACT

Reading, which is a learning area of Primary School Turkish Education Program, is a helper for the students in daily life on building a healthy communication with society, besides that is an important factor which effects to students' academic achievements. Therefore the development of students' reading and reading comprehension skills has a great importance

This research aims to determine the effect of Cooperative Discussion Questioning Strategy on student's reading comprehension achievement in primary school 4th class.

The research sample contains 65 student (in experimental group 37, in control group 28) who are studying on 4th class of a school in the Hatay/Antakya. The pre-test-post-test control group model was used in this study. The sample is divided into two groups as a experimental group and a control group. During application for the experimental group in Turkish lessons, texts are lectured by Cooperative Discussion Questioning Strategy. However in control group lessons are lectured with activities and plans according to the current curriculum.

In research the data obtained from Reading Comprehension Achievement Test which was prepared by researcher according to expert opinions.

In the analysis of data t-test and ANCOVA statistical analysis were used.

As a result of analysis data obtained from the research a significant difference detected favor of the experimental group which was lectured with Cooperative Discussion Questioning Strategy .

KEY WORDS

Reading, Reading Comprehension Strategies, Cooperative Discussion Questioning.

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	i
TEŞEKKÜR	ii
ÖZET	iii
ABSTRACT	v
İÇİNDEKİLER	vi
TABLolar LİSTESİ	ix

BİRİNCİ BÖLÜM

1. GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Araştırmanın Önemi	4
1.3. Problem Cümlesi	5
1.4. Alt Problemler	5
1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları	6
1.6. Araştırmanın Sayıltıları	6
1.7. Tanımlar	6
1.8. Kısaltmalar	7

İKİNCİ BÖLÜM

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE	8
2.1. Okuma ve Anlama	8
2.1.1. Okuma	8
2.1.2. Okuduğunu Anlama	12
2.2. Okuduğunu Anlama Stratejileri	14
2.2.1. İncele-Sorgula-Oku-Tekrar Et-Gözden Geçir (SQ3R)	18

2.2.2.	Çoklu Geçiş stratejisi (Multipass)	19
2.2.3.	Karşılıklı Öğretim (Reciprocal Teaching)	19
2.2.4.	Oku, Kodla, Açıklayıcı Notlar Al, Üzerine Düşün (REAP)	20
2.2.5.	Ne Biliyorum, Ne Öğrenmek İstiyorum, Ne Öğrendim (K-W-L)	21
2.2.6.	Not Alma Stratejisi	21
2.2.7.	Tahmin-İnceleme-Özetleme-Örgütlenme-Değerlendirme (TİÖD)	22
2.2.8.	İşbirlikli Tartışma Sorgulama Okuduğunu Anlama Stratejisi (Coop-Dis-Q)	22
2.3.	İşbirlikli Öğrenme	24
2.3.1.	İşbirlikli Öğrenme Teknikleri	27
2.3.1.1.	Öğrenci Timleri-Başarı Grupları Tekniği (Student Teams – Achievement Divisions)	27
2.3.1.2.	Tartışma Grubu Tekniği (Discussion Group)	28
2.3.1.3.	Ayrılıp-Birleştirme Tekniği (Jigsaw)	28
2.3.1.4.	Takım-Oyun-Turnuva Tekniği (Teams-Games-Tournament)	29
2.3.1.5.	Takım Destekli Bireyselleştirme	29
2.3.1.6.	Karşılıklı Sorgulama	29
2.3.1.7.	Birleştirilmiş İşbirlikli Okuma ve Kompozisyon	30
2.3.1.8.	İşbirliği-İşbirliği	31
2.3.2.	İşbirlikli Öğrenmenin Avantajları	32
2.4.	Sorgulama Yöntemi	33
2.5.	Tartışma Yöntemi	34
2.6.	Okuduğunu Anlama Stratejileri İle İlgili Yapılan Araştırmalar	36
2.6.1.	Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar	36
2.6.2.	Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar	42

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. YÖNTEM	45
3.1. Araştırmanın Modeli	45
3.2. Evren ve Örneklem	46
3.3. Veri Toplama Araçları	47
3.3.1. Okuduğunu Anlama Başarı Testi	47
3.4. Araştırmanın Uygulanması	50
3.4.1. Deney Grubunda Dersin İşlenişi	51
3.4.2. Kontrol Grubunda Dersin İşlenişi	52
3.5. Verilerin Analizi	52

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. BULGULAR VE YORUMLAR	53
4.1. Birinci Alt Probleme Ait Bulgu ve Yorumlar	54
4.2. İkinci Alt Probleme Ait Bulgu ve Yorumlar	55
4.3. Üçüncü Alt Probleme Ait Bulgu ve Yorumlar	56
4.4. Dördüncü Alt Probleme Ait Bulgu ve Yorumlar	57
4.5. Beşinci Alt Probleme Ait Bulgu ve Yorumlar	59

BEŞİNCİ BÖLÜM

5. SONUÇ VE ÖNERİLER	63
5.1. Sonuçlar	63
5.2. Öneriler	66

KAYNAKÇA	67
-----------------	----

EKLER	73
--------------	----

Ek-1 Araştırma Süresince Uygulanan Ders Planları	73
--	----

Ek-2 Ön Okuduğunu Anlama Başarı Testi	122
---------------------------------------	-----

Ek-3 Son Okuduğunu Anlama Başarı Testi	124
--	-----

Ek-4 Kontrol Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Ön Teste Ait Verileri	126
---	-----

Ek-5 Deney Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Ön Teste Ait Verileri	148
Ek-6 Kontrol Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Son Teste Ait Verileri	167
Ek-7 Deney Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Son Teste Ait Verileri	188
Ek-8 Araştırma İzin Belgesi	211

TABLULAR LİSTESİ

Tablo:3.1 Araştırmanın Deneysel Deseni	46
Tablo 3.2: Örneklemin Gruplara ve Cinsiyete Göre Dağılımı	47
Tablo 3.3. Ön ve Son OABT Ölçümlerinin Güvenirlik Katsayıları.....	50
Tablo 4.1. Ön ve Son OABT Ölçümlerinin Betimsel Verileri.....	53
Tablo 4.1.1. Ön OABT Puanlarının Gruplara Göre Bağımsız Örneklem t-Testi Sonuçları.....	55
Tablo 4.2.1. Deney Grubu İçin OABT Ön ve Son Test Puanlarının Bağımlı Örneklem t-Testi Sonuçları.....	56
Tablo 4.3.1. Kontrol Grubu İçin OABT Ön ve Son Test Puanlarının Bağımlı Örneklem t-Testi Sonuçları.....	57
Tablo 4.4.1. Son OABT Puanlarının Gruplara Göre Bağımsız Örneklem t-Testi Sonuçları.....	58
Tablo 4.5.1. Deney Grubunda Cinsiyete Göre Ön OABT Bağımsız Örneklem t-Testi Sonuçları.....	59
Tablo 4.5.2. Deney Grubunda Cinsiyet*Ön-OABT Ortak Etkisini Test Etmek Amacıyla Regresyon Sonuçları.....	60
Tablo 4.5.3. Deney Grubu Son OABT Puanlarının Levene F Testi Sonuçları.	61
Tablo 4.5.4. Deney Grubu Cinsiyete Göre Son OABT Puanlarının ANCOVA Sonuçları	62

BİRİNCİ BÖLÜM

1. GİRİŞ

1.1. Problem Durumu

İnsanlar sosyal bir çevre içerisinde yaşamlarını devam ettirmektedir. İnsanların bu sosyal çevrede ihtiyaçlarını giderebilmesi, duygu ve düşüncelerini aktarabilmesi için iletişim kurması gerekmektedir. Dil bu iletişimin sağlanabilmesinde önemli bir araçtır. Demirel (2006), dil kavramını insanların duygu ve düşüncelerini sesler aracılığıyla birbirlerine aktarabildikleri sistemli bir iletişim aracı olarak tanımlamaktadır.

Dil ile kültür arasında bir bütünlük söz konusudur. Kültür, bir toplumun geçmişten bugüne biriktirdiği değerlerin tamamıdır. Bir topluma ait bireylerin yaşayışı, giyimleri, inançları, yemekleri, dinlediği müzikleri kısacası o topluma ait insanların her şeyi o toplumun kültürünü oluşturmaktadır. Dildeki deyimler, kalıplaşmış sözler kültürün o dile kazandırdıklarını içermektedir. Bu bakımdan bir dilin zenginliği o toplumun kültürel zenginliği ile doğrudan ilişkilidir ve dil bir kültürün seviyesini yansıtan önemli bir araçtır. Bundan dolayı dil ve bireylerin dünya görüşü daima birbirini etkilemektedir (Yıldız, 2006:15). Kültürün zenginliği kadar geleceğe aktarılması da büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle kültürün, ait olduğu toplumun bütün bireyleri tarafından bilinmesi ve paylaşılması son derece önemlidir. Bu süreç çok erken yaşlarda başlamalı ve öğrencinin erken yaşlarda kültürünü öğrenmesi, bu değerlere uyum sağlaması gerekmektedir. Öğrenciye bu kazanımların aktarılmasında ise dil önemli bir etkidir. Öğrencinin gerekli bilgi, beceri ve tutumları oluşturması ve gerçekleştirmesi dil ile mümkün olabilmektedir (Güneş, 2013: 24-25).

“Türkçe dersi öğretim programı, öğrencilerin hayat boyu kullanabilecekleri dinleme, konuşma, okuma, yazma, görsel okuma ve görsel sunu ile ilgili dil ve zihinsel becerilerini kazanmaları, bu becerileri kullanarak kendilerini bireysel ve sosyal yönden geliştirmeleri, etkili iletişim kurmaları, öğrenmeleri, Türkçe sevgisiyle, istek duyarak okuma ve yazma alışkanlığı edinmeleri amacıyla hazırlanmıştır” (MEB,2009: 10).

İlköğretim Türkçe Dersi Öğretimi Programında (1-5. sınıflar) öğrenme alanları olarak dinleme, konuşma, okuma, yazma, görsel okuma ve görsel sunu yer almaktadır. Görsel okuma ve görsel sunu 2005 İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programında temel dört öğrenme alanının yanında ilk kez ele alınan öğrenme alanları olarak programa eklenmiştir. Bu öğrenme alanları şu şekilde özetlenebilir.

Dinleme, ses ve konuşmalarının anlamlandırılmasını ifade etmektedir. Bu süreç işitme, anlama ve zihinde yapılandırma aşamalarını içermektedir. İşitme aşamasında ses ve konuşmalar işitilmektedir. Anlama aşamasında işitilenler üzerinde odaklanarak ilgi duyulanların seçilmesi gerçekleşmektedir. Son aşama olan zihinde yapılandırma aşamasında ise işitilenlerin zihinsel süreçlerden geçirilmesi ve bu bilgilerin, düşüncelerin önbilgilerle bütünleştirilerek anlamlandırılması yer almaktadır (MEB, 2009: 13).

Konuşma, zihindeki duygu, düşünce ve bilgilerin sözle ifade edilmesi olarak tanımlanmaktadır. Konuşmada zihindeki duygu, düşünce ve bilgiler gözden geçirildikten sonra konuşmanın amacı, yöntemi ve sınırları belirlenmektedir. Bu işlem gerçekleştikten sonra düzenlenen duygu, düşünce ve bilgilerin sesler, kelimeler ve cümleler aracılığıyla aktarılması sonucu konuşma eylemi gerçekleşmektedir (MEB, 2009: 15).

Okuma; görme, algılama, anlama ve zihinde yapılandırma aşamalarından sonra tamamlanmış olan bir öğrenme alanıdır. Okuma kelime tanıma ve anlama sonucunda tamamlanan bir öğrenme alanıdır. Okuma becerileri ilköğretimin ilk yıllarında şekillenen bir beceri olmasından dolayı birinci sınıftan itibaren üzerinde durulması gereken bir öğrenme alanıdır (MEB, 2009: 16).

Yazma; duygu, düşünce ve bilgilerin yazılı olarak ifade edilmesi olarak tanımlanmaktadır. Yazma sürecinde ilk aşamada zihindeki duygu, düşünce ve bilgiler gözden geçirilir. Daha sonra bunlar zihinde düzenlenir ve son olarak sesler, kelimeler ve cümleler ile yazıya aktarılır (MEB, 2009: 17).

Bu dört öğrenme alanının yanında ele alınan görsel okuma ve görsel sunu ise şekil, sembol, resim, grafik, tablo, beden dili, doğa ve sosyal olayları okuma, anlama ve zihinde yapılandırma. Görsel okuma resim, tablo, grafik vb. araçlardan yararlanarak anlama ve yorum yapabilmeyi sağlarken görsel sunu bilgilerin bu araçlarla anlatılmasını ifade etmektedir (MEB, 2009: 18).

Bu öğrenme alanlarından okuma, okur-yazarlık boyutu ile öğrencinin günlük hayatında ihtiyaç duyduğu bir gereksinim olmasının yanında öğrencinin okumaya karşı olumlu tutum geliştirmesi ve okuma alışkanlığı kazanması için de gereklidir. Bireyin kendini geliştirebilmesi için sadece okur-yazar olması yeterli değildir. İnsanların düşüncelerini, görüşlerini geliştirebilmeleri, olayları ve düşünceleri daha doğru bir şekilde eleştirebilmeleri için okuma alışkanlığı kazanmaları gerekmektedir. Bu durum bireyin okumaya karşı olumlu tutum geliştirmesi ile mümkündür. Bu da genellikle insanların küçük yaşlarda kazanabildikleri bir durumdur. Bunun yanında okuduğunu anlama becerilerinin gelişmesi öğrencinin diğer derslerdeki ve ilerideki akademik başarısını da doğrudan etkileyecektir. Okuduğunu anlamada sorun yaşayan öğrencilerin diğer derslerin öğreniminde de sorun yaşayacakları açıktır. Bu durum öğrencilerin okula karşı olan tutumunu da etkilemesine neden olacaktır. Bu nedenle Türkçe dersi öğretim programının öğrenme alanlarından okuma, büyük önem taşımakta ve öğrencinin okul hayatının ilk yılından itibaren geliştirilmesi gereken önemli bir beceridir.

Okuma kavramında amaç, anlamanın gerçekleşmesidir. Okuduğunu anlama, birçok alanda olduğu gibi bireysel farklılıkların ön plana çıktığı bir beceridir. Bu farklılıklardan biri de cinsiyettir. Çoğmen (2008), yaptığı araştırmada okuduğunu anlama stratejilerini analitik stratejiler ve pragmatik stratejiler olarak iki grupta değerlendirmiştir. Kız öğrencilerin pragmatik stratejileri erkek öğrencilere göre daha sık kullandıklarını belirtmiştir. Ayrıca Güngör (2005), işbirlikli öğrenmenin kız ve erkek öğrencilerin okuduğunu anlama stratejilerini kullanmaları ve okumaya karşı tutumları arasındaki farklılığı ortadan kaldırdığını ifade etmiştir. Bundan dolayı Türkçe dersinde öğrencilerin okuduğunu anlama becerilerini geliştirmelerine yardımcı olabilecek birçok yöntem, strateji ve teknik bulunmaktadır. Öğrencilerin bu yöntem, strateji ve tekniklerden haberdar olması ve bu yöntem, strateji ve tekniklerin Türkçe dersinde faydalı bir şekilde kullanılması öğrencilerin okuduğunu anlama becerilerini olumlu yönde etkileyecektir. Dolayısıyla bu durum öğrencilerin okuma

alışkanlığı kazanmasına ve diğer derslerdeki akademik başarılarını geliştirmelerine katkı sağlayacaktır. Bu stratejilerden biri de İşbirlikli Tartışma Sorgulama stratejisidir. Bu strateji işbirlikli öğrenme, tartışma yöntemi ve sorgulama yönteminin olumlu yönlerinden faydalanılan ve öğrencilerin okuduğunu anlama başarılarını yükseltmeye katkı sağladığı tespit edilen bir stratejidir.

1.2. Araştırmanın Önemi

Günümüzde gelişen teknolojilerin ve basılı materyallerin sayısının fazla olması bilgiye ulaşmamızı kolaylaştırmış olan bir unsurdur. Ulaştığımız bu kaynaklardan ve bilgilerden faydalanabilmek için öncelikle okuma alışkanlığı kazanmak önemli bir etkidir. Bireyin okuma alışkanlığı kazanması ve ulaştığı kaynaklardan en iyi şekilde yararlanabilmesi için okuduklarını anlaması, okunan materyaller üzerinde yorum yapabilmesi gerekmektedir. Bireyin erken yaşlarda okuduğunu anlama becerilerini geliştirmesi bu durumun gerçekleşmesinde önemli rol oynamaktadır. Bu bakımdan bireylerin okuduğunu anlamalarını geliştirebilecek bir stratejinin kullanıldığı bu araştırma önem taşımaktadır.

Okuduğunu anlama becerisi bireylerin günlük yaşamlarında önemli bir husus olmasının yanı sıra öğrencilerin öğrenim süreçlerinde diğer derslerdeki akademik başarılarını da etkileyebilir. Bu ihtimal göz önüne alındığında bu araştırma önemli bulunmuştur.

Okuduğunu anlama, öğrencilerin; kelime tanıma becerisinin yanında metnin ana düşüncesini ve yan düşünceleri, metinde verilmek istenen mesajın ne olduğunu anlamlandırabilmesidir. Bunun için öğrencilerin okuma öncesinde, okuma sırasında ve okuma sonrasında kullanabilecekleri birçok strateji, yöntem ve teknik bulunmaktadır. Öğrencilerin bu strateji, yöntem ve teknikleri bilmesi ve doğru bir şekilde kullanması okuduğunu anlama becerilerini geliştirmede önemli rol oynamaktadır. İşbirlikli Tartışma Sorgulama stratejisinin yukarıda belirtilen becerileri etkili bir biçimde geliştirebilecek stratejilerden biri olabileceği tahmin edilmektedir. Bu bağlamda öğrencinin kelime tanıma becerisinin yanında metnin ana düşüncesi ve yan düşünceleri, metinde verilmek istene mesajın ne olduğunu işbirlikli

olarak tartışıp sorgulayabileceği ve bu becerileri farklı bakış açılarının etkisiyle geliştirebileceği bu strateji araştırmaya değer bulunmuştur.

Yapılan alan yazın taramasında İşbirlikli Tartışma Sorgulama stratejisinin İlkokul Türkçe dersinde okuduğunu anlamaya etkisine yönelik Türkiye’de deneysel modelde yapılmış olan bir çalışmaya rastlanmamıştır. Okuduğunu anlamamanın önemi ile birlikte değerlendirildiğinde farklı stratejilerin kullanılması ve değerlendirilmesinin eğitim açısından faydalı olabileceği düşünülmüştür. Bu bakımdan İşbirlikli Tartışma Sorgulama stratejisinin etkisinin incelendiği, deneysel modelde yapılan bu araştırma önem taşımaktadır.

1.3. Problem Cümlesi

İlkokul 4. sınıf Türkçe dersinde İşbirlikli Tartışma Sorgulama stratejisi ile mevcut programın uygulandığı sınıflardaki öğrencilerin okuduğunu anlama başarıları arasında bir fark var mıdır?

1.4. Alt Problemler

1. İlkokul 4. sınıf Türkçe dersinde İşbirlikli Tartışma Sorgulama stratejisi ile mevcut programın uygulandığı sınıflardaki öğrencilerin Okuduğunu Anlama Başarı Testi (OABT) ön testinden aldıkları puanların ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark var mıdır?
2. İlkokul 4. sınıf Türkçe dersinde İşbirlikli Tartışma Sorgulama stratejisinin uygulandığı sınıftaki öğrencilerin OABT ön test ve OABT son testinden aldıkları puanların ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark var mıdır?
3. İlkokul 4. sınıf Türkçe dersinde mevcut programın uygulandığı sınıftaki öğrencilerin OABT ön test ve OABT son testinden aldıkları puanların ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark var mıdır?
4. İlkokul 4. sınıf Türkçe dersinde İşbirlikli Tartışma Sorgulama stratejisi ile mevcut programın uygulandığı sınıflardaki öğrencilerin OABT son

testinden aldıkları puanların ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark var mıdır?

5. İlkokul 4. sınıf Türkçe dersinde İşbirlikli Tartışma Sorgulama stratejisinin uygulandığı deney grubunda cinsiyete göre öğrencilerin son-OABT puanları ortalamaları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma;

1. 2012-2013 eğitim- öğretim yılı ile,
2. Hatay ili Antakya ilçesi ilkokullarından Nizamettin Özkan İlkokulu'nda öğrenim gören 4. sınıf düzeyindeki 65 öğrenciyle,
3. 2012-2013 eğitim öğretim yılında 5 hafta, 25 ders saatiyle,
4. İşbirlikli Tartışma Sorgulama stratejisi ve mevcut programda uygulanan etkinliklerle,
5. Veri toplama aracı olarak Okuduğunu Anlama Başarı Testi ile sınırlıdır.

1.6. Araştırmanın Sayıltıları

1. Öğrenciler, araştırma öncesinde uygulanan ön testlere ve araştırma sonunda uygulanan son testlere ciddi ve içtenlikle cevap vermişlerdir.
2. Deney ve kontrol grubu, kontrol edilemeyen dış etkenlerden aynı derecede etkilenmişlerdir.

1.7. Tanımlar

Okuma: Okuma; ön bilgilerin kullanıldığı, yazar ve okuyucu arasındaki etkili iletişime dayalı, uygun bir yöntem ve amaç doğrultusunda, düzenli bir ortamda gerçekleştirilen anlam kurma sürecidir (Akyol, 2009:1).

Okuduğunu Anlama Stratejileri: Okuduğunu anlama stratejileri, anlamının güçleştiği durumlarda, öğrencinin akademik konulardaki performansını geliştirebilen bilişsel araçlar olarak tanımlanır (Piloneita, 2006'dan akt: Epçaçan ve Erzen, 2010: 24).

İşbirlikli Tartışma Sorgulama Stratejisi: Okuduğunu anlama başarılarını yükseltmek amacıyla işbirlikli yöntem, tartışma yöntemi ve sorgulama yönteminin birlikte kullanılarak düzenlendiği bir okuduğunu anlama stratejisidir.

Okuduğunu Anlama Başarı Testi: Öğrencilerin okuduğunu anlama başarılarını ölçmek amacıyla hazırlanmış 6 sorudan oluşan başarı testidir.

1.8. Kısaltmalar

İTS: İşbirlikli Tartışma Sorgulama Okuduğunu Anlama Stratejisi

OABT: Okuduğunu Anlama Başarı Testi

\bar{X} : Aritmetik Ortalama

ss: Standart Sapma

sd: Serbestlik Derecesi

Akt: Aktaran

t.y.: Tarih Yok

İKİNCİ BÖLÜM

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Okuma ve Anlama

2.1.1. Okuma

Okuma, geçmişten günümüze kadar bilgiye ulaşmanın en önemli ve en çok kullanılan yollarından biridir. Günümüzde çok fazla bilgiye ulaşılabilmesi bireylerin sorgulayıcı ve yorumlayıcı anlama yapabilmesini gerekli kılmaktadır. Okuma, bireylerin kendini geliştirebilmeleri, kişiliklerini biçimlendirebilmeleri için gerekli bir etkinlik olmasının yanında toplum için de belirleyici bir unsurdur. Okumak, uygar toplumlarda ilerlemenin ve gelişmenin bir gereği olarak görülmektedir. Gelişmemiş toplumlarda ise okumayan bir kuşak tehlikesinden söz edilmektedir (Demirel, 2006:82).

İnsanlar belli bir kültür düzeyinde eğitilmelerinden dolayı içinde buldukları çevre büyük önem taşımaktadır. Bu çevre bireyin ailesinden başlamakla birlikte okul hayatındaki sosyal çevresiyle devam etmektedir. Bu kültürlenme sürecinde birey hem çevresinden etkilenen hem de çevresini etkileyen bir unsurdur. Bu nedenle aile bireylerinin ve sosyal çevredeki insanların kültür düzeyleri ve okuma alışkanlıkları da çocuğun okumaya karşı geliştireceği tutum üzerinde etkili olmaktadır (Yıldız, 2010: 116).

Yukarıdaki nedenlerden dolayı bireylerin okul hayatlarının başından itibaren okumaya karşı olumlu tutum geliştirmeleri ve bireylerin hem kendini geliştirmesine hem de içinde bulunduğu toplumun gelişmesine katkı sağlayabilmesi için okuma, üzerinde durulması gereken bir kavramdır.

“Yapılandırmacı yaklaşıma göre okuma, ön bilgilerle metindeki bilgilerin bütünleştirildiği ve yeniden anlamlandırıldığı bir süreçtir.” (Güneş, 2013: 128).

“Okuma; ön bilgilerin kullanıldığı, yazar ve okuyucu arasındaki etkili iletişime dayalı, uygun bir yöntem ve amaç doğrultusunda, düzenli bir ortamda gerçekleştirilen anlam kurma sürecidir.” (Akyol, 2009: 1).

“Okuma bir yazının harflerini, sözcüklerini, imlerini tanımak ve bunların anlamlarını kavramaktır” (Göğüş 1978: 60).

“Okuma yazılı bir metni mekanik olarak tekrar etmek değil, basılı bir materyalden anlam çıkarmaktır.” (Ocak, 2004: 20).

Smith ve Dechant (1961) okumada iki kavram üzerinde durmuşlardır. Bunlar tanıma ve algılama kavramlarıdır. Tanıma yazılı materyaldeki harflerin, sözcüklerin tanınması olarak ifade edilmektedir. Algılama ise okuyucunun bu materyalleri bazı zihinsel süreçler sonunda eski bilgilerle bağdaştırarak anlamlandırmasıdır (Akt: Dökmen, 1994 : 15).

Yukarıdaki tanımlara baktığımızda “okuma” kavramının bu iki ögesi üzerinde durulduğu görülmektedir. Buna göre okuma eyleminin gerçekleşebilmesi için okuyucunun yazılı materyali seslendirmesi ve seslendirdiği kelime veya cümleyi ön bilgilerini kullanarak anlamlandırması gerekmektedir. Bu bağlamda anlama okumanın amacıdır diyebiliriz.

Okumanın gerçekleşebilmesi için her şeyden önce okuyucunun kelimeyi tanıması gerekmektedir. Kelimenin tanınması ile okuyucu zihinsel sözlüğü kullanarak anlamı belirleyebilir ve önbilgilerini kullanarak kelimeyi anlamlandırabilir. Kelime tanıma yanlış ve yetersiz olduğu durumda okuyucu; cümleleri, paragrafları ve metni anlamakta sorun yaşayacaktır (Akyol, 2009: 3).

Okuma kelimelerin art arda sıralandığı pasif bir eylem değildir. Okuyucunun metindeki bilgileri; kendi önbilgileri, düşünceleri ve amaçları doğrultusunda değerlendirmesi gerekmektedir. Bundan dolayı okuma aktif ve yaratıcı bir etkinliktir (Yangın ve Sidekli, 2006). Aksi halde yapılan etkinlik seslendirme olarak ifade edilmektedir.

Akyol (2009: 4-7) okumanın prensiplerini şu başlıklar altında toplamıştır:

1. Okuma anlam kurma sürecidir.
2. Okuma akıcı olmalıdır.

3. Okuma stratejik olmalıdır.
4. Okumaya güdülenmiş olunmalıdır.
5. Okuma hayat boyu devam etmelidir.

1. Okuma Anlam Kurma Sürecidir:

Okuyucu, bir metni okurken ön bilgilerini kullanarak metni kavramaya çalışmaktadır. Metnin başlığı, görselleri, konusu okuyucunun o metinle ilgili ön bilgileri hatırlamasını ve okuduğu metni bu ön bilgilerini kullanarak anlamlandırmasını sağlayacaktır. Okuyucunun, bu süreçte okuduğu metin ile ön bilgilerini karşılaştırarak, analiz ve sentez yaparak metni anlamlandırmasının yanında farklı düşüncelere ulaşması da söz konusu olacaktır (Akyol, 2009: 4).

Okuduğunu anlama, bireyin konuyla ilgili ön bilgilerini kullanarak metinde verilmek istenen düşünceleri çözmesi ve bunlara anlam yüklemesidir. Okuyucu bu süreçte kelimeyi seslendirmekte, yazılı kodu çözmekte ve seslendirdiği kelime veya cümleyi zihninde anlamlandırmaktadır (Yılmaz, 2008a: 133).

Okunan bir metin doğru seslendirildiği ve akıcı okuma gerçekleştiği durumda anlamın gerçekleşmesi için ön bilginin gerekli olduğu görülmektedir. Zihinsel süreçte okunan metni anlamlandırmak için okuyucunun, metni bu önbilgilerle değerlendirmesi sonucunda anlamın gerçekleştiği görülmektedir.

2. Okuma Akıcı Olmalıdır:

Rasinski (2003) akıcı okumayı; hızlı, çabasız ve anlamlı bir ifadeyle etkili okuma kabiliyeti olarak tanımlamaktadır (Akt: Kaman ve Şahin, 2013: 642).

Akyol (2009)' a göre akıcı okuma; noktalama işaretleri, vurgu ve tonlamalara dikkat edilen, geriye dönüş ve kelime tekrarına yer verilmeyen, heceleme ve gereksiz duruşlar yapılmayan, anlam ünitelerine dikkat edilerek, konuşurcasına yapılan okumaya denir.

Akıcı okumanın temelinde kelime tanıma ve ayırt etme yeteneği yatmaktadır (Akyol, 2009: 4).

Okuma, kelime tanıma becerisi ve okuduğunu anlama becerisine bağlıdır. Kelime tanıma becerisi gelişmiş okuyucular, kelimeleri çabuk seslendirerek akıcı okuma gerçekleştirebilirler. Bunun sonucunda okuma sırasında anlamaya daha fazla zaman ve enerji ayırabilirler ve okuduklarının büyük bir bölümünü anlarlar. Fakat kelime tanıma becerisi gelişmemiş ya da az gelişmiş okuyucular akıcı okuma gerçekleştiremez ve kelimeleri seslendirmeye fazla zaman ayırmak zorunda kalırlar. Bunun sonucunda okumada sorun yaşarlar ve okuduklarının büyük bir bölümünü anlayamazlar (Yılmaz, 2008a: 132).

3. Okuma stratejik olmalıdır:

Stratejik okuma, okuyucunun; metnin güçlük derecesini ve okuma amacını göz önünde bulundurarak uygun yöntemi belirleyerek okumasıdır. Okuyucunun farklı türdeki metinleri, farklı stratejiler kullanarak okuması gerektiğinin farkında olması gerekmektedir. Stratejik okuma okuyucuya okumayı sevdirecek ve okuyucuya zaman ve enerjiden tasarruf sağlayacaktır (Akyol, 2009: 5).

Roman, gazete, ders kitabı gibi metinlerin okuma amaçları değişmektedir. Bunun yanında okuyucunun, farklı amaçla okunan bu metinleri okumaları sırasında okuma hızı, dikkatleri değişmektedir. Okunan metne göre okuma hızının, dikkatin değişmesi gibi okuma stratejisi de değişmektedir.

4. Okumaya güdülenilmiş olunmalıdır:

Motivasyon okumayı hem öğrenmede hem de geliştirmede önemli rol oynayan faktörlerden biridir. Okuma, okunan metin ile okuyucunun zihni arasında kurulan bir iletişimdir. Bu iletişimin sağlıklı olabilmesi için okuyucunun okuma sırasındaki dikkat ve ilgisi büyük önem taşımaktadır (Coşkun, 2002: 239).

Kendini yetkin olarak görmek okumaya güdülenmenin yollarından biridir. Kendini yetkin gören bireyler zor metinlerle karşılaşmaları durumunda iyi bir okuma gerçekleştirebilmek için bilişsel stratejilerini de etkili bir biçimde kullanarak başarılı olmak için çaba sarf etmeye yönelirler. Bunun yanında bireyin içsel güdülenmeye sahip olması da önemlidir (Akyol, 2009: 6).

Birey, okumaya ne kadar istekli olursa, okuduğunu anlamak için o kadar çaba gösterecektir. İyi bir okuma gerçekleştirebilmek amacıyla daha fazla çaba gösterebilmesi için ise bireyin kendine güven duyduğu ve başarabileceğine inandığı

bir ortam olması önem taşımaktadır. Bu bağlamda bu iki durum birbiriyle yakından ilişkilidir.

Ayrıca bu istek ve okumaya karşı olan güdülenmişliğin devam etmesi için okuma öncesindeki hedefler ile okuma gerçekleştikten sonra ulaşılan sonuçların uyumlu olması gerekmektedir.

5. Okuma Hayat Boyu Devam Etmelidir:

Okuma kısa zamanda kazanılacak bir beceri değildir. Okuma hayat boyu devam edip gelişen bir beceridir. Bunun için okumaya ayrılan zamanın azlığından ya da çokluğundan veya bir defada okunan materyalin kısalığı ya da uzunluğundan ziyade okuma faaliyetinin devamlılığı önem taşımaktadır. Bu şekilde gerçekleştirilen okumanın sürekliliği sağlandığı durumda başarılı olunabilir. İyi bir okuyucu olabilmek için bu anlayışın alışkanlık haline getirilmiş olması gerekmektedir (Akyol, 2009: 7).

2.1.2. **Okuduğunu Anlama**

Okumadan beklenen faydanın elde edilmesi, öğrencinin okumaya yönelmesine ve okuduğunu anlamasına bağlıdır (Yıldız ve Akyol, 2011: 794).

Balcı (2013:13-14) anlamamanın, okuma ve dinleme becerilerinin amacını oluşturduğunu belirtmiştir. Okumanın, anlama ve anlamlandırma süreci olduğunu ifade etmektedir. Bu zihinsel süreçte nedenleri araştırma, anlam üzerinde düşünme, anlamı bulma, sonuç çıkarma ve değerlendirme işlemleri yer almaktadır. Anlama; inceleme, seçim yapma, karar verme, yorumlama, öteleme, analiz ve sentez yapma, değerlendirmede bulunma gibi zihinsel faaliyetleri içermektedir. Anlamlandırmada okuyucunun ön bilgileri ve deneyimleri de anlama sürecinde okunanla bütünleşmektedir.

Bir başka deyişle okuma; okunan materyalin, okuyucunun önbilgileri ve deneyimleri ile kurulan bağ sonucunda anlamlandırılma sürecidir, demek mümkündür.

Okuma amacının belirlenmesi, bireyin okuduğu metinden ne öğrenmek istediğini ortaya koymaktadır. Bunun sonucunda ise okuyucunun okuma sırasında nasıl bir strateji kullanacağına karar vermesinde etkili olacaktır (Akyol, 2012: 36).

Robinson ve Good'a (1987) göre okuduğunu anlama basit anlama, yorumlayıcı anlama ve sorgulayıcı anlama olmak üzere 3 kategoriye ayrılmaktadır. (Akt: Yılmaz, 2008a: 135)

1. Basit Anlama: Bilginin yerini bulma, bilgiyi toplama, basamakları izleme, karakterleri belirleme, yerleri belirleme, yönergeleri izleme, yazarın yapısal planını açıklama gibi becerileri kapsamaktadır.

2. Yorumlayıcı Anlama: Ana fikri bulma, fikirleri organize etme, kavram ve prensipler geliştirme, çıktıları ve etkileri test etme, ima edilen manaları anlama, genellemeler yapma, ilişkileri belirleme, ileriye dönük tahmin yapma, bilgileri karşılaştırma, uygulama yapma, yazarın amacını belirleme, yazarın fikir ve eğilimini belirleme, okuduğunu yeniden yapılandırma, çıkarım yapma gibi becerileri gerektirmektedir.

3. Sorgulayıcı anlama: Okunanların; kalite, değer, doğruluk, tarafsızlık, tutarlılık, yeterlilik gibi yönlerden karşılaştırılabilmesini ve değerlendirilebilmesini gerektiren anlama türüdür. Sorgulayıcı anlama; yazarın amaçlarını ve tavırlarını, ortamdaki dili, ortamın genel yapısını, yazarın uzmanlığını ve bilgi kaynaklarını değerlendirebilme becerilerini gerektirmektedir.

Lapp ve Flood (1986) da okuduğunu anlamada benzer bir sınıflandırmaya gitmiştir ve okuduğunu anlama seviyelerini üç gruba ayırmıştır. Bunlar; literal (kelime kelimesine) seviyede anlama, inferential (sonuç çıkarıcı) seviyede anlama ve kritik seviyede anlamadır.

1. Literal (kelime kelimesine) seviyede anlama: Ses temelli anlama gelişimi için gerekli olan kelime kelimesine anlama becerilerinin gelişiminde uygun ve yeterli kelime hazinesini geliştirmek önemlidir. Kelime hazinesi gelişmiş olan öğrenciler bu anlama seviyesinin bilişsel sürecinde başarılı olmaktadır. Literal seviyede beklenen anlama becerileri; kelimeleri, cümleleri ve cümle yapısını anlamak, metinde geçen belirli fikirlerin farkına varmak, ayrıntıları ve olayların sırasını hatırlatmak, bilgileri karşılaştırmak, karakterlerin özelliklerini belirlemek, yazılı talimatları uygulamak ve bilgiyi sınıflandırmaktır.

2. Inferential (Sonuç çıkarma) seviyede anlama: Alt düzey bilişsel süreçlerden üst düzey bilişsel süreçlere doğru geçişte orta düzeydeki bilişsel işlemler inferential (sonuç çıkarma) anlama seviyesindeki becerileri kapsamaktadır. Sonuca varma, çıktılar tahmin etme, karakter davranışları için çıkarımlarda bulunma, mecazi dili anlama, yazarın amacını anlama, bilgiyi özetleme ve fikirleri sentezleme gibi beceriler sonuç çıkarma seviyesinde anlama için gerekli becerilerdendir.

3. Kritik seviyede anlama: Üst düzeydeki bilişsel süreçleri ve becerileri içeren anlama seviyesidir. Kritik seviyede anlamayı gerçekleştirmiş bir okuyucunun materyal hakkında yargıya varma, değerlendirme, eğilimlerin farkına varma, kaynakların güvenilirliğini anlama gibi süreçleri tamamlamış olmaları beklenir (Lapp ve Flood 1989'dan akt: Özyılmaz, 2010: 18-19).

2.2. Okuduğunu Anlama Stratejileri

Okuduğunu anlama stratejileri öğrenme stratejilerinin kapsamında olan bir kavram olarak düşünülebilir.

Günümüzde bilgi çok hızlı bir şekilde artmakta ve değişmektedir. Bu değişim etkin ve kalıcı öğrenmelerin gerçekleştirilmesini zorunlu kılmaktadır. Bunun için de bireylerin nasıl daha fazla ve daha çabuk öğrenebileceklerini bilmeleri gerekmektedir. Bu amaçla öğrenme stratejilerinin bilinmesi büyük önem taşımaktadır (Aydoğan, 2008: 28).

Öğrenme-öğretme stratejileri öğretim sürecinde öğrencilerin öğrenmelerine destek sağlayan bir değişkendir. Öğrenme stratejisi, öğrencilerin duyu organlarına gelen uyarıların kısa ve uzun süreli belleğe işlenmesini sağlayan tekniklerdir (Güven, 2007: 11).

Öğrenme stratejilerinin temel işlevi, öğrencilerin öğrenmelerini denetlemelerini ve öğrenim sürecini doğru yönde yönlendirmelerini sağlamaktır. Öğrenme stratejileri amaca yönelik olarak çeşitlendirilebilir ve değiştirilebilir. Bu bağlamda farklı stratejileri kullanabilen ve bireysel farklılıklarına göre yeni stratejiler

geliştirebilen öğrenciler etkili öğrenme gerçekleştirebilirler (Özer, 1993'den akt: Yılmaz, 2008: 35).

Anlama stratejilerinin öğretimi ilk olarak Durkin'in 1978-1979 yılında yaptığı çalışma ile araştırılmıştır. Durkin anlama eğitiminin nasıl olabileceği ve bu stratejilerin neler olabileceğini sorgulamıştır ve okuyuculara anlama stratejilerinin öğretilmesi ile anlamının daha fazla geliştirebileceğini belirtmiştir (Akt: Ortlieb, 2013:147). Piloneita (2006) okuduğunu anlama stratejilerini, anlamının güçleştiği durumlarda, öğrencinin akademik konulardaki performansını geliştirebilen bilişsel araçlar olarak tanımlamaktadır (Akt: Epçaçan ve Erzen, 2010: 24).

Okuma stratejileri metinden anlam çıkarmayı kolaylaştırmak amacıyla okuma sırasında bireyler tarafından uygulanan zihinsel taktiklerdir. Okuma stratejileri anlama ve öğrenmeyi gerçekleştirmeyi amaçlamaktadır. Okuma stratejileri, okunan materyalden anlam oluşturmak için uygulanan bir çalışma serisidir. İyi okuyucular okuduğunu anlama stratejilerinin ne olduğunu ve bu stratejilerin hangisini nasıl kullanacaklarını bilirler. (Temizkan, 2007: 47).

Okuduğunu anlama konusunda bilinçli, nasıl okuması gerektiğinin farkında olan okuyucular, metni kavrama sürecinde, anlama güçlerini artırmak, eleştiri ve değerlendirme yapabilmek için ve metinde karşılaşılabilecekleri anlama güçlüklerine engel olmak için bazı stratejileri kullanmaktadırlar (Karatay, 2009: 61). Okuma stratejileri, okuyucunun bir metne nasıl yaklaştığını, okuduklarından nasıl anlam çıkardıklarını ve okuduklarını anlamadıklarında ne yaptıklarını içermektedir. Okuma stratejileri hızlı ve etkin bir okuma gerçekleştirebilmeye ve okuduğunu anlamaya yardımcı olmaktadır. Okuma stratejilerinden yararlanan okuyucular anlayarak, daha hızlı, etkili ve akıcı bir şekilde okuma gerçekleştirebilirler (Kıroğlu, 2002'den akt: Köşker, 2010: 10).

Stratejilerin kullanılması ile beceri kavramı arasında da yakın bir ilişki bulunmaktadır. Stratejiler, okuyucunun bir metni okuma sürecinde herhangi bir engelle karşılaştığında ortaya çıkarlar. Okuyucu, herhangi bir sorunla karşılaşmadığı zaman geliştirdiği becerileri otomatik olarak kullanmaktadır. Fakat okuyucu, metni anlamlandırmada bir sorun yaşadığında stratejileri bilinçli olarak uygulamaya yönelmektedir (Ay, 2008: 10). Bu bağlamda okuyucu, bir metni okurken stratejileri kullanmaktadır. Okuyucu, herhangi bir sorunla karşılaştığında bilinçli olarak bu sorunu gidermeye yönelik strateji kullanma eğiliminde olmaktadır. Okuyucunun herhangi bir sorunla karşılaşmaması durumunda ise kullandığı stratejileri başarılı bir

şekilde uyguladığı söylenebilir. Bu durumda bireyin başarılı olduğu stratejileri kullanmada otomatikleştiği ve bu durumun beceri haline dönüştüğünü söylemek mümkündür. Bu anlamda strateji ve beceri kavramları arasında yakın bir ilişki olduğu ifade edilebilir.

Okuyucu, bir metni okumadan önce kendini o metni okumaya hazırlamaktadır. Okumaya başlamadan önce metin hakkında genel bir anlam çıkarmak amacıyla başlıklara, koyu renkle veya italik olarak yazılmış bölümlere dikkat etmek, metin hakkında tahminler yapmaya olanak sağlamaktadır. Metin ile ilgili herhangi bir kavram üzerinde yoğunlaşmak ve beyin fırtınası yapmak ise önbilgilerin hatırlanmasına ve okuma öncesi soru üretilmesine yardımcı olmaktadır (Çöğmen, 2008: 11). Önbilgi okuduğunu anlamada önde gelen kavramlardan biridir. Metin hakkında önceden görsellerden yararlanmak ve metinle ilgili anahtar kavramlar üzerinde alıştırmaya yapmak hem önbilgilerin hatırlanmasına hem de metin hakkında hedeflerin belirlenmesine yardımcı olacaktır. Bu durumun metni okumadan önce öğrencinin okumaya hazırbulunuşluk düzeyini artırmaya katkı sağlayacağı söylenebilir.

Okuduğunu anlama stratejileri genel olarak 3 grupta toplanmıştır. Bunlar: okuma öncesinde kullanılacak stratejiler, okuma sırasında kullanılacak stratejiler, okuma sonrasında kullanılacak stratejilerdir. Akyol, bu stratejileri şu şekilde açıklamıştır (Akyol, 2012: 35-42).

1. Okuma öncesinde kullanılacak stratejiler:

- Göz gezdirme: Okuma öncesinde yapılacak olan göz gezdirme okuyucunun ön bilgilerini ortama aktarmasına, okuma amacını belirlemesine, metni özetlemesine katkı sağlamaktadır. Okunan materyalin türüne göre göz gezdirme süreci farklılık göstermelidir.
- Okuma amacı oluşturma: Okumanın amacını belirlenmesi, okuyucunun anlamlı okuma gerçekleştirebilmesi için büyük öneme sahiptir. Öğrencilerin bu stratejiyi kullanabilmeleri için farklı metin türlerinin, farklı amaçlar için okunduğunun vurgulanması gerekmektedir.
- Ön bilgilerini okuma ortamına aktarma: Okumada anlam kurma sürecini etkileyen önemli faktörlerden biri de ön bilgilerdir. Öğrencinin

anlamı yapılandırması ön bilgiler ile metinde yer alan bilgi ve düşüncelerin birleştirilmesine bağlıdır. Ayrıca okuyucunun yanlış ve yetersiz ön bilgiye sahip olması, okumadan elde ettiklerini yanlış bilgilerle yapılandırmaya çalışmasına neden olmaktadır. Bu durum okunan materyalden beklenen sonucun elde edilmesine engel olabilmektedir. Bu nedenle okuma öncesinde öğrencilerin ön bilgilerinin zenginleştirilmesi büyük önem taşımaktadır.

- Tahminler Yapma: Okuma öncesinde tahminler yapma ve bu tahminlerin doğru ve yanlışlığını kontrol etmek öğrencinin okuma öncesinde başvurabileceği stratejilerden biridir.

2. Okuma sırasında kullanılacak stratejiler:

- Akıcı Okuma: Metnin türüne göre uygun bir hızda okunması okuyucuya zaman kazandırmakta ve okunan metnin anlaşılmasına katkı sağlamaktadır. Bundan dolayı öğretmenin farklı metin türlerindeki yazıları belirli aralıklarla öğrencilere okuyarak onlara model olması gerekmektedir.
- Anlamayı Kontrol Etme: Yeni öğrenilen veya bilinen kelimelerin paragraf içerisinde anlayamadığı, cümlelerin ön bilgilerle örtüşmediği, cümleler arasında tutarsızlık olduğu veya metnin bir bütün olarak anlayamadığı durumlarda öğrencinin anlamlı bir okuma gerçekleştirmesinde sorun yaşanır. Bundan dolayı öğrencilerin metni okurken anlamalarını kontrol etmeleri okuma sırasında kullanılacak stratejilerdendir. Öğrencilerin anlamalarını kontrol etmeleri için ön bilgilerden yola çıkılarak yapılan tahminlerin metinden sağlanan bilgilerle tutarlılık göstermesi, öğrencinin okuma sırasında kendi kendini sorgulayarak okuma sürecini yönlendirmesi, okurken zihinsel canlandırmalar yapması, okuma sırasında zaman zaman durarak okuduklarını kısaca özetlemeleri ve metinde anlaşılmayan kısımların tekrar okunarak açıklığa kavuşturması gibi teknikler kullanılabilir.
- Yardımcı Stratejileri Kullanma: Okuma sürecinde öğrencilerin kullanabileceği farklı teknikler vardır. Öğrenciler bu tekniklerden faydalanabilirler.
 - ✓ Okuma sırasında bilinmeyen kelime gibi karşılaşılan küçük problemlerin görmezden gelinerek okumaya devam edilmesi,
 - ✓ Okuma hızının okunan metin türüne göre ayarlanması,

- ✓ Metnin tamamının okunmadan yargıya varılmaması,
- ✓ Metinde yer alan kelime, cümle ve paragraflarla ilgili hipotez oluşturulması,
- ✓ Metinde anlaşılmayan kısımların yeniden okunması,
- ✓ Metnin anlaşılmadığı yerlerde açıklığa kavuşturmak için bir kaynaktan yardım alınması bu tekniklerden bazılarıdır.

3. Okuma sonrasında kullanılabilir stratejiler:

- **Özetlemeler Yapma:** Özetleme hem okunanı anlamayı hem de okuyucunun okunan materyalden anladıklarını kendi kelimeleri ile ifade edebilmesini gerektirir. Yapılan özetleme okunan materyalin ana fikrini, yazarın bakış açısını ve metinde sunulan bilgilerin aşamalarını düzenli bir şekilde ortaya koyabilmeyi içermelidir.
- **Metni Değerlendirme:** Bu aşama okuyucu ile metin arasındaki iletişimin son hedefidir. Okuyucunun; yazarın amacını ve bakış açısını belirleme, kurgu ve gerçekleri ayırt etme, fikirlerin geçerliliğini belirleme, metnin edebi niteliği hakkında yorum yapma, değerlere bakış açısını belirleme gibi metni farklı boyutlarıyla değerlendirebilmesi beklenmektedir.

Okuduğunu anlama becerilerini geliştirmek için kullanılabilir bazı strateji, yöntem ve teknikler şunlardır:

2.2.1. İncele-Sorgula-Oku-Tekrar Et-Gözden Geçir (SQ3R, Survey, Question, Read, Recite, Review)

Tok (2003), İSOTEG (İncele-Sorgula-Oku-Tekrar Et-Gözden Geçir) tekniğinin psikolog Robinson tarafından 1940'larda geliştirilen bir yöntem olduğunu belirtmiştir. Bu teknik okunan bir metnin anlamaya yönelik yapılması gereken işlem basamaklarını gösteren bir tekniktir. İSOTEG tekniği öğrenciler için ilk kullanmaya başlandığında fazla vakit almasından dolayı sıkıcı gelebilir. Ancak bu teknik kullanıldıkça daha az zaman alacak ve öğrencilerin okuduğunu anlamalarını olumlu yönde etkileyebilecek bir tekniktir. (Tok 2003'den akt: Ayçin, 2009: 43). Bu teknikte öğrenci metnin başlığını, özetini, görsellerini vb. inceleyerek metni okumadan önce metindeki konuyla ilgili ön bilgilerini hatırlamayı amaçlamaktadır. Bu aşamadan

sonra öğrenci incelediği metnin amacını belirlemesini sağlayacak sorular oluşturmaktadır ve metni okuma aşamasına geçmektedir. Metin okunurken hazırlanan soruların cevapları aranır. Okuma sonucunda ise öğrenci hazırladığı sorulara bulduğu cevapları kendi cümleleriyle ifade eder ve bu cevaplar ile okunan metni gözden geçirir. Öğrencilerin cevabını bulamadığı sorular ise sınıf içinde tartışılabilir (Çöğmen, 2008: 13). Butler (1983) İSOTEG tekniğinin öğrencilerin okumaya hazır hale gelmesini, aktif okuyucu olmalarını, bilişsel okuma gerçekleştirebilmelerini ve öğrencilerde not alma becerisi oluşturduğunu ifade etmiştir. Görsel öğrenenlerin metni okumadan önce metnin görsellerinden yararlanarak, bütünsel öğrenenlerin ise metnin özetinden yararlanarak metin hakkında önbilgilerini hatırlayacağını ve öğrencilerin okumaya hazır hale gelmelerine katkı sağlayacağını belirtmiştir (Akt: Ayçin, 2009: 45).

2.2.2. Çoklu Geçiş Stratejisi (Multipass)

Çoklu geçiş stratejisi gözlem, inceleme ve çözme becerilerini kapsayan üç farklı geçişten oluşmaktadır.

Birinci geçişte öğrenci metnin ana düşüncesini belirleyebilmek için başlıkları, metindeki görselleri, giriş paragraflarını okuyarak okuyacağı metni gözden geçirir. İkinci geçiş olan inceleme aşamasında metnin sonundaki kavrama soruları okunduktan sonra metnin tamamı okunur. İnceleme aşamasında öğrenci ilk olarak metindeki ipuçlarını arar, daha sonra metinde belirlenen ipuçları ile ilgili sorular oluşturur. Sonrasında ise metin okunarak oluşturulan sorular cevaplandırılır. Üçüncü geçiş olan çözümlenme aşamasında metnin sonundaki sorulara cevap verilerek metnin istenilen düzeyde kavranıp kavranmadığı değerlendirilir (Epçayan, 2009: 216).

2.2.3. Karşılıklı Öğretim (Reciprocal Teaching)

Palincsar ve Brown (1984) tarafından geliştirilen bu strateji sorgulama merkezli dört adımdan oluşmaktadır. Bu adımlar: Tahmin etme, soru sorma, açıklama ve özetlemedir.

Tahmin etme basamağında öğrencilerin metnin ana düşüncesi ve yardımcı düşünceleri hakkında düşünmeleri sağlanır. Öğrenciler bu aşamada metinde olabilecek olaylar ve kişiler hakkında tahminde bulunurlar. Tahmin etme basamağı

öğrencilerin önbilgilerini hatırlayarak okuyacakları metin hakkında amaç oluşturmalarını hedeflemektedir.

Soru sorma basamağında öğretmen ya da öğrenciler tarafından metin hakkında sorular hazırlanmakta ve sınıf içinde bir tartışma ortamı hazırlanmaktadır.

Açıklama basamağında öğrencinin metinde anlayamadığı yerleri anlamaya çalışarak açıklaması istenir. Öğrenci gerekli açıklamayı yapmakta zorlandığı durumda öğretmen gereken yardımı sağlayarak öğrencinin doğru cevaba ulaşmasına katkı sağlar.

Özetleme basamağında ise öğrencinin metnin tamamını düzenli ve belirli bir sıra içerisinde özetleyebilmesi beklenmektedir (Lori, 2006'dan akt: Güldenoğlu ve Kargın, 2012: 19).

Epçaçan ise bu adımları şöyle açıklamaktadır: İlk adımda öğrenciler tarafından metnin ana düşüncesini ve yardımcı düşüncelerini destekleyici sorular hazırlanır. İkinci adımda metnin konusu ve olayların gelişimi hakkında tahminlere yer verilir. Üçüncü adımda konunun içeriği özetlenir. Ve son olarak öğrenciler tekrar hazırladıkları sorulara dönerek sorunları giderici yanıtlarla etkinliği tamamlarlar (Epçaçan, 2009: 216-217).

Bu stratejide öğretmen öğrencilere model olarak onlara rehberlik etmeli ve sınıf ortamında kontrollü bir şekilde öğrencilerin aktif olmasını sağlayacak bir ortam hazırlamalıdır (Güldenoğlu ve Kargın, 2012: 19-20).

2.2.4. Oku, Kodla, Açıklayıcı Notlar Al, Üzerine Düşün (REAP, Read, Encode, Annotate, Ponder)

Bu strateji düşünme ve yazma becerilerini geliştirmek amacıyla Eanet ve Manzo tarafından geliştirilen bir stratejidir. Öğrenciler, ön hazırlık aşamasında soru hazırlayarak okuma için amaç geliştirirler. Metin okunduktan sonra ise öğrencinin yazarın anlatmak istediği düşüncüyü kendi cümleleriyle ifade etmesi beklenir. Öğrenci özetleme, soru sorma gibi notlar aldıktan sonra yazarın metinde vurgulamak istediği şeyin üzerinde düşünerek bunu sınıf içinde paylaşır. (Çöğmen, 2008: 13).

2.2.5. Ne Biliyorum, Ne Öğrenmek İstiyorum, Ne Öğrendim (K-W-L, What I Know, What Do I Want To Learn, What I Learned)

Bu strateji Ogle (2009) tarafından geliştirilmiştir. Bu stratejide bir tablo aracılığıyla öğrencilerin sorgulamaya teşvik edilmesi söz konusudur. Öğrenmenin başlamasında öğrencilerin soruları ve düşünme becerileri en önemli çıkış noktaları arasında yer almaktadır. Öğrencilerin sorgulama becerilerini kullanarak derste daha aktif olmaları dersin öğrenciler için sıkıcı olmasına çözüm olabilmektedir. Bu nedenle Ogle üç sütundan oluşan bir tablo hazırlamıştır. Birinci sütunda K sütunu yer almaktadır ve öğrencilerin bu sütuna konu ile ilgili bildiklerini yazması istenmektedir. W sütununa öğrenci konuyla ilgili ne öğrenmek istediğini yazmaktadır. L sütununa ise öğrenciden ne öğrendiği ve ne öğrenmeye ihtiyacı olduğunu yazması istenir. Ogle bu stratejinin öğrencilerin öğrenmeye daha istekli olmalarını sağladığını belirtmiştir. Bu stratejinin öğrencilerin metnin içeriğini yazabilme becerilerinde ve okuduğunu anlama becerilerinde önemli derecede olumlu etkisi olduğu görülmüştür. Bunun yanında KWL stratejisinin öğrencilerin beyin fırtınası yapabilmelerine olanak sağladığı, onları soru sormaya teşvik ettiği ve diğer öğrencilerin fikirleri ile kendi fikirleri arasında ilişki kurabilme becerilerini geliştirdiği görülmektedir (Ogle, 2009: 57-58).

2.2.6. Not Alma Stratejisi

Not alma; okunulan bir materyaldeki önemli bilgilerin toplanması, ifade edilmesi ve bu bilgilerin hatırlanmasında kullanılan bir öğrenme stratejisidir (Belet ve Yaşar, 2007: 74).

Not alma stratejisi okumanın üç aşamasında da kullanılabilen bir stratejidir.

- Bu stratejide okuma öncesinde öğrencinin tahminlerine yer verilir.
- Okuma sırasında öğrenciler konuyla ilgili sınıflayıcı notlar alırlar. Bu etkinlik öğrencinin konu ile ilgili bölümler arasında ilişki kurmasını sağlar.
- Okuma süreci tamamlandığında ise konunun önemli noktaları ve ana düşüncesi maddeler halinde sıralanır (Epçayan, 2009: 216).

2.2.7. TİÖD (Tahmin – İnceleme – Özetleme – Örgütleme – Değerlendirme)

Bu strateji Englert ve Mariage tarafından (1991) öğrenme yetersizliği olan öğrencilerin açıklayıcı, öyküleyici ve betimleyici metinlerde kendi bilgilerini hatırlamalarını sağlamak amacıyla geliştirilmiştir. TİÖD okuduğunu anlama stratejisi soru cevap yoluyla tahmin etme, kavram haritalarıyla örgütleme, metnin ana düşüncesini özetleme ve kavrama düzeyini değerlendirmeden oluşan bir stratejidir. Bu stratejide öğrenciler ilk olarak metni gözden geçirerek önbilgilerinin de yardımıyla metnin konusu hakkında tahminlerde bulunurlar. Öğrenciler bu tahminlerini ve düşüncelerini organize ettikten sonra metnin içeriğini ve yapısını incelerler. Öğrenciler öğretmenin hazırladığı sorulara cevap vererek metni anlamaya çalışırlar. Öğrenciler metni okuma sırasında veya metnin tamamını okuduktan sonra metinde geçen olayları, metnin ana düşüncesi ve yardımcı düşüncelerini özetlerler. Daha sonra öğrenciler metne yönelik tablo veya kavram haritaları kullanarak örgütleme işlemini gerçekleştirir ve yapılan özetlemeleri tahmin aşamasındaki etkinliklerle karşılaştırarak, ileriye dönük yorum ve düşüncelerini açıklayarak değerlendirirler (Demirel ve Epçaçan, 2012: 82-83).

2.2.8. İşbirlikli Tartışma Sorgulama (İTS) Okuduğunu Anlama Stratejisi (Coop-Dis-Q)

İşbirlikli Tartışma Sorgulama Stratejisi Lane Roy Gauthier (2001) tarafından geliştirilmiş bir stratejidir. Bu strateji ilköğretim 5. Sınıf öğrencilerine uygulanmıştır.

İşbirlikli Tartışma Sorgulama stratejisi işbirlikli öğrenme, tartışma yöntemi ve sorgulama yönteminin birlikte uygulandığı bir stratejidir. Bu okuduğunu anlama stratejisinin amacı, bir yöntemin zorluğuna karşılık diğer iki yöntemin faydasını artırmaktır (Demirel ve Epçaçan, 2012: 80).

İTS stratejisinin; işbirlikli öğretim, tartışma yöntemi ve sorgulama yönteminin avantajlarından faydalanılarak gerçekleştirilmesinden dolayı bu stratejinin, öğrencilerin başarılarında olumlu etkisi olması beklenen bir durumdur.

Lane Roy Gauthier (2001) İTS okuduğunu anlama stratejisinin uygulamasının 5 basamakta gerçekleştiğini belirtmiş ve bu basamakları şu şekilde açıklamıştır:

1. Adım: Grupların oluşturulması:

Bu basamakta öğretmen grup oluştururken hem grubun ortak ihtiyaçlarını ve amaçlarını hem de bireysel ihtiyaçları ve amaçları karşılamaya dikkat edecek şekilde grupları oluşturur. Öğretmen dersin hedeflerini gerçekleştirebilmek için homojen veya heterojen gruplar oluşturarak düzenlemeler yapabilir.

2. Adım: Soruların Hazırlanması:

Bu basamakta öğretmenin, öğrencilerin okuma metinlerinden okuduklarını anlamalarını değerlendirerek öğrencilerin kazanımları doğrultusunda çeşitli unsurları göz önünde bulundurması gerekmektedir. Bu aşamada öğretmen metindeki önemli unsurları yansıtacak soruları hazırlar. Hazırlanan soruların okuduğunu anlamada yordama, eleştirme gibi farklı bilişsel süreçlerin hepsini temsil edebilmesi önemlidir.

3. Adım: Gruplar Öyküleri Tartışır ve Soruları Bölüşür:

Öğretmen grupları birleştirir ve öğrencilerin okudukları metin hakkında bir tartışma ortamı oluşturur. Öğretmen öğrencilere tartışma hakkında gerekli dönütleri verir. Tartışma sonlandığında sorular öğrencilere sunulur. Sorular bir kağıda yazılır ve her öğrenciye dağıtılır. Gruplar 3 kişilik küçük gruplara bölündükten sonra hazırlanan sorular öğretmen tarafından gruplara bölüştürülür.

4. Adım: Gruplar Tartışır, Soruları Cevaplar ve Yeni Sorular Ekler:

Öğretmen bu basamakta grupların çalışmalarını sorar ve her gruptan bir öğrenci soruları sınıf ortamında cevaplar. Bu sırada diğer öğrencilerin de bu cevaplar hakkında not tutmaları ve soruların cevapları hakkında kendi görüşlerini sunmaları için uygun bir tartışma ortamı sağlanabilir. Bunun yanında grupların listedeki sorulara yeni sorular eklemesi için öğrencilerin teşvik edilmesi de önemlidir.

5. Adım: Gruplar Cevaplarını Sunar ve Tartışırlar:

İTS okuduğunu anlama stratejisinin son aşamasında 3 kişilik oluşturulan gruplar diğer bir grupla 6 kişilik bir grup oluşturur. Öğretmen bu iki gruptan cevapları sınıfa sunmalarını ister. Bunun yanında diğer öğrenciler sorulara alternatif yanıtlar vermek için teşvik edilir. Öğretmenin bu aşamada aktif olması ve sınıf içinde uygun bir tartışma ortamı sağlaması gerekmektedir. Bütün sorular

cevaplandırıldıktan ve tartışma bittikten sonra önemli noktalar tekrar ifade edilir ve yapılan etkinliğin ne kadar başarılı olduğu değerlendirilir.

İşbirlikli öğrenmede tartışma ve sorgulama yöntemlerinin kullanılması ile birlikte öğrencilerin sorulara alternatif cevaplar araması ve farklı düşünce ve görüşleri eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirebilmeleri İTS okuduğunu anlama stratejisinin daha verimli olmasını mümkün kılabilir.

İşbirlikli Tartışma Sorgulama (İTS) stratejisi işbirlikli öğrenme, tartışma yöntemi ve sorgulama yönteminin her üçünün de avantajlarından yararlanılmak amacıyla oluşturulmuş bir yöntemdir. İşbirlikli Tartışma Sorgulama stratejisinin uygulanışı ve içeriğinin uygun bir şekilde hazırlanabilmesi için bu üç yöntemin ele alınması önemlidir.

2.3. İşbirlikli Öğrenme

İşbirliğine dayalı öğrenme; öğrencilerin heterojen küçük gruplar oluşturarak bir problemi çözmek ya da bir görevi yerine getirmek üzere ortak bir amaç uğruna birlikte çalışma yoluyla bir konuyu öğrenme yaklaşımıdır (Akınoğlu, 2007: 151).

İş birliği, belirlenmiş ortak bir amacı başarmak için birlikte yapılan çalışma olarak ifade edilmektedir. İşbirlikli öğrenme, öğrencilerin 3-4 kişilik heterojen gruplarda ortak bir amaç doğrultusunda birlikte çalıştıkları öğrenme ortamı olarak tanımlanmaktadır. İşbirlikli öğrenme; kubaşık öğrenme, karşılıklı öğrenme, takım öğrenme, dairesel öğrenme, grup çalışması olarak da isimlendirilmektedir (Bilgin, 2006: 138). İşbirlikli öğrenmenin en önemli özelliği öğrencilerin ortak bir amaç doğrultusunda küçük gruplar halinde birbirinin öğrenmesine yardım ederek çalışmalarınıdır. Bu özelliği ile işbirlikli öğrenme “küme çalışması” adı verilen yöntemle benzerdir. Çünkü her iki yöntem de grup çalışmasıdır (Açıkgöz, 1992:3).

Fakat her grup çalışmasını işbirlikli öğrenme olarak kabul edemeyiz. Bir çalışmanın ve etkinliğin işbirlikli öğrenme kapsamında değerlendirilebilmesi için gruptaki öğrencilerin hem kendilerinin hem de gruptaki diğer üyelerin öğrenmesini etkin kılması beklenir. Gruptaki her üyenin diğer üyeler başarılı olmadan kendisinin de başarılı olmayacağı bilincinde olması gerekir ve her üye bu bilinç içinde diğer arkadaşları ile etkileşim içinde onlara yardımcı olarak grubun başarısını artırmaya

çalışır. Elde edilecek başarının da tek tek üyelerin değil grubun başarısı olduğunu bilir (Kaptan ve Korkmaz, 1999: 46).

Bu bağlamda işbirlikli öğrenme yöntemine göre çalışan bir gruptaki öğrencilerin gruptaki diğer üyeleri bir rakip olarak görmemesi ve elde edilen başarının bireylere değil gruba ait olduğunu bilmeleri gerekir.

İşbirliğine dayalı öğrenme programının başarısı üç temel ögeye bağlıdır. Bunlar:

- Grup amaçlarına sahip olma
- Bireysel sorumluluğu gerekli kılma
- Başarı için eşit şansa sahip olmadır (Akınoğlu, 2007: 151).

Johnson ve Johnson (1975)' a göre işbirliğine dayalı beceriler dört grupta toplanmaktadır.

1. Grup oluşturma: Bu beceriyi kazanan öğrenciler çabuk grup kurabilir, diğer grupları rahatsız etmeden alçak sesli konuşarak etkili bir şekilde grup çalışmalarına katılabilirler.

2. Görevi yerine getirme: Bu beceriyi kazanmış bireyler grup içinde iyi ilişkiler kurarak verilen görevi nasıl yerine getirmeleri gerektiğini bilirler.

3. Grup çalışmalarını planlama: Bu beceri öğrencilerin üzerinde çalıştıkları materyalden en iyi şekilde yararlanarak bu materyallerdeki çalışmaların kalıcı izli olmasını ve bunu yaparken grup üyelerinin birbirlerine yardım etmelerini gerektirir.

4. Olgunlaştırma: Bu beceri, üzerinde çalışılan materyalin ayrıntılı bir şekilde incelenerek öğrencilerin fikir alışverişi yapıp ortak bir görüş oluşturmalarını içermektedir. (Demirel, 2011:233).

İşbirlikli öğrenme ile yaptıkları araştırmalarla tanınan araştırmacılar (Johnson, Johnson ve Smith, 1991; Slavin, 1980; Sharan, 1980; Stahl, 1996; Cohen, 1994) işbirlikli öğrenmede beş önemli unsur olduğunu kabul etmişlerdir. Bu beş önemli unsur şunlardır:

Olumlu yönde karşılıklı dayanışma: İşbirlikli öğrenme yönteminde öğrencilerin belirli amaç doğrultusunda başarılı olabilmeleri, grubu oluşturan tüm bireylerin azami çabayı göstermeleri ile mümkün olacağı anlamına gelmektedir. Bunun yanında grup üyelerinin gruptaki diğer üyelerin öğrenmesinden sorumlu

oldukları, gruptaki her üyenin başarısının kendi başarısını artıracığı ve gruptaki bireylerin başarısızlıklarının hem kendi hem de grubun başarısını olumsuz yönde etkileyeceğinin bilinmesi son derece önemlidir. Bu gereksinimler için farklı düzenlemeler yapılabilir:

- Başarılı bir şekilde karşılıklı dayanışma içinde olan grup üyeleri ödüllendirilebilir.
- Grup üyelerinin her biri kendine özgü ve birbirini tamamlayıcı rollerde görevlendirilebilir.
- Ortaklaşa kullanılacak etkinlikler hazırlanabilir.
- Bireysel olarak yapılması zor olan etkinlikler tüm grup üyeleri tarafından hazırlanabilir.

Yüz yüze etkileşim: Öğretmenlerin olumlu yönde karşılıklı dayanışmayı sağladıktan sonra öğrencilerin birbirleriyle yardımlaşma, birbirlerini destekleme, birbirlerini cesaretlendirme, birbirlerinin çabalarını övme gibi elverişli durumları en üst düzeye çıkarmaları gerekmektedir. Bunun için uygun sınıf ortamının sağlanması ve öğrencilere gerekli zamanın verilmesi gerekmektedir. Yüz yüze etkileşimde öğrencilerin anladıkları ders içeriklerini birbirlerine anlatmaları, çalışmalarını birbirlerine açıklamaları ve tartışmaları, birbirlerinin fikirlerini olumlu ya da olumsuz eleştirebilmeleri gerekmektedir. Bu şekilde gerçekleştirilecek bir etkileşim bireysel başarı ve grup başarısını artırmaya ve grup üyelerindeki sosyal dayanışmanın gelişmesine katkı sağlayacaktır.

Bireysel değerlendirme: İşbirlikli öğrenme yöntemlerinin en önemli amaçlarından biri grup üyelerinin bireysel performansının artırması ve bunun grubun başarısını olumlu yönde etkilemesidir. Bundan dolayı öğrencilerin grup içinde birbirini olumlu yönde desteklemelerinin yanı sıra sınavlarda gruptan bağımsız olarak bireysel başarılarının değerlendirileceğinin de farkında olmaları önem taşımaktadır. İşbirlikli öğrenme gruplarındaki asıl amaç öğrencilerin birlikte öğrenmesidir. Fakat her öğrencinin daha sonra gruptan bağımsız olarak bireysel performansının artması beklenmektedir.

Kişiler arası yetenekler: İşbirlikli öğrenme yönteminde sosyal ilişkiler grubun ortak amaçlarındaki başarıya katkı sağlamaktadır. Her bireyin sosyal ilişki düzeyleri aynı değildir ve bu durum grubun başarısını da etkileyecektir. Ancak her öğrenciye sosyal ilişkilerini geliştirecek bir ortam sağlanmalı ve öğrenciler bunun için motive edilmelidir. Böylelikle öğrenciler etkin konuşma, anlaşmazlıkları çözme, birbirlerine karşı güven duygusu geliştirme gibi olumlu davranışları geliştirebilmek için uygun bir ortam bulabilirler. Bu durum öğrencilerin farklı yeteneklerini geliştirmelerinde ve deneyim kazanmalarında etkili olacaktır.

Grup işlem süreci: Öğretmenin işbirlikli öğrenme grubu üyelerinin hedeflerini gerçekleştirmede nasıl bir yol izlediklerini, etkili çalışma ilişkilerini nasıl geliştirdiklerini tartışmalarını sağlaması gerekir. Her grupta grup içindeki üyelerin hangilerinin daha faydalı hangilerinin daha faydasız oldukları belirlenebilmeli ve gruba yeterince fayda sağlayamadığı düşünülen bireylerin hangi davranışlarının değiştirilmesi gerektiği ve grubun başarısının artması için ne tür önlemler alınması gerektiği hakkında kararlar alınabilmelidir. Öğrencilere etkinlikleri yapmaları için yeterli zamanın verilmesi, etkinlikler içinde yer alan işlemlerin belirli olmasına dikkat edilmesi, işlemlere tüm öğrencilerin katılımlarının sağlanması, öğrencilerin takım halinde çalışmalarının hatırlatılması ve yapılan işlemlerin amaçları ile bu işlemler sonucundaki beklentilerin açık bir şekilde konuşulması işlemlerin başarılı olarak gerçekleştirilmesini sağlamada önemli faktörler arasında yer almaktadır (Bilgin, 2006: 139-140).

2.3.1. İşbirlikli Öğrenme Teknikleri

2.3.1.1. Öğrenci Timleri – Başarı grupları Tekniği (Student Teams – Achievement Divisions)

Slavin (1978) tarafından geliştirilen bu teknik altı aşamadan oluşmaktadır. Bu aşamalar;

- Heterojen öğrenci gruplarının oluşturulması,
- Öğrenme ünitesinin gruba verilmesi,
- Hangi grup çalışmasının yapılacağı belirlenmesi,
- Grup çalışmalarından sonra her öğrencinin bireysel olarak değerlendirilmesi,
- Öğrencilerin aldıkları puanlara göre başarı sırasına dizilmesi,

•Bireysel başarılar değerlendirildikten sonra grubun topladığı puanlar sonucunda en başarılı grubun belirlenmesi ve ödüllendirilmesinden oluşmaktadır (Demirel, 2011: 235).

Bu teknikte gruplar arası rekabet ön plandadır. Grup içindeki öğrenciler birbirlerine ders vererek ve birbirlerine yardımcı olarak kendi gruplarını rekabete hazırlamaktadırlar (Özer, 2005: 120-121).

2.3.1.2. Tartışma Grubu Tekniği (Discussion Group)

Bu teknik Sharan ve Lazarowitz (1978) tarafından geliştirilmiştir. Bu teknik;

- Tartışma konusunun seçilmesi ve ikili grupların oluşturulması,
- Öğrenme ünitesinin incelenmesi ve yapılacak etkinliklerin planlanması,
- Okul içindeki ve okul dışındaki kaynaklardan yararlanılması,
- Grup raporlarının hazırlanması,
- Grup raporlarının sınıfta sunulması,
- Grupların çalışmalarının sınıf ortamında tartışılmasının sağlanması ve bu çalışmaların değerlendirilmesi basamaklarından oluşmaktadır. (Demirel, 2011: 235 - 236).

2.3.1.3. Ayrılıp – Birleştirme Tekniği (Jigsaw)

Bu teknik Aranson ve arkadaşları tarafından geliştirilmiş bir tekniktir. Bu teknikte öğrenciler küçük heterojen gruplara ayrıldıktan sonra öğrenilecek konular grup üyesi kadar parçaya ayrılır ve her grup üyesi konunun bir bölümünü çalışmakla görevlendirilir. Her grupta aynı konuya çalışmaları gereken öğrenciler yeni bir grup oluştururlar. Yeni oluşturulan gruplar konunun kendilerine verilen kısmı ile ilgili çalışma yaparlar. Daha sonra her üye kendi grubuna dönerek kazandıkları bilgi ve becerileri arkadaşlarına aktarır. Tüm konular öğrenildikten sonra öğrenciler bireysel olarak değerlendirilir. (Demirel, 2011: 236).

1980 yılında Slavin tarafından geliştirilmiş olan 2. Jigsaw modelinde ise takımlar arası rekabet ön plandadır. Bu teknikte grupların başarılarına göre özel ödüller verilmektedir. Ancak bu ödüller grup içindeki bireylerin performansına bağlıdır ve her bireyin grubun başarısını artırmada eşit şansı ve sorumluluğu vardır (Özer, 2005: 120).

2.3.1.4. Takım – Oyun – Turnuva Tekniği (Teams – Games – Tournament)

1980 yılında De Vries ve Slavin tarafından geliştirilen bu teknikte öğrenciler 4-5 kişilik heterojen gruplara ayrılır. Öğretmen grup üyelerine hedef konuyu sunar ve konuya uygun çalışma malzemesi sağlar. Öğrenciler konuyla ilgili kaynaklara ulaştıktan sonra birlikte çalışarak turnuvaya hazırlanırlar. Haftada bir kez öğrencilere turnuvaya hazırlık amacıyla kısa cevaplardan oluşan sınavlar uygulanır. Turnuvalara her gruptan bir üye katılır ve elde edilen puanlar grup puanına eklendikten sonra en yüksek puanı toplayan grup turnuva birincisi seçilir (Demirel, 2011: 236).

2.3.1.5. Takım Destekli Bireyselleştirme

Bu teknik 1983 yılında Slavin ve arkadaşları tarafından, matematik öğretiminde faydalanmak amacıyla geliştirilmiştir. Bu teknikte 4 ya da 6 kişilik gruplar oluşturulur ve her öğrenci kendi seçtiği başka bir öğrenci ile materyaller üzerinde çalışır. Gerekli çalışmalar yapıldıktan sonra öğrencilere ünitenin alt bölümleri ile ilgili testler ve süreç sonunda da ünitenin tamamını kapsayan bir test uygulanır. Birlikte çalışan öğrenciler birbirlerinin cevap kağıtlarını puanlarlar. Grubun puanını ise gruptaki her öğrencinin bu testlerden elde ettikleri puanlar oluşturur. Takım standardının üstünde başarı gösteren öğrenciler ödüllendirilir. Bu teknikte farklı grupların birbirlerine karşı rekabeti söz konusu değildir (Senemoğlu, 2013: 504-505).

2.3.1.6. Karşılıklı Sorgulama

İşbirliğine dayalı öğretim tekniklerinden olan karşılıklı sorgulama tekniği farklı yaş düzeyleri ve konu alanlarında uygulanabilen bir tekniktir. Bu teknik özel materyal ve özel test etme işlemlerini gerektirmez. İlgili konu öğretmen tarafından sunulduktan sonra iki ya da üç kişiden oluşan gruplar birbirlerine konuyla ilgili sorular yönlendirirler ve bu sorular cevaplanır. Öğretmen bu süreçte nasıl sorular hazırlanması gerektiği konusunda öğrencileri bilgilendirir. Öğretmen öğrencilere daha etkili soru oluşturabilmeleri için onlara bazı soru kökü örnekleri verebilir. Senemoğlu (2013: 505) , aşağıdaki örneklerin verilebileceğini belirtmiştir:

- nasıl kullanırdınız?
- nedenlerini açıklayınız?
- ile ilgili yeni bir örnek veriniz.

- arasındaki benzerlikler ve farklılıklar nelerdir?
- olsaydı sonucun ne olacağını düşünürdünüz?
- sınırlılıkları ve üstünlükleri nelerdir?
- olması / olmaması için ne gibi önlemler almak gerekir?

2.3.1.7. Birleştirilmiş İşbirlikli Okuma ve Kompozisyon

İşbirlikli öğrenme yöntemleri birçok konu alanında araştırılmış ve kullanılmış olmasına rağmen ilköğretimin en önemli konularından olan okuma ve yazma alanında bu yöntem ve tekniklerin kullanılması ihmal edilmiştir. Birleştirilmiş İşbirlikli Okuma ve Kompozisyon ilköğretimin üst sınıflarında okuma, yazma ve dil becerilerini geliştirmek amacıyla düzenlenmiş bir tekniktir. Bu teknikte geleneksel okuma yazma öğretiminde karşılaşılan sorunların çözümü hedeflenmiştir.

Bu teknikte uygulama sırasında işbirlikli ödül kullanılarak grup halindeki okumalarda öğrencilerin derse olan ilgilerini kaybetmesinin önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

Bu tekniğin sesli okuma çalışmalarında öğrencilerin kodlama ve kavrama süreçleri üzerinde olumlu etkisi olduğu gözlemlenmiştir. Geleneksel sesli okuma etkinliklerinde öğrencilerin birçoğunun beklemesi gerekirken bu teknikte öğrencilerin takım arkadaşlarına okuma fırsatı vererek birbirlerinin okumalarını değerlendirmesi hedeflenmektedir. Bu da öğrencilerin aktif katılımını sağlamada önemli rol oynamaktadır.

Birleştirilmiş İşbirlikli Okuma ve Kompozisyon tekniğinde okunan materyalle ilgili tahmin etme, özetleme gibi etkinliklere yer verilir. Bu teknikte haftada bir gün öğrencilere kavrama ve bilişötesi stratejiler öğretilerek öğrencilerin okuduğunu anlama becerilerini geliştirmeleri amaçlanmıştır. Bu teknikte yazma sürecinde (planlı yazma, gözden geçirme ve düzeltme) öğrencilerin birbirine yardım etmesine imkan sağlanır. Bu şekilde öğrencilerin yazma ve dil becerilerinin gelişmesine de olumlu etkileri olduğu görülmektedir (Açıkgöz, 1992: 48-49).

2.3.1.8. İşbirliği – İşbirliği

Bu teknik Kagan tarafından geliştirilmiştir. Kagan işbirlikli öğrenme tekniklerini iki grupta incelemiştir. Bunlar; Temel İlkeler (Birlikte Öğrenme ve Grup Araştırması) ile Reçete Yaklaşımı (Öğrenci Takımları Başarı Bölümleri ve Takım Oyun Turnuva) dır. Bu teknik iki yaklaşımın da avantajlı yönlerini birleştirmeyi amaçlamıştır.

Bir insanın merakını ve geçirdiği yeni yaşantıları başkalarıyla paylaşımlarının zevkli olduğu vurgulanmaktadır. Bu teknikte öğrencilerin doğal merak, zeka ve yeteneklerini ortaya çıkarıcı bir ortam hazırlamak hedeflenmektedir (Açıkgöz, 1992: 54 - 55).

İşbirliği – İşbirliği tekniğinin başarılı olabilmesi için uygulanması gereken unsurlar şu şekilde açıklanmaktadır:

- Konuya başlamadan sınıf içi tartışmaları ile öğrencilerinin ilgileri belirlenir.
- Öğrenci takımları oluşturulur.
- Öğrencilerin takım içerisinde daha etkin çalışabilmeleri için kendilerini rahat hissedebilecekleri bir ortam oluşturulur.
- Takımlar, oluşturulmuş konu listesinden ilgi duydukları konuyu belirler ve seçerler.
- Takımların aldığı konular alt konu alanlarına ayrılarak her grup üyesine bireysel konuları verilir.
- Her öğrenci, aldığı alt konu ile ilgili bilgi toplar ve bunları düzenler.
- Her öğrenci, hazırlandığı konu hakkında takım arkadaşlarına bir sunum yaparak bilgi verir.
- Takımlar farklı materyaller kullanarak takım sunumunu hazırlarlar.
- Hazırlanan çalışmalar takım üyeleri tarafından bütün sınıfa sunulur.
- Bu sunumlara bakılarak öğrenciler ve öğretmen tarafından takıma ve takım üyelerine puan verilerek değerlendirme yapılır (Açıkgöz, 2003'ten akt: Çetin, 2010: 24 - 25).

2.3.2. İşbirlikli Öğrenmenin Avantajları

İşbirlikli öğrenmenin başlıca avantajları şunlardır:

1. İşbirlikli öğrenmenin birçok konu alanında bilişsel ve duyuşsal öğrenme ürünleri üzerinde olumlu etkilerinin olduğu görülmektedir.
2. İşbirlikli öğrenme öğrencilerin akademik başarılarını artırmanın yanında öğrencilerin kendine olan güveni, konu alanlarına ilişkin tutum ve ilgilerini de artırmaktadır.
3. Öğrenciler, işbirlikli öğrenme gruplarında geçirdikleri deneyimler sonucunda grup içi çalışma becerilerini kazanmaktadırlar. Bu durum öğrencileri gelecekteki iş ve aile yaşamına hazırlamakta katkı sağlamaktadır.
4. İşbirlikli öğrenme öğrencilerin derse katılımını artırmaktadır. Çalışma ve etkinliklerin öğrenciler tarafından yapılması sınıf içindeki disiplin sorunlarını azaltmakta ve öğretmenin yükünü hafifletmektedir.
5. Öğretmen, sınıf içinde öğrencilere ihtiyaç duydukları durumlarda yardımcı olabilmektedir. Böylece öğretmen, öğrencilerin öğrenme güçlüklerini ve eksikliklerini anında giderebilme fırsatı bulmaktadır.
6. Grup çalışması sırasında her öğrencinin öğrenmesi sağlanmaya çalışıldığından dolayı öğretim bireyselleştirilmektedir.
7. İşbirlikli öğrenme ek zaman, ders saatlerinin değiştirilmesi gibi düzenlemelere ihtiyaç duyulmadan geleneksel sınıflarda mevcut ders kitapları ve alıştırma kitapları kullanılarak uygulanabilir. Bu bağlamda kullanışlı bir yöntemdir.
8. İşbirlikli öğrenmenin bilgisayar temelli öğretimin sosyal davranış ve becerileri olumsuz etkilemesinde olduğu gibi istenmedik yan ürünü saptanmamıştır.
9. İşbirlikli öğrenmenin mevcut ders kitapları ve materyalleri ile uygulanabilmesinden dolayı maliyeti düşüktür.

Sonuç olarak işbirlikli öğrenmenin etkili, düşük maliyetli ve öğretmenin sınıf içinde öğrencilerin eksikliklerine anında dönüt verebildiği kullanışlı bir yöntem olduğunu söylemek mümkündür (Açıkgöz, 1992: 115-116).

2.4. Sorgulama Yöntemi

Öğrenme ve öğretme sürecinde öğrenmelerin kalıcı olması beklenmektedir. Bunun için öğrencilerin ders sürecinde aktif olması ve bilgiyi yapılandırması gerekmektedir. Bu amaçla yapılandırmacı yaklaşımda öğrenci merkezli yöntem ve teknikler daha fazla tercih edilmektedir. Öğrenciyi merkeze alan öğretim yöntemlerinden biri de sorgulama yöntemidir.

Sorgulama yönteminde öğrencilerin kazanması ve geliştirmeleri gereken en önemli özellik eleştirel düşünme becerisidir.

Eleştirel düşünme önceki deneyimleri, bilgi ve düşünceleri inceleyerek farklı görüş ve bilgileri değerlendirme sonucunda dengeli bir yargıya varma anlamına gelmektedir. Eleştirel düşünme, gerçeği nesnel bir şekilde algılama süreci olarak ifade edilmektedir. Bunun için eleştirel düşünme, gerçeği tüm olumlu ve olumsuz yönleriyle bütün olarak araştırarak yargıya varma işidir (Sünbül, 2007: 266).

Chaffe (1994)' ye göre *eleştirel düşünme kendi düşüncelerimizi ve başkalarının fikirlerini daha iyi anlayabilmek ve düşüncelerimizi açıklayabilmek becerilerimizi geliştirilen aktif ve organize fonksiyonel bir süreçtir* (Chaffe 1994'ten akt: Demirkaya, 2008: 89).

Eleştirel düşünme ve sorgulamaya teşvik etme, bir öğretmen için büyük çaba gerektiren bir durumdur. Öğretmen öğrencilere bu becerileri kazandırmak için öğrencilerde merak ve heyecan uyandırmalı ve onları araştırmaya teşvik edebilmelidir. Öğrencilerin araştırma becerilerini geliştirebilmelerine yardımcı olmalıdır. Bu beceriler; sorunları, öğrencilerin problemleri ve konuları araştırma arzusu, eleştirel düşünme ve sorgulama sırasında ayırt edici değerlendirmeyi nasıl dikkatli bir şekilde gerçekleştirebileceklerini içermektedir (Demirkaya, 2008: 91-92).

Eleştirel düşünmede karşılıklı fikirleri tartışma, bu fikirleri organize etme ve bu fikirler arasında ilişki kurma, onları karşılaştırma ve sentez etme önemli unsurların başında gelmektedir (Demirkaya, 2008: 94).

Eleştirel düşünme öğretiminin özellikleri şunlardır:

- Eleştirel düşünme öğretimi, teknolojik ve fiziki açıdan çok fazla donanım gerektirmeden gerçekleştirilebilir.
- Eleştirel düşünme, ilke ve yöntemlerine sahip tüm öğretmenlerce uygulanabilir.
- Tüm öğrencilerin katılımını gerektirdiği için fazla zaman alır.

- Öğrencilerin eleştirel düşünme yönündeki tutum ve ilgileri önemlidir. Bundan dolayı öğretimden önce öğrencilerin eleştirel düşünme yönünde olumlu tutumlar geliştirici etkinliklere yer verilmesi gerekmektedir.
- Öğretim sürecinde öğrencilerin aktif olmaları gerekmektedir.
- Her yaş ve düzeyde öğretimi yapılabilir.
- Uygun yöntem ve stratejiler uygulanması durumunda eleştirel düşünme öğretimi her konu için uygundur.
- Eleştirel düşünme öğretiminde ders içeriklerinin yanında okul dışı içeriklerden de yararlanılabilir.
- Eleştirel düşünme öğretiminde araştırma inceleme yoluyla öğretim, işbirlikli öğrenme stratejisi, grup tartışması, problem çözme uygulamalarından yararlanılabilir (Sünbül, 2007: 267-268).

Güven ve Kürüm (2006), yaptıkları araştırmada eleştirel düşünme becerisinin tüm bireyler için hem akademik hem de günlük yaşamlarında gerekli ve önemli olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Ayrıca öğrencilerin okuduğun anlama seviyelerinden yorumlayıcı ve sorgulayıcı anlama becerilerini geliştirebilmeleri için eleştirel düşünme becerisine sahip olmaları büyük önem taşımaktadır.

2.5. Tartışma Yöntemi

Burton' a göre grup tartışması öğrencilerin öğrenme ortamında etkin katılımlarını sağlayarak onların iletişim kurma becerileri, işbirlikli olarak çalışarak öğrenmeleri, olay ve durumları eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirerek sonuca varmalarını sağlayan bir yaklaşımdır (Akt: Bilen, 2002: 115). Tartışma yöntemi, öğretmenin veya birkaç öğrenci çevresinde gelişen ve uygulanan bir yöntem değildir. Bu yöntemde bütün sınıfın tartışma ortamına aktif bir şekilde katılabilmesi gerekmektedir. Bu yöntem, bütün öğrencilerin bilgi, beceri, tutum ve fikirlerini ifade ederek öğrencilerin birbirlerinin fikir ve görüşlerinden faydalandığı bir etkinlik olarak düzenlenmelidir (Sünbül, 2007: 365). Bu yöntemde, öğretmenlerin sınıf içinde bütün öğrencilerin etkin olarak katılabilecekleri ve öğrencilerin farklı fikir ve

görüşleri dinleyerek yeni fikirler geliştirebilmelerine olanak sağlayan bir ortam hazırlamaları büyük önem taşımaktadır.

Öğrencilerin hem kendi düşüncelerini geliştirebilecekleri hem de konuyla ilgili farklı fikirleri dinleyebilecekleri bir tartışma ortamının sağlanması öğrencilerdeki demokratik tutum ve değerlerin gelişmesine imkân verecektir. Bu durum öğrencilere analiz, sentez ve değerlendirme becerilerini kazandırmada ve geliştirmede önemli katkı sağlayacaktır (Erciyeş, 2007: 186).

Tartışmalar ilgili konuya göre hem bilişsel hem de duyuşsal hedefleri gerçekleştirmek amacıyla uygulanabilir. Bilişsel hedefleri gerçekleştirmeye yönelik tartışmalar öğrencilerin konuyla ilgili önbilgileri ile yeni bilgileri ilişkilendirmelerini sağlar. Duyuşsal hedefleri gerçekleştirmeye yönelik tartışmalar ise öğrencilerin konu ile ilgili başkalarının fikirlerini kendi fikirleri ile karşılaştırarak bir değerlendirme yapabilme olanağı sağlamaktadır. Ancak bunun gerçekleşebilmesi için öğrencilerin birbirlerini iyi dinleyebildikleri, birbirlerinin görüşlerine saygılı olabilecekleri bir sınıf ortamının olması için tartışmanın planlanması ve gereken yönergelerin öğretmen tarafından hazırlanması gerekmektedir (Gözütok, 2011: 218). Tartışma yönteminde öğretmenlerin dikkat etmeleri gereken unsurlardan biri de sürecin planlandığı sürede ilerlemesidir. Bu konuda yeterli deneyime sahip olmayan öğretmenler 15-20 dakika sürmesi planlanan bir tartışma etkinliğinin birkaç dakika sonra bitebildiğini veya tartışmanın konudan saptığını görebilirler. Bir tartışma etkinliğinde öğretmenin, hem öğrencilerin tartışmanın hedefine odaklanmalarını sağlayabilecek sorular sorabilmesi hem de öğrencilerden gelen cevaplara ve yorumlara karşılık verebilmesi gerekmektedir. Öğretmenin, öğrencilere verdiği cevaplarla sınıf içindeki diyalog akışını düzenli bir şekilde sağlaması gerekmektedir (Erciyeş, 2007: 185-186). Tartışma yöntemi fazla zaman gerektiren bir yöntemdir. Tartışma, süreç içerisinde konudan sapabilir ve öğretmen için sınıf kontrolünün sağlanması güç hale gelebilir. Bununla birlikte sürecin iyi yönetilmediği, her öğrenciye söz hakkı verilmediği veya tartışmanın uzaması sonucu öğrencilerin bir kısmı tartışmaya katılmayabilir. Bu durum sınıf içindeki hakimiyeti olumsuz yönde etkiler. Bunları tartışma yönteminin sınırlılıkları olarak ifade etmek mümkündür (Taşpınar, 2012: 127).

2.6. Okuduğunu Anlama Stratejileri İle İlgili Yapılan Araştırmalar

2.6.1. Yurtiçinde Yapılan Araştırmalar

Kaya (2006) “İlköğretim 4. Sınıf Türkçe Dersinde Bazı Öğrenme Stratejilerinin Tutum Ve Okuduğunu Anlamaya Etkisi” başlıklı araştırmasında bazı öğrenme stratejilerini geleneksel yöntemle karşılaştırmış ve bu stratejilerin okuduğunu anlamaya ve ilköğretim öğrencilerinin Türkçe dersine karşı tutumlarına etkisini araştırmıştır. Kaya (2006) yaptığı araştırmada deney grubunda “inceleme - soru sorma - okuma - bakmadan cevaplama - gözden geçirme” stratejisi, hikâye haritalama stratejisi, kes ve yapıştır stratejisi ile KWL stratejisinin basamaklarına uygun bir öğretim içeriği hazırlarken kontrol grubuna hiçbir müdahalede bulunmadan geleneksel yöntemle ders işlenmesini sağlamıştır. Bu araştırmada uygulama öncesi deney ve kontrol grubunda uygulanan “okuduğunu anlama başarı testi” ön test puanları arasında gruplar arasında anlamlı bir fark görülmezken uygulama sonunda öğrencilere uygulanan “okuduğunu anlama başarı testi” son test puanları arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark bulunmuştur. Kaya (2006) bu stratejilerin, ilköğretim öğrencilerinin okuduğunu anlamasına olumlu etkisinin olduğu sonucuna ulaşmıştır. Kaya (2006) işlenecek konuya uygun stratejilerin belirlenmesinin ve farklı stratejilerin bir arada kullanılmasının bazı öğrenme stratejilerinin geleneksel yöntemle göre daha etkili olmasının nedeni olabileceğini savunmuştur.

Temizkan (2007) yaptığı araştırmada ilköğretim ikinci kademe Türkçe derslerinde okuma stratejilerinin okuduğunu anlama üzerine etkisini incelemiştir. Ön test – son test deney ve kontrol gruplu deneysel modelde yapılan bu araştırmanın örneklemini, uygulama öncesinde bilgilendirici metinleri okuduğunu anlama düzeyi açısından aralarında anlamlı ilişki bulunmayan 24’ er kişilik iki öğrenci grubu oluşturmuştur. Araştırmada deney ve kontrol grubunun “bilgi vermeye dayalı metinleri anlama düzeyi” testi başarı puanlarında aldıkları puanlar arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. Okuma stratejilerinin uygulanmasının bilgi vermeye dayalı metinleri anlama düzeyini artırmada geleneksel eğitimden daha etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca araştırmada deney grubundaki öğrencilerin bilgilendirici bir metni okurken okuma stratejilerini kullanma sıklığı açısından da ön

test ve son test puanlarının ortalamaları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. Deney grubundaki öğrencilerin uygulama öncesinde kullanmadıkları okuma stratejilerini uygulama sonrasında büyük oranda kullandıkları saptanmıştır.

Yılmaz (2008b), yaptığı araştırmada kelime tekrar tekniğinin, amacına uygun olarak seçilen bir ilköğretim sekizinci sınıf öğrencisinin sesli okuma hatalarını düzeltmede, okuduğunu anlama becerilerini geliştirmede ve akıcı okumayı sağlamadaki etkisini incelemiştir. 2004-2005 öğretim yılında yapılan çalışmada seçilen metinler öğrenciye sesli bir şekilde okutularak kayıt altına alınmış ve daha sonra seçilen metinlerle ilgili 6 tane okuduğunu anlama sorusu sorulmuştur. Uygulamanın sonucunda öğrencinin okuma hataları ve okuduğunu anlama düzeyi hata analiz envanteri kullanılarak tespit edilmiştir. Hata analiz envanteri sonuçlarına göre 5. Sınıf seviyesinde endişe düzeyinde yer alan öğrenciye 2,5 aylık süreçte kelime tekrar tekniği kullanılarak uygulama yapılmıştır. Bu uygulama sonunda öğrencinin okuma düzeyinin 5. Sınıf seviyesinde bağımsız düzeye, 6. ve 7. sınıf seviyesinde öğretim düzeyine yükseldiği ortaya çıkmıştır. Araştırmanın sonucunda kelime tekrar tekniğinin okuma hatalarını azaltmada ve akıcı okumaya katkı sağlamada etkili olduğu görülmüştür.

Çöğmen (2008) Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencileri üzerinde yaptığı araştırmada öğrencilerin kullandıkları okuduğunu anlama stratejilerini cinsiyet, sınıf ve alan değişkenleri üzerinde incelemiştir. Çöğmen çalışmasında okuma stratejilerini analitik stratejiler ve pragmatik stratejiler olmak üzere iki sınıfta incelemiştir. Analitik stratejiler, öğrencilerin ders metinlerini okurken kullandıkları üst bilişsel stratejileri ifade ederken pragmatik stratejiler ise daha çok hatırlamaya yönelik pratik stratejileri ifade etmektedir. Öğrenciler hem analitik stratejileri hem de pragmatik stratejileri sık sık kullandıklarını ifade etmişlerdir. Analitik stratejileri kullanma sıklıklarında kız öğrenciler ile erkek öğrencilerin arasında anlamlı bir farklılık görülmezken kız öğrencilerin pragmatik stratejileri erkek öğrencilere oranla daha sık kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Sınıf seviyesine göre öğrencilerin analitik stratejileri kullanma sıklıklarında anlamlı bir fark görülmemiştir. Fakat 4. Sınıf öğrencilerinin pragmatik stratejileri diğer sınıf seviyelerine oranla daha fazla

kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Farklı bölümlerde okuyan öğrencilerin analitik stratejileri kullanma sıklıklarında anlamlı bir fark görülmemiştir. Fakat farklı bölümlerde okuyan öğrencilerin pragmatik stratejileri kullanma sıklıklarında anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır. Sınıf Öğretmenliği bölümü öğrencilerinin Türkçe Öğretmenliği bölümü öğrencilerine oranla pragmatik stratejileri daha sık kullandıkları belirlenmiştir. Resim-iş Öğretmenliği bölümü öğrencilerinin de Türkçe Öğretmenliği bölümü öğrencilerine oranla pragmatik stratejileri daha sık kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Yılmaz (2008) da yaptığı “Başarılı ve Başarısız 7. Sınıf Öğrencilerinin Türkçe Derslerinde Kullandıkları Okuma Stratejileri ve Yaratıcılık Düzeyleri“ başlıklı araştırmanın evreni 126 öğrenciden oluşmuştur. Bu çalışmada, başarılı öğrencilerin okuduğunu anlama stratejilerini kullanma düzeylerinin başarısız öğrencilerin okuduğunu anlama stratejilerini kullanma düzeylerinden daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Başarılı ve başarısız öğrencilerin okuduğunu anlama stratejileri puanlarının ortalamaları arasında başarılı öğrencilerin lehine anlamlı bir fark olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Aydoğan (2008) yaptığı çalışmada okumaya karşı olumlu ve olumsuz tutuma sahip olan 6. Sınıf öğrencilerinin Türkçe dersinde kullandıkları okuduğunu anlama stratejileri ve yaratıcılık düzeylerini incelemiştir. Araştırmanın örneklemini 137 6. Sınıf öğrencisi oluşturmuştur. Araştırmada öğrenciler okumaya karşı tutumlarına göre 3 grupta sınıflandırılmıştır(olumlu- orta düzey- olumsuz). Okuduğunu anlama stratejileri düzeylerinde en yüksek ortalamaya sahip olan grup okumaya karşı olumlu tutuma sahip öğrenciler olurken okuduğunu anlama stratejileri düzeylerinde en düşük ortalamaya sahip olan grup okumaya karşı olumsuz tutuma sahip öğrencilerin oluşturduğu grup olmuştur. Okumaya karşı olumlu tutuma sahip öğrenciler ile okumaya karşı tutumu orta düzeyde ve olumsuz öğrenciler arasındaki farkın anlamlı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Topuzkanamış (2009) yaptığı çalışmada öğretmen adaylarının okuduğunu anlama ve okuma stratejilerini kullanma düzeylerini incelemiştir. Bu çalışmada

okuma stratejilerini kullanma bakımından kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha başarılı oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Aynı şekilde kız öğrencilerin okuduğunu anlama bakımından da erkek öğrencilerden daha başarılı olduğu belirlenmiştir. Araştırmada akademik başarısı yüksek olan öğretmen adaylarının okuduğunu anlama stratejilerini daha fazla kullandıkları saptanmıştır. Okuma stratejilerini kullanma ile okuduğunu anlama arasında olumlu bir korelasyon gözlemlenmiştir. Topuzkanamış (2009), yaptığı araştırmada ulaştığı bu sonuçlar doğrultusunda okuma stratejilerini kullanmanın okuduğunu anlama üzerinde geliştirici bir etkisi olduğu yorumunda bulunmuştur.

Özyılmaz (2010) “İlköğretim 7. Sınıf Öğrencilerine Okuduğunu Anlama Stratejilerinin Öğretiminin Okuduğunu Anlama Başarı Üzerine Etkisi” başlıklı araştırmasında deney grubundaki öğrencilerin son-testten aldıkları puanların daha yüksek olmasına rağmen okuduğunu anlama stratejilerinin öğretiminin öğrencilerin okuduğunu anlama başarıları üzerinde anlamlı bir fark ortaya çıkarmadığı sonucuna ulaşmıştır. Özyılmaz (2010) bu sonucun son-testlerin Seviye Belirleme Sınavından bir hafta önce yapılmasından dolayı öğrencilerde oluşabilecek kaygı düzeyinden etkilenmiş olabileceği yorumunu yapmıştır. Bunun yanında çalışmada daha çok bilgilendirici metinler kullanıldığını ve bilgilendirici metinlerin anlama oranının hikaye türü metinlere göre daha düşük olduğunu belirtmiştir. Bu durumun da sonucu etkileyebilecek unsurlardan biri olduğu yorumunu yapmıştır. Ayrıca okuduğunu anlama stratejilerinin geniş bir zamanda teker teker öğretilmesinin daha uygun olduğu belirtilmiştir (Epçaçan, 2009’dan akt: Özyılmaz, 2010: 106). Özyılmaz (2010) bu araştırmanın uygulama süresinin 8 haftada tamamlandığı ve bu durumun da sonucu etkileyebilecek bir unsur olabileceği yorumunu yapmıştır.

Kaman (2012), yaptığı araştırmada akıcı okuma stratejilerini kullanmanın ilköğretim üçüncü sınıf öğrencilerinde okuma becerisini geliştirmeye etkisini incelemiştir. Kaman yaptığı çalışmada akıcı okuma stratejilerinden tekrarlı okuma stratejisinin ilköğretim 3. Sınıf öğrencilerinin okuduğunu anlama becerilerini geliştirmede etkili olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Köksal ve Yılmaz (2008), 3. Sınıf öğrencileri üzerinde yaptıkları araştırmada tekrarlı okuma yönteminin okuduğunu anlama becerilerini geliştirdiği sonucuna ulaşmıştır.

Belet (2005) yaptığı çalışmada deney grubunda not alma, özetleme ve kavram haritaları stratejilerini kullanırken kontrol grubunda geleneksel yöntemin kullanılmasını sağlamıştır. Araştırma sonunda iki grubun okuduğunu anlama ve yazma becerileri açısından deney grubu lehine anlamlı bir fark bulunmuştur. İki grubun Türkçe dersine karşı olan tutumlarında da deney grubunun lehine anlamlı bir fark olduğu görülmüştür (Akt: Çöğmen, 2008).

Çetingöz ve Açıkgöz (2009) “Not Alma Stratejisinin Öğretiminin Tarih Başarısı ve Hatırda Tutma Üzerindeki Etkileri” başlıklı çalışmasının örneklemini Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bölümünde öğrenim gören 3. Sınıf öğrencileri oluşturmuştur. Araştırma ön test-son test kontrol gruplu deneysel bir çalışmadır. 9 haftalık bir uygulama sürecini içeren bu çalışmada deney grubundaki öğrenciler not alma stratejisini uygulamaları üzerine yetiştirilirken kontrol grubundaki öğrenciler geleneksel yöntemde ders işlemişlerdir. Bu araştırmanın sonucunda strateji öğretimi ile yetiştirilen öğrencilerin başarı puanlarının kontrol grubundaki öğrencilerin başarı puanlarından daha yüksek olduğu ve bu farkın anlamlı olduğu saptanmıştır. Çalışmada not alma stratejisinin, öğrencilerin hatırda tutmaları üzerinde de olumlu etkileri olduğu sonucuna ulaşıldığı görülmüştür. Öğrencilerin not alma stratejisini kullanırken ana noktaları belirleme, durumlar arasında neden-sonuç ilişkileri kurma, olaylar arasındaki ilişkileri daha iyi analiz etmeleri sonucunda anlamlı öğrenmeler gerçekleştirmesi bu sonucun ortaya çıkmasına neden olmuştur (Çetingöz ve Açıkgöz, 2009).

Uzunçakmak (2005), Temel İngilizce Bölümünde öğrenim gören öğrenciler üzerinde yaptığı “Başarılı ve Başarısız Okuyucuların Okuma Stratejilerini Kullanımı” başlıklı araştırmasında çalışmanın son kısmında başarılı okuyucuların başarısız okuyuculara göre daha fazla strateji kullandıklarını rapor ettikleri sonucuna ulaşmıştır. Başarılı okuyucular “top-down” ve Temel İngilizce Bölümünde öğretilen stratejileri başarısız okuyuculara göre daha fazla kullandıklarını ifade ettikleri sonucuna varılmıştır.

Köşker (2010) yaptığı çalışmada anlamlı gruplandırma stratejisi uygulanarak yabancı dilde eğitim alan öğrencilerin okuduğunu anlama düzeyleri ile geleneksel okuma yöntemi ile (strateji olmadan) yabancı dilde eğitim alan öğrencilerin

okuduğunu anlama düzeyleri arasında anlamlı bir fark olup olmadığını araştırmıştır. Anlamlı gruplandırma stratejisinin ikinci dilde okuduğunu anlama becerisinin geliştirilmesinde etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Doğan (2002), yaptığı araştırmada, soru-yanıt ilişkisi ve resim çizme stratejisi öğretiminin okuduğunu anlamaya olumlu bir etkisi olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Kırmızı (2011), “The Relationship Between Reading Comprehension Strategies And Reading Attitudes” başlıklı çalışmada okuduğunu anlama stratejilerinin kullanımı ile okumaya karşı tutum arasında olumlu bir ilişki olduğunu ve okumaya karşı yüksek tutuma sahip öğrencilerin okuduğunu anlama stratejilerini daha sık kullandıklarını belirtmiştir.

Güngör (2005), yaptığı araştırmada işbirlikli öğrenme yönteminin öğrencilerin okuduğunu anlama stratejilerini kullanmalarını ve okumaya yönelik tutumları üzerindeki etkilerin cinsiyete göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemeyi amaçlamıştır. İşbirlikli öğrenme grubundaki kız ve erkek öğrencilerin geleneksel öğretim grubundaki kız ve erkek öğrencilere göre daha sık okuduğunu anlama stratejilerini kullandıkları ve okumaya karşı daha olumlu tutuma sahip olduklarını belirlemiştir. Bunun yanında işbirlikli öğrenme yönteminin kız ve erkek öğrencilerin okuduğunu anlama stratejilerini kullanmaları ve okumaya yönelik tutumları arasındaki farklılığı ortadan kaldırdığını ifade etmiştir.

Yapılan araştırmaların büyük bir bölümünde okuduğunu anlama stratejilerinin okuduğunu anlamaya karşı olumlu etkilerinin olduğu görülmektedir. Okuduğunu anlama stratejilerini kullanan bireylerin okumaya karşı olumlu tutum geliştirdikleri görülmektedir. Bunun yanında okuduğunu anlama stratejilerini kullanmanın öğrencilerin farklı derslerdeki başarılarını artırmaya katkı sağladığı sonucuna ulaşılmıştır.

2.6.2. Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar

Bauman ve diğerleri (1993) strateji öğretiminde yüksek sesle düşünme yöntemini uygulamışlardır. Uygulama süreci kendi kendine soru sorma, bilgiyi araştırma, yüksek sesle düşünmeye giriş, yüksek sesle düşünerek gözden geçirme, tahmin etme, okuma ve açıklama, anlaşılmayan bilgiyi açıklama, öyküyü tekrar anlatma, yeniden okuma, sonraki iki ders yüksek sesle düşünme ve anlamayı izleme uygulamalarından oluşan 10 ders halinde düzenlenmiştir. Uygulama sonunda yöntemin etkili olduğu görülmüştür. Yüksek sesle düşünme yönteminin doğrudan okuma etkinliğine göre daha etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Akt: Doğan, 2002).

Palincsar ve Brown (1983) çalışmalarında karşılıklı öğretim yönteminin strateji öğretimi üzerindeki etkisini incelemişlerdir. Araştırmada özetleme, soru sorma, netleştirme ve tahmin etme stratejileri kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda karşılıklı öğretim yönteminin strateji öğretimi üzerinde olumlu bir etkisi olduğu ve öğrencilerin bu stratejileri amaca uygun bir şekilde kullandıkları görülmüştür (Akt: Temizkan, 2007).

Keer ve Vanderlinde (2010) 3. ve 6. Sınıf öğrencilerinin okuma stratejileri üzerindeki farkındalıkları ile bilişsel ve üst bilişsel okuma stratejilerini kullanmalarının okuduğunu anlamaya etkisini araştırmıştır. Çalışma sonucunda 3. sınıf öğrencilerinin okuma stratejileri üzerindeki farkındalıklarının okuma becerilerinin gelişmesinde etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Okuma stratejilerinin kullanılmasının hem 3. sınıf hem de 6. sınıf öğrencilerinin okuduğunu anlama becerilerini geliştirmesi üzerinde etkili olduğu saptanırken 6. sınıf öğrencilerinin üst bilişsel stratejileri kullanmalarının daha faydalı olduğu sonucuna varılmıştır.

Hedin, Mason ve Gaffney (2011) okuduğunu anlamada dikkat kavramının gerekliliğini vurgulamış ve okuma öncesinde okuma sırasında ve okuma sonrasında uygulanacak olan 9 okuduğunu anlama stratejisinin 4. ve 5. sınıfta öğrenim gören iki öğrencinin dikkat eksikliği üzerindeki etkisini incelemişlerdir. Öğrencilerin uygulama yaptıkları dersler sırasında ve uygulama sonrasındaki derslerde uygulama öncesindeki derslere göre daha başarılı oldukları gözlemlenmiştir. Bu okuduğunu anlama stratejilerinin öğrencilerin strateji kullanmalarını düzenlediği ve öğrencilerin okuma sırasında dikkat eksikliği yaşamalarını engellediği sonucuna varılmıştır.

Ludivina Prado ve Lee A. Plourde (t.y.) okuma stratejilerinin kullanılmasının okuduğunu anlama üzerine etkilerini ve bu konuda cinsiyet değişkenine göre fark olup olmadığını incelemiştir. Okuma stratejilerinin okuduğunu anlama üzerinde etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Hem kızların hem de erkeklerin uygulama sonrasındaki puanlarının ortalamaları, uygulama öncesindeki puanlarının ortalamalarından yüksek çıkmıştır. Fakat kızların uygulama sonundaki başarı artışlarının erkelere oranla daha yüksek olduğu bulunmuştur.

Lubawski ve Sheehan (2010) okuma stratejilerinin öğrencilerin motivasyonlarını arttırdığını, kendine güven duygularını geliştirdiğini ve öğrencilerin daha başarılı olmalarına yardımcı olduğunu belirtmişlerdir. Bu nedenle bu stratejilerin bütün öğrenciler için derslerde uygulanmasının yararlı olacağını vurgulamışlardır.

Ortlieb (2013), ilkökul öğretmenlerinin en fazla zorlandığı konulardan birinin öğrencilerin okuduğunu anlama stratejilerini tüm alanlara aktarmanın olduğunu ifade etmiştir. Bu çalışma, 3. sınıf öğrencilerinin birçok konu alanında okuma beklentilerinin ve başarılarının araştırıldığı deneysel bir çalışmadır. Araştırmanın sonucunda öğrencilerin hem okuma hem de anlama becerileri ölçülmüştür ve deney grubunun lehine anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Okuduğunu anlama stratejilerini kullanan öğrencilerin daha başarılı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Pesa ve Somers (2007) 7. ve 8. sınıf öğrencileri üzerinde yaptıkları araştırmada öğrencilerin okuduğunu anlama becerilerini geliştirebilmeleri için bilgilendirici ve kurgusal metinlerde uygun okuduğunu anlama stratejilerini seçebilme ve uygulayabilme becerilerini incelemiştir. Araştırmada öğrencilerin okuduğunu anlama stratejilerini yeterince kullanmadıkları ve öğrencilerin okuduğunu anlama becerilerinin geliştirilmesi gerektiği görülmüştür. Uygulama sonunda öğrencilerin okuduğunu anlama stratejilerine karşı farkındalıklarının arttığı ve okuma stratejilerini kullanma oranlarının yükseldiği görülmüştür. Bunun yanında öğretmenler, öğrencilerin okuma stratejilerini müfredatın içeriğine transfer etmekte yetersiz olduklarını ifade etmiştir.

Berg ve Lyke (2012) yaptıkları araştırmada öğrencilerin okuma akıcılıklarını geliştirmeyi amaçlamıştır. Bu araştırma 3. 4. ve 5. sınıf öğrencilerinden oluşan 38 kişi üzerinde yapılmıştır. Bu araştırmada öğrencilerin okuma akıcılıklarını geliştirmek için tekrarlı okuma stratejisi uygulanmıştır. Tekrarlı okuma stratejisi günlük etkinliklerde kk grup okumalarından oluşurken, haftalık akıcılık etkinlikleri ntest, ğretmen modelleri, koro halinde okuma, arkadaşlı okuma, hata düzeltme ve geri dönüt ve son testten oluşmuştur. Araştırmanın sonucunda tekrarlı okuma stratejisinin okuma akıcılığını olumlu yönde etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmanın sonucunda tekrarlı okuma stratejisinin öğrencilerin hem hızlı okumalarına hem de doğru okumalarına katkı sağladığı saptanmıştır.

Yurt dışında yapılan araştırmaların sonucunda farklı okuma stratejilerini kullanmanın bireylerin okumaya karşı motivasyonlarını artırdığı, okuduğunu anlamaya karşı olumlu etkileri olduğu ve bireylerde okuma akıcılığını artırmaya yönelik katkı sağladığı grlmştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma 4. sınıf Türkçe dersinde İşbirlikli Tartışma Sorgulama okuduğunu anlama stratejisinin, öğrencilerin okuduğunu anlama başarılarını nasıl etkilediğini belirlemeyi amaçlamaktadır.

Araştırma deneysel araştırma türlerinden ön test - son test kontrol gruplu modelde yapılmış bir çalışmadır. Karasar (2007: 97) ön test – son test kontrol gruplu modelde yansız atama ile oluşturulmuş iki gruptan birinin deney, diğerinin kontrol grubu olarak kullanıldığını ifade etmiştir. Bu araştırma modelinde her iki grup için uygulama öncesi ve sonrası ölçümler yapılmaktadır. Büyüköztürk (2011: 202), bu modelin iki avantajı olduğunu ifade etmiştir. Bunlardan ilki araştırmada aynı denekler üzerinde ölçümler yapıldığı için farklı deneysel işlem koşulları altında elde edilen ölçümlerin pek çok deneyde yüksek düzeyde ilişkili olmasıdır. İkincisi ise daha az denek gerektirmesinden dolayı ekonomik olmasıdır.

Bu araştırma modelinde bağımlı değişkenler üzerinde etkisi araştırılacak olan bağımsız değişkenler deney grubunda manipüle edilirken kontrol grubunda etkinlikler ve yapılan işlemlerde herhangi bir değişiklik yapılmaz.

Ön test – son test kontrol gruplu araştırma modelinde yapılan ön ölçümler grupların son testlerdeki puanları arasındaki farkı incelemek için hangi istatistiksel analizin kullanılması gerektiği hakkında bilgi vermektedir.

Araştırmadaki bağımlı değişken öğrenci başarısıdır. Öğrenci başarısı üzerinde etkisi araştırılan İşbirlikli Tartışma Sorgulama stratejisinin kullanımı ise bağımsız değişkendir.

Araştırmaya ait deneysel desen aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo:3.1 Araştırmanın Deneysel Deseni

Grup	Ön test	Uygulama	Son test
G ₁	O _{1,1}	X	O _{1,2}
G ₂	O _{2,1}		O _{2,2}

G₁ : Deney Grubu

G₂ : Kontrol Grubu

O_{1,1}: Deney Grubuna Ait Ön Ölçümler

O_{1,2}: Deney Grubuna Ait Son Ölçümler

O_{2,1}: Kontrol Grubuna Ait Ön Ölçümler

O_{2,2}: Kontrol Grubuna Ait Son Ölçümler

X : İşbirlikli Tartışma Sorgulama Stratejisinin Kullanıldığı Uygulama

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Hatay ili Antakya ilçesinde Nizamettin Özkan İlkokulunda 2012-2013 eğitim öğretim yılında öğrenim gören 4. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise evrenden seçilen 4. sınıf düzeyindeki iki şubede öğrenim gören 65 öğrenci oluşturmaktadır. Deney grubunda 37 öğrenci, kontrol grubunda ise 28 öğrenci yer almıştır.

Araştırmada; uygun örneklem ile seçilen bir ilkokulda bulunan 4. sınıf düzeyindeki 6 şubeden rastgele seçilen bir şube deney grubunu, bu 6 şubeden rastgele seçilen bir şube ise kontrol grubunu oluşturmuştur.

Öğrencilerin gruplara ve cinsiyetlere göre dağılımı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 3.2: Örneklemin Gruplara ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Grup	Cinsiyet	n	%
Deney Grubu	Kız	13	35,14
	Erkek	24	64,86
Kontrol Grubu	Kız	11	39,29
	Erkek	17	60,71
TOPLAM	Kız	24	36,92
	Erkek	41	63,08

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmanın bağımlı değişkeni olan öğrencilerin akademik başarılarını ölçmek amacıyla Okuduğunu Anlama Başarı Testi (OABT) kullanılmıştır. Ön test olarak “Başka Bir Türkçe” başlıklı metin ve bu metinle ilgili hazırlanan sorulardan oluşan başarı testi kullanılmıştır. Son test olarak “Suyun Öyküsü” başlıklı metin ve bu metne bağlı olarak hazırlanan sorulardan oluşan başarı testi kullanılmıştır.

3.3.1. Okuduğunu Anlama Başarı Testi

Araştırmada öğrencilerin okuduğunu anlama başarılarını ölçmek amacıyla uygulama öncesinde ve uygulama sonrasında açık uçlu 6 sorudan oluşan iki farklı başarı testi uygulanmıştır. Bu başarı testi; bilgi, kavrama, uygulama kazanımlarından oluşan alt düzey becerileri değerlendirmeyi amaçlayan 4 soru ile analiz, sentez ve değerlendirme kazanımlarından olan üst düzey becerileri değerlendirmeyi amaçlayan 2 sorudan oluşmuştur. Bu başarı testlerinde yer alan metinler öğrencilerin ders kitabı dışında Milli Eğitim Bakanlığı ve Talim Terbiye Kurulu’nca kabul edilen 4. sınıf düzeyindeki bilgilendirici metinlerden seçilmiştir. Bu metinlere bağlı kalınarak hazırlanan sorular ise uzman görüşü doğrultusunda hazırlanmıştır. Uygulama öncesinde öğrencilere yapılan ön testte “Başka Bir Türkçe” başlıklı metin ve bu

metinle ilgili hazırlanan sorulardan oluşan başarı testi kullanılmıştır. Uygulama sonrasında ise “Suyun Öyküsü” başlıklı metin ve bu metine bağlı olarak hazırlanan sorulardan oluşan başarı testi kullanılmıştır. Öğrencilerin bu sorulara verdikleri doğru cevaplar 2, kısmen doğru veya eksik cevaplar 1, yanlış cevaplar ve cevaplandırılmamış sorular ise 0 puan olarak değerlendirilmiştir.

Ölçme, belli bir nesnenin ya da nesnelerin belli bir özelliğe sahip olup olmadığının, sahipse sahip oluş derecesinin gözlenip gözlem sonuçlarının sembollerle ve özellikle sayı sembolleriyle ifade edilmesidir (Tekin, 2003: 31). Değerlendirme ise iki şeyin karşılaştırılması sonucu bir yargıya varma işidir. Değerlendirme işlemi, bir ölçme sonucu ile bir ölçütün karşılaştırılmasına dayanır. Elde edilen ölçümlerden anlam çıkarmak için ölçümlerin bir ölçüt ile karşılaştırılması gerekmektedir (Tekin, 2003: 39).

Değerlendirme, eğitim öğretim sürecinde hedef kazanımlara ne kadar yaklaşıldığı hakkında bir yorum yapmamızı sağlamaktadır. Bu nedenle eğitimde ölçme değerlendirme işleminin ders ve kazanımlara uygun bir şekilde yapılması büyük önem taşımaktadır.

Temizkan ve Sallabaş (2011) yaptıkları araştırmada öğrencilerin okuduğunu anlama becerilerinin değerlendirilmesinde çoktan seçmeli testlerle açık uçlu yazılı yoklamaların karşılaştırılmasını incelemiştir. Bu araştırmanın sonucuna göre öğrencilerin okuduğunu anlama becerisinin ölçülmesi açısından çoktan seçmeli testlerden alınan puanların açık uçlu sınavlardan alınan puanlara göre oldukça yüksek olduğu belirtilmiştir. Bu araştırmada çoktan seçmeli testlerde öğrencinin soru kökünü okuduktan sonra kendine uygun cevabı seçebilmesinin bu durumun temel sebebi olduğu ifade edilmiştir. Ancak Özbay (1995)’a göre Türkçe dersinde öğrencilere birtakım bilgilerin verilmesi yeterli değildir. Türkçe öğretiminin temel amacı, insanların isteklerini, ihtiyaçlarını, görüşlerini duygu ve düşüncelerini eksiksiz bir şekilde, başkalarının yanlış anlamayacağı kadar açık ve doğru bir şekilde anlatmasını sağlamaktır. Bunun yanında öğrencilerin anlama ve anlatma gücünü geliştirmek, kelime hazinesini zenginleştirmek, onlara okuma zevk ve alışkanlığı kazandırmak, dilimizi sevdirmektir. Bu nedenle öğrencilerin, sorulara verecekleri cevapları kendi cümleleri ile ifade etmelerine olanak sağlamasından dolayı uygulama

öncesi ve uygulama sonrasındaki ölçümlerin yapıldığı ön test ve son testler açık uçlu sorulardan oluşmuştur.

Yapılan ölçümlerin güvenilirliğinin alt kestiricisi olarak kullanılan hesaplama yöntemlerinden biri de Cronbach alpha (α) katsayısıdır (Büyüköztürk, 2011: 112). Cronbach alpha (α) katsayısı özellikle cevapların derecelendirme ölçeğinde testi oluşturan maddelerin varyanslarının toplam puanların varyansına bölünmesi hesaplandığı için test maddelerini ölçmenin bütünüyle ne kadar tutarlı olduğunu gösterir (Baykul, 2010: 168).

Birden çok cevabın mümkün olduğu yazılı yoklama testlerin Cronbach alpha (α) katsayısının kullanılması önerilmektedir. (Fraenkel, Wallen ve Hyun, 2012: 158). Cronbach alpha (α) katsayısı aşağıdaki formülle hesaplanmaktadır:

$$\alpha = \left(\frac{K}{K-1} \right) \cdot \left(1 - \frac{\sum_{j=1}^K S_{x_j}^2}{S_x^2} \right)$$

K : Madde Sayısı

$S_{x_j}^2$: j. maddenin var yansı

S_x^2 : Toplam puanlara ait var yans

Güvenirlik katsayısı aynı özelliği ölçen, ortalamaları ile varyansları eşit olan olan testlerden alınan puanlar arasındaki korelasyon olarak tanımlanmaktadır. Korelasyon katsayısının mutlak değer olarak 0.70-0.99 arasında olması yüksek, 0.69-0.30 arasında olması orta, 0.29-0.01 arasında olması düşük düzeyde bir ilişki olarak tanımlanır. Güvenirlik katsayısı gerçek puanların varyanslarının, gözlenen puanların varyansına oranı olarak açıklanabilir. Güvenirlik katsayısı 0-1 arasında bir değer alır. Güvenirlik katsayısının 0.70 ve üzeri olması gerçek puanlar ile gözlenen puanlar arasında yüksek bir ilişki olduğu anlamına gelmektedir. Bu bağlamda güvenilirlik katsayısının 0.70 ve üzeri olması testin güvenilir olduğu şeklinde yorumlanabilir (Büyüköztürk, 2011: 110).

Araştırmada kullanılan ön ve son başarı testlerine ait Cronbach alpha (α) katsayıları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 3.3. Ön ve Son OABT Ölçümlerinin Güvenirlik Katsayıları

	Madde No	Madde Ortalamaları	Madde Varyansları	Testin Ortalaması	Testin Varyansı	Cronbach alfa (α) iç tutarlılık katsayısı
OABT-Ön Test	1	1,19	0,89			
	2	1,02	0,85			
	3	0,75	0,84			
	4	1,49	0,74	5,08	9,55	0,70
	5	0,31	0,27			
	6	0,32	0,40			
OABT-Son Test	1	0,88	0,72			
	2	1,20	0,59			
	3	1,15	0,90			
	4	0,8	0,81	5,91	12,18	0,76
	5	1,05	0,84			
	6	0,83	0,57			

Tablo 3.3.'e göre araştırmada kullanılan ön test ölçümlerinin Cronbach alpha güvenirlilik katsayısı 0.70, son test ölçümlerinin Cronbach alpha güvenirlilik katsayısı ise 0.76 olarak bulunmuştur. Bu değerler araştırmada kullanılan testlerden elde edilen ölçümlerin güvenilir olduğu şeklinde yorumlanabilir.

3.4. Araştırmanın Uygulanması

Araştırmada uygulama yapılacak olan okuldaki 4. sınıf şubelerinden rastgele seçilen iki şubeden biri deney grubu diğeri ise kontrol grubu olarak belirlenmiştir. Deney grubunda Türkçe dersleri İşbirlikli Tartışma Sorgulama (İTS) stratejisine

uygun olarak işlenmiştir. Kontrol grubunda ise Türkçe dersleri mevcut programa uygun şekilde hazırlanmış ders planı ve etkinliklerle işlenmiştir. Bu uygulama, 5 haftalık ders sürecinde, 25 ders saatinde her iki grupta da araştırmacı tarafından gerçekleştirilmiştir. Uygulama öncesinde deney ve kontrol gruplarına ön-OABT, uygulama sonrasında ise son-OABT uygulanmıştır.

3.4.1. Deney Grubunda Dersin İşlenişi

Deney grubunda yapılan Türkçe dersinde yapılan uygulama ve etkinlikler İTS stratejisinin basamaklarına uygun bir şekilde hazırlanmıştır.

Birinci aşamada deney grubunda ilk olarak cinsiyet ve başarı bakımından heterojen öğrenme grupları oluşturulmuştur. Öğrencilerin birbirlerin öğrenmelerine yardımcı olmaları işbirlikli öğrenmenin önemli bir ögesidir. Bundan dolayı gruplar düzenlenirken öğrenci başarıları bakımından heterojen grupların hazırlanması uygun görülmüştür.

İkinci aşamada gruplar oluşturulduktan sonra dersin başında metnin konusu ve ana düşüncesi ile ilgili bazı sorularla ve öğrencilerin düşünceleri ile öğrencilerin konuyla ilgili önbilgilerini hatırlamaları sağlanmıştır. Daha sonra öğrencilere sessiz okuma yaptırılmıştır. Sessiz okuma etkinliği gerçekleştirildikten sonra metinler sınıf içinde sesli bir şekilde okunmuştur. Öğrencilerin metnin konusunu ve ana düşüncesini anlayıp anlamadıklarını değerlendirebilmek için öğrencilere metin hakkında sorular yöneltilmiştir. Bu soruların metnin önemli unsurları hakkında yordama ve eleştirme becerilerini içeren sorular olmasına dikkat edilmiştir.

Üçüncü aşamada sınıf içinde metin hakkında bir tartışma ortamı hazırlanarak öğrencilerin farklı bakış açılarını eleştirmeleri ve kendi görüşlerini sunmaları için öğrencilere imkân sunulmuştur. Hazırlanan sorular sınıf içinde gruplara bölüştürülmüştür.

Dördüncü aşamada her grubun metin hakkında yeni sorular hazırlaması istenmiştir. Bunun için öğrencilere yeteri kadar zaman tanınmıştır. Hazırlanan bu sorular toplandıktan sonra gruplara yönlendirilmiştir.

Beşinci aşamada her grup, hazırlanan sorulara verdiği cevapları sınıf içinde sunmuştur. Verilen cevapların uygun bir ortamda tartışılması sağlanmıştır. Bütün sorular yanıtlandıktan sonra önemli noktalar tekrar ifade edilerek etkinlikler tamamlanmıştır. Grupların verdiği cevaplar değerlendirilerek hangi grubun daha başarılı olduğu belirlenmiştir.

3.4.2. Kontrol Grubunda Dersin İşlenişi

Kontrol grubundaki Türkçe dersi deney grubu ile aynı metinler üzerinden işlenmiştir. Kontrol grubunda dersin işlenişi mevcut programın öngördüğü yaklaşım çerçevesinde hazırlanan etkinliklerden oluşmuştur. Kontrol grubundaki etkinlikler hazırlanırken mevcut programa uygun bir şekilde hazırlanan öğretmen kılavuz kitaplarından faydalanılmıştır.

3.5. Verilerin Analizi

İlk olarak grupların betimsel istatistikleri verilerek grupların normal dağılım gösterip göstermedikleri testlerin basıklık çarpıklık kat sayılarına ve Shapiro-Wilk testi sonuçlarına bakılarak analiz edilmiştir. Bu analizler sonucunda deney ve kontrol grubunun normal dağılım gösterdiği sonucu elde edilmiştir. Bunun yanında araştırmaya ait verilerin varyans eşitliği Levene-F testi sonuçlarına göre incelenmiş ve Levene-F testi sonuçlarındaki anlamlılık düzeyinin $p > 0,05$ olması nedeniyle varyansların eşit kabul edilebileceği belirlenmiştir. Bundan dolayı verilerin analizinde parametrik testlerden bağımsız örneklem t-Testi kullanılmıştır. Yapılan Bağımsız Örneklem t-Testi sonuçlarına göre grupların ön-OABT puanlarının ortalamaları arasında anlamlı bir fark olmadığı gözlemlenmiştir. Bu sonuca göre uygulama sonunda deney ve kontrol grubunun son-OABT puanlarının ortalamaları arasında anlamlı bir fark olup olmadığı için de Bağımsız Örneklem t-Testi kullanılmıştır.

Grupların kendi içindeki ön ve son OABT puanlarının ortalamaları arasındaki farkın tespit edilebilmesi için İlişkili Örneklem t-Testi kullanılmıştır.

Yapılan analizler sonunda araştırmanın etki büyüklüğü ise eta-kare (η^2) değeri hesaplanarak bulunmuştur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. BULGULAR VE YORUMLAR

İlköğretim 4. Sınıf Türkçe öğretiminde İTS okuduğunu anlama stratejisinin öğrencilerin okuduğunu anlama başarılarına etkisinin incelendiği bu araştırmada ölçme aracı olarak Okuduğunu Anlama Başarı Testi kullanılmıştır.

Ön test- son test kontrol gruplu deneysel modelin kullanıldığı bu çalışmada, deney grubunda dersler İTS okuduğunu anlama stratejisi basamaklarına uygun bir şekilde devam etmiştir. Kontrol grubunda ise ders içi etkinlikler mevcut programa uygun bir şekilde devam etmiştir.

Deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin Okuduğunu Anlama Başarı Testi (OABT) ön ve son test sonuçlarına ait betimsel veriler aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 4.1. Ön ve Son OABT Ölçümlerinin Betimsel Verileri

Gruplar	Bağımlı Değişken	n	\bar{X}	Ss	Basıklık	Çarpıklık	Shapiro-Wilk
Deney Grubu	Ön-OABT	37	5,13	2,94	-0,761	-0,175	0,144
	Son-OABT	37	6,67	3,56	-0,782	-0,382	0,085
Kontrol Grubu	Ön-OABT	28	5,00	3,39	-1,028	-,006	0,14
	Son-OABT	28	4,89	3,25	-0,556	0,271	0,288

Araştırmalarda kullanılan istatistik türünün belirlenmesinde incelenen verilerin normal dağılım gösterip göstermemesi durumu önemli bir ölçüttür (Can, 2013: 81). Bundan dolayı verilerin normal dağılımları yukarıdaki tabloda incelenmiştir. Verilerin normal dağılım gösterme durumları basıklık-çarpıklık

katsayısı ve normalite testleri ile analiz edilmiştir. Çarpıklık katsayısı ± 1 sınırları arasında hesaplanırsa verilerin normal dağılıma yakın bir dağılım gösterdiği savunulabilir. Bu değerin 0 olması durumunda ise verilerin normal dağılım gösterdiği ifade edilir. Verilerin normal dağılım gösterme durumlarının incelendiği bir başka yöntem ise Shapiro-Wilk ve Kolmogorov-Smirnov normalite testleridir. Bu testlerden hangisinin kullanılacağına örneklemin büyüklüğüne göre karar verilir. Örneklem sayısının 50'den az olması durumunda Shapiro-Wilk, 50'den fazla olması durumunda ise Kolmogorov-Smirnov testinin kullanılması önerilmektedir. Ayrıca verilerin normal dağılım gösterme durumlarının her grup için ayrı ayrı incelenmesi önerilmektedir (Büyüköztürk,2011: 40).

Tablo 4.1'e göre Deney Grubu'nun ön ve son-OABT'ne ait basıklık-çarpıklık katsayıları istenilen sınırlar arasında yer almaktadır. Ayrıca yapılan Shapiro-Wilk testi sonuçlarına göre veriler normal dağılımdan anlamlı düzeyde farklılık göstermemektedir. Kontrol Grubu'nun ön ve son-OABT puanlarına ait basıklık-çarpıklık katsayıları da istenilen sınırlar arasında kalmaktadır. Ayrıca hesaplanan yapılan Shapiro-Wilk testi sonuçlarına göre veriler normal dağılımdan anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

Bu sonuçlara göre verilerin tamamının normal dağılım gösterdiği ve parametrik testlerin kullanılmasına dair bir engel olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

4.1. Birinci Alt Probleme Ait Bulgu ve Yorumlar

Araştırmanın birinci alt probleminde Deney ve Kontrol gruplarındaki öğrencilerin Okuduğunu Anlama Başarı Testi ön test puanları arasında anlamlı bir farklılığın olup olmadığı incelenmiştir. Bu incelemeye sonraki araştırma sorularının cevaplanmasına ve istatistik seçimine temel teşkil etmesi bakımından gerek duyulmuştur. Ön-OABT puanları deney ve kontrol gruplarında normal dağılım gösterdiği için parametrik testlerden Bağımsız Örneklem t Testi uygulanmıştır. Bağımsız Örneklem t Testi'nin uygulanabilmesi için üç ön koşulun sağlanması gerekmektedir. Bu koşullar, bağımlı değişkene ait puanların aralık ya da oran ölçeğinde olması ve aynı değişkene ait olması koşulu, her iki grupta normal dağılım göstermesi koşulu ve örneklemelerin ilişkisiz olması koşuludur. Bu koşullardan ilki

uygulanan OABT'nin eşit aralıklı ölçek oluşu ve her iki grupta da OABT kullanıldığı için sağlanmaktadır. İkinci ön koşulun sağlandığı betimsel istatistiklerle ifade edilmiştir. Deney ve Kontrol gruplarının birbirinden bağımsız olması ise üçüncü ön koşulu sağlamaktadır. Ancak Büyüköztürk (2011) bu koşullara ek olarak her iki grup ölçümlerinin varyanslarının eşit olması gerektiği koşulunun da incelenmesinin faydalı olacağını ifade etmektedir. İlgili verilere ait varyansın eşitliği ise Levene-F Testi ile analiz edilmektedir (Büyüköztürk, 2011: 39). Bu testin yorumlanmasında ise anlamlılık düzeyinin $p > 0,05$ olması durumunda varyansların eşit olduğu kabul edilir (Can, 2013: 120). Ön-OABT puanlarına ait Levene-F testi sonuçlarına göre varyansların eşit olduğu belirlenmiştir ($F=1,327$; $p=,254$; $p>,05$).

Bağımsız örneklem t-testi'nin bütün ön koşulları sağlandığı tespit edildikten sonra t-testi uygulanmış ve ilgili sonuçlar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 4.1.1. Ön OABT Puanlarının Gruplara Göre Bağımsız Örneklem t-Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{X}	ss	sd	T	p
Kontrol Grubu	28	5,00	3,39	63	1,72	,864
Deney Grubu	37	5.14	2,94			

Yapılan t-Testi analizi sonuçlarına göre ön-OABT puanlarının ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir ($p>0.05$). Buna göre deney ve kontrol gruplarının ön giriş okuduğunu anlama başarılarının eş olduğu yorumu yapılabilir.

4.2. İkinci Alt Probleme Ait Bulgu ve Yorumlar

Araştırmanın ikinci alt problemi deney grubunun kendi içinde değerlendirilmesi durumunda ön ve son-OABT puanlarının ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olup olmadığını belirlemek amacıyla sorulmuştur. Bu sorunun cevaplanması için İlişkili Örneklem t-Testi kullanılmıştır. İlişkili örneklem t-Testi'nin kullanılabilmesi için iki ön koşulun

sağlanması gerekmektedir. Bu koşullar verilerin en az aralık ölçeğinde olması koşulu ve verilerin normal dağılım göstermesi koşuludur.

Birinci ön koşulun OABT'nin eşit aralıklı ölçek olmasıyla, ikinci ön koşulun ise Tablo 4.1.'de Shapiro-Wilk Testi sonuçlarına göre deney grubunda normal dağılım göstermesiyle sağlandığı görülmektedir. Böylece İlişkili Örneklem t-Testi'nin ön koşulları sağlanmış ve deney grubunda teste ait sonuçlar Tablo 4.2.1.'de gösterilmiştir.

Tablo 4.2.1. Deney Grubu İçin OABT Ön ve Son Test Puanlarının Bağımlı Örneklem t-Testi Sonuçları

Ölçüm(OABT)	n	\bar{X}	ss	sd	t	p
Ön-OABT	37	5,14	2,94	36	2,56	,015
Son-OABT	37	6,68	3,56			

Tablodan elde edilen sonuçlara göre Deney Grubu ön ve son-OABT puanlarının ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($p < 0.05$). Buna göre İTS stratejisinin deney grubunda yer alan öğrencilerin okuduğunu anlama başarılarının gelişiminde faydalı olduğu söylenebilir.

4.3. Üçüncü Alt Probleme Ait Bulgu ve Yorumlar

Araştırmanın üçüncü alt probleminde kontrol grubunun ön ve son-OABT puanlarının ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olup olmadığı incelenmiştir. Bunun için İlişkili Örneklem t-Testi kullanılmıştır.

OABT'nin eşit aralıklı ölçek olmasıyla ve Tablo 4.1.'de Shapiro-Wilk Testi sonuçlarına göre t-Testi kullanılabilmesi için ön koşulların sağlandığı belirlenmiştir.

Kontrol Grubu'na ait İlişkili Örneklem t-Testi analiz sonuçları ise aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 4.3.1. Kontrol Grubu İçin OABT Ön ve Son Test Puanlarının Bağımlı Örneklem t-Testi Sonuçları

Ölçüm(OABT)	n	\bar{X}	ss	sd	t	p
Ön-OABT	28	5,00	3,39	27	0,18	,855
Son-OABT	28	4,89	3,25			

Tablo 4.3.1.'den elde edilen sonuçlara göre Kontrol Grubu'nda yer alan öğrencilerin ön ve son-OABT puanlarının ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilememiştir. Buna göre mevcut programa göre uygulama yapılan kontrol grubu öğrencilerinin okuduğunu anlama başarılarının değişmediği söylenebilir. Ancak ortalamalar incelendiğinde Son-OABT'ne ait ortalamaların düştüğü gözlemlenmiştir.

4.4. Dördüncü Alt Probleme Ait Bulgu ve Yorumlar

Araştırmanın dördüncü alt problemi Deney ve Kontrol gruplarındaki öğrencilerin Son-OABT puanlarının ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olup olmadığını tespit etmek amacıyla sorulmuştur. Bu sorunun cevaplanması için Bağımsız Örneklem t-Testi kullanılmıştır. Bağımsız Örneklem t-Testi kullanılabilmesi için üç ön koşul bulunmaktadır. Bu ön koşullardan ilki verilerin eşit aralıklı ölçekten elde edilmesi ve aynı değişkene ait olmasıyla sağlanmıştır. İkinci ön koşul olan verilerin normal dağılım gösterdiği, Tablo 4.1.'de ön ve son OABT ölçümlerinin betimsel verilerini gösteren tabloda verilmişti (bkz. s:53). Üçüncü ön koşul ise örneklemlerin ilişkisiz oluşuyla sağlanmaktadır. Ayrıca veri gruplarının varyanslarının eşitliği Levene-F Testi ile analiz edilmiş ve varyansların eşit olduğu belirlenmiştir ($F=,309$, $p=,580$; $p>,05$).

Bağımsız Örneklem t-Testi için bütün ön koşulların sağlandığı belirlenmiş ve ilgili analiz uygulanarak gerekli sonuçlar aşağıdaki Tablo 4.4.1.'de gösterilmiştir.

Tablo 4.4.1. Son OABT Puanlarının Gruplara Göre Bağımsız Örneklem t-Testi Sonuçları

Grup	n	\bar{X}	ss	Sd	t	p
Kontrol Grubu	28	4,89	3,25	63	2,07	,042
Deney Grubu	37	6,68	3,56			

Bağımsız Örneklem t-Testi sonuçlarına göre Deney ve Kontrol grubundaki öğrencilerin son-OABT puanlarının ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir. Aritmetik ortalamalar incelendiğinde bu farkın Deney grubu lehine olduğu görülmektedir.

Yapılan t-testi sonuçlarına göre Deney grubu lehine Son-OABT puanlarının ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmiş olsa da bu farklılığın büyüklüğü bilinmemektedir. Etki büyüklüğünün tespit edilmesi için η^2 eta-kare değeri hesaplanmıştır. eta-kare (η^2) değeri bağımsız değişkenin bağımlı değişken üzerinde ne ölçüde etkili olduğunu tespit etmek amacıyla kullanılır. Hesaplanan η^2 değeri 0 ile 1 arasında değişir ve 0,01 etki değeri küçük, 0,06 orta ve 0,14 değeri geniş etki büyüklükleri olarak yorumlanır. η^2 değeri aşağıdaki şekilde hesaplanır (Büyüköztürk, 2011:44).

$$\eta^2 = \frac{t^2}{t^2 + (n_1 + n_2 - 2)}$$

Bu araştırma için hesaplanan η^2 değeri 0,063'tür. Buna göre bağımsız değişken olan yöntemin bağımlı değişken olan son-OABT puanları üzerinde orta düzeyde bir etki büyüklüğüne sahip olduğu belirlenmiştir.

4.5. Beşinci Alt Probleme Ait Bulgu ve Yorumlar

Araştırmanın beşinci alt problemi İTS stratejisinin uygulandığı ve kontrol grubuna göre anlamlı bir fark elde edilen deney grubu içerisinde cinsiyete göre son-OABT puanları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını tespit etmek amacıyla sorulmuştur. Bu alt problemle İTS stratejisinin herhangi bir cinsiyet grubunda daha etkili olup olmadığı belirlenmiş olacaktır. Bu alt problemin cevaplanması için ilk olarak deney grubunda yer alan kız ve erkek öğrencilerin ön-OABT puanlarının ortalamaları arasında cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olup olmadığını incelemesi son-OABT puanlarının incelenmesine temel teşkil etmesi bakımından önemli görülmüştür. Buna göre deney grubundaki öğrencilerin ön-OABT puanlarının karşılaştırılmasına yönelik olarak bağımsız örneklem t-testi uygulanmıştır. Bağımsız örneklem t-testinin üç ön koşulunun olduğu önceki alt problemlerin incelenmesinde belirtilmişti. Bu ön koşullardan ilki ölçeğin aralık ölçeğinde oluşuyla, ikincisi her iki cinsiyet grubunda da okuduğu anlama başarısının ölçülmesiyle ve üçüncüsü ise betimsel istatistiklerde verildiği gibi verilerin normal dağılım göstermesiyle sağlanmaktadır. Ayrıca incelenmesinde fayda görülen Levene-F testi sonuçlarına göre de bağımsız örneklem t-testi uygulanması için herhangi bir engelin olmadığı tespit edilmiştir ($F=2,966$; $p=,094$; $p>,05$).

Ön koşulların tamamı sağlandığı için bağımsız örneklem t-testi uygulanmış ve ilgili veriler aşağıdaki Tablo 4.5.1.'de verilmiştir.

Tablo 4.5.1. Deney Grubunda Cinsiyete Göre Ön OABT Bağımsız Örneklem t-Testi Sonuçları

Cinsiyet	n	\bar{X}	ss	sd	t	p
Kız	13	7,61	1,76	35	4,803	,000
Erkek	24	3,79	2,55			

Tablo 4.5.1.'e göre deney grubunda yer alan kız ve erkek öğrencilerin ön-OABT puanları arasında kız öğrenciler lehine anlamlı bir fark bulunmuştur. ($\bar{X}_{kız} = 7,61$; $\bar{X}_{erkek} = 3,79$) Ön-OABT puanları arasında cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunduğu için bu alt problemin şu şekilde değiştirilmesi uygun görülmüştür.

Deney grubundaki öğrencilerin ön-OABT puanları kontrol edildiğinde son-OABT puanlarının ortalamaları arasında cinsiyete göre anlamlı bir farklılık var mıdır?

Bu problemin cevaplanması için ise Tek Faktörlü Kovaryans Analizi (ANCOVA) tercih edilmiştir. Büyüköztürk (2011:112) ANCOVA'nın ön test-son test kontrol gruplu modellerde araştırmacının sadece deneysel işlemin etkililiğine odaklanması için ön testler arasındaki küçük farklılıkların dahi kontrol edilerek sadece son testlerin karşılaştırıldığı güçlü bir istatistik olduğunu vurgulamaktadır.

ANCOVA analizi regresyon ile ANOVA'yı birleştiren bir analiz olduğu için hem regresyon yaklaşımının hem de ANOVA'nın ön koşullarını sağlamak zorundadır. Buna göre Tek Faktörlü Kovaryans Analizi (ANCOVA) kullanmak için; (1) gruplar içi regresyon eğimleri eşit olmalı, (2) seçkisiz bir desende bağımlı değişken ve ortak değişken arasında doğrusal bir ilişki olmalı, (3) bir faktöre göre oluşan grupların her biri için bağımlı değişkene ait puanların evrendeki dağılımları normal ve varyansları eşit olmalı ve (4) ortalama puanları karşılaştırılacak örneklem ilişkisiz olmalıdırlar (Büyüköztürk,2011:112).

Buna göre birinci ön koşul olan gruplar içi regresyon eğimlerinin eşitliğini test etmek amacıyla yapılan analizlere dair bulgular aşağıdaki Tablo 4.5.2.'de verilmiştir.

Tablo 4.5.2. Deney Grubunda Cinsiyet*Ön-OABT Ortak Etkisini Test Etmek Amacıyla Regresyon Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Ön-OABT	10,049	1	10,049	,865	,359
Cinsiyet	7,410	1	7,410	,638	,430
Cinsiyet*Ön-OABT	7,885	1	7,885	,678	,416

Tablo incelendiğinde deney grubunda yer alan kız ve erkek öğrencilerinin Son-OABT puanlarının üzerinde Cinsiyet*Ön-OABT ortak etkisinin anlamsız olduğu görülmektedir ($F(1,33)=,678, p=,416, p>0,05$). Bu bulguya göre farklı

cinsiyetlerdeki öğrencilerin Ön-OABT puanlarına dayalı olarak Son-OABT puanlarının yordanmasına ilişkin regresyon doğrularının eğimlerinin eşit olduğu yorumu yapılabilir (Büyüköztürk,2011a; 116). Böylece ANCOVA'nın ilk ön koşulu sağlanmıştır

İkinci ön koşul olan seçkisiz bir desende bağımlı değişken ve ortak değişken arasında doğrusal bir ilişki olması gerekliliği ise Pearson Korelasyon Katsayısı ile analiz edilmiştir. Pearson Korelasyon Katsayısı veri gruplarının normal dağılım göstermesini gerektirir. Deney grubunda hem ön hem de son-OABT puanlarının normal dağılım gösterdiği betimsel verilerde ifade edilmiştir. Pearson Korelasyon Katsayısı -1 ile +1 arasında değişir ve mutlak değerce 0,70-1,00 arası yüksek, 0,70-0,30 arası orta, 0,30-0,00 arasında olması ise düşük düzeyde ilişki olarak yorumlanır. Ayrıca hesaplanan katsayının negatif olması zıt yönde, pozitif olması ise aynı yönde bir ilişkiyi gösterir. Buna göre hesaplanan Pearson Korelasyon Katsayısı (r) $r=,376$ bulunmuştur. Bu ise deney grubundaki öğrencilerin ön ve son-OABT puanları arasında pozitif yönde orta düzeyde doğrusal bir ilişki olduğu anlamına gelmektedir (Büyüköztürk,2011: 32). Buna göre ANCOVA'nın ikinci ön koşulu da sağlanmıştır.

Analizlerde ANCOVA'nın kullanılabilmesi için üçüncü ön koşul verilerin normal dağılması ve varyanslarının eşit olmasıdır. Verilerin normal dağılım gösterdiği betimsel istatistiklerde ifade edilen verilerde gösterilmiştir. Varyansların eşitliğini test etmek amacıyla ise uygulanan Levene-F testi sonuçları aşağıdaki Tablo 4.5.3.'de verilmiştir.

Tablo 4.5.3. Deney Grubu Son OABT Puanlarının Levene F Testi Sonuçları

Bağımlı Değişken	F	sd1	sd2	P
Son-OABT	,571	1	35	,455

n=37; p>,05

Buna göre grupların son-OABT puanlarına ait varyanslar arasında anlamlı bir fark tespit edilememiştir. (p>,05). O halde ANCOVA'nın üçüncü ön koşulu da sağlanmıştır.

Dördüncü ve son kabullenme cinsiyet grupların birbirinden ilişkisiz olmasıyla sağlanmış durumdadır. Bütün ön kabullenmeler sağlandığı için ANCOVA analizi kullanılmış ve ilgili sonuçlar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 4.5.4. Deney Grubu Cinsiyete Göre Son OABT Puanlarının ANCOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	P
Ön-OABT	37,223	1	37,223	3,233	,81
Cinsiyet	,049	1	,049	,004	,948
Hata	391,427	34	11,513		
Toplam	456,108	36			

Tablo 4.5.4.'e göre İTS yönteminin uygulandığı Deney grubunda öğrencilerin cinsiyetlerine göre son-OABT puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır. ($F(1,34)=,004$; $p=,948$; $p>,05$) Buna göre İTS yönteminin her iki cinsiyette de benzer etki gösterdiği yorumu yapılabilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuçlar

Bu araştırma İşbirlikli Tartışma Sorgulama (İTS) stratejisinin ilkökul 4. Sınıf öğrencilerinin Türkçe dersinde okuduğunu anlama başarılarına etkisini incelemek amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Okuma becerilerinin gelişmesi bireyin derslerde ve çeşitli alanlarda başarılı olabilmesinin yanında öğrencinin kişiliğini geliştirmesi ve günlük hayatta yaşadığı toplumla sağlıklı bir iletişim kurabilmesi için büyük önem taşımaktadır. Bununla birlikte okuduğunu anlama becerileri sınıf düzeyi ile birlikte beklentilerin de yükseldiği bir beceridir (Güneş, 2013;128). Bu nedenle okuduğunu anlama becerileri ilkökulum ilk yıllarından itibaren üzerinde önemle durulması gereken bir konudur. Yapılan bu araştırmada İTS stratejisinin öğrencilerinin okuduğunu anlama başarılarını geliştirmeye etkisini incelemek ve ilkökul düzeyinde öğrencilerin okuduğunu anlama başarılarını geliştirmeye yönelik öneriler sunabilmek amaçlanmıştır.

Yapılan uygulama sonucunda öğrencilerin Okuduğunu Anlama Başarı Testi (OABT)'nden aldıkları puanlar analiz edilerek değerlendirme yapılmıştır. Öğrencilerin OABT ön testlerinden aldıkları puanlar arasında anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Bu sonuca göre deney grubu ve kontrol grubundaki öğrenciler arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Öğrencilerin OABT son testinde aldıkları puanlar arasında ise deney grubunun lehine anlamlı bir fark olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Mevcut programa uygun bir şekilde hazırlanan etkinlikler ile dersin yürütüldüğü kontrol grubundaki öğrencilerin ön OABT ve son OABT puanlarının ortalamaları arasında anlamlı bir fark görülmezken, İTS stratejisinin

uygulandığı deney grubundaki öğrencilerin ön OABT ve son OABT puanlarının ortalamaları arasında anlamlı bir fark olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Buna göre İTS stratejisinin, öğrencilerin okuduğunu anlama başarılarına olumlu yönde etkisi olduğu belirlenmiştir. İTS stratejisinde oluşturulan gruplarda her üyenin gruba katkı sağlaması gerekliliği ve öğrencilerin derse katılımları için daha uygun bir ortamda daha aktif olabilmeleri bu sonuca etki etmiş olabilir. Ayrıca öğrencilerin yeni sorular oluşturarak sınıf içerisinde konuyla ilgili tartışabilecekleri durumların, öğrencilerin farklı bakış açılarını değerlendirerek birbirlerinin öğrenmelerini ve okuduğunu anlamalarını olumlu yönde etkilediği söylenebilir.

Öğrencilerin okuduğunu anlama becerilerini geliştirmek için birçok strateji, yöntem ve teknik bulunmaktadır. Yapılan araştırmaların birçoğu bu strateji, yöntem ve tekniklerin öğrencilerin okuduğunu anlama becerilerini geliştirmeye olumlu etkilerinin olduğunu ve öğrencilerin başarılarını artırdığını göstermiştir. Temizkan (2007) araştırmasında okuduğunu anlama stratejilerinin, öğrencilerin okuduğunu anlama düzeyini artırdığını ve okuduğunu anlama stratejilerinin uygulandığı öğrencilerin uygulama sonunda bu stratejileri daha fazla kullandıklarını belirtmiştir. Yılmaz (2008) yaptığı çalışmada başarılı öğrencilerin okuduğunu anlama stratejilerini daha fazla kullandıklarını ifade etmiştir. Birçok çalışmada bu durumu destekleyen sonuca ulaşılmıştır. (Ortlieb, 2013; Keer and Vanderlinde, 2010).

Doğan (2002) soru-yanıt ilişkisi ve resim çizme stratejisinin okuduğunu anlamaya olumlu etkisi olduğunu belirtmiştir. Çetingöz ve Açıköz (2009) yaptığı çalışmada not alma stratejisinin öğrencilerin akademik başarılarını artırdığı sonucuna ulaşmıştır.

Özyılmaz (2010) ise 7. sınıf öğrencileri üzerinde yaptığı çalışmada okuduğunu anlama stratejilerinin öğretiminin öğrencilerin okuduğunu anlama başarıları üzerinde anlamlı bir etki oluşturmadığı sonucuna ulaşmıştır. Özyılmaz (2010) yaptığı çalışmanın Seviye Belirleme sınavından bir hafta önce yapılmış olmasının bu sonuca etki etmiş olabileceğini belirtmiştir.

Yapılan araştırmalar sonucunda yabancı dil öğretiminde geliştirilmiş olan okuduğunu anlama stratejilerinin de öğrencilerinin yabancı dil öğretiminde olumlu etkileri olduğu görülmektedir (Uzunçakmak, 2005; Köşker , 2010).

İşbirlikli Tartışma Sorgulama Stratejisi, işbirlikli öğrenmenin özelliklerini kapsayan ve işbirlikli öğrenmenin avantajlarından yararlanmayı mümkün kılan bir stratejidir. İşbirlikli öğrenmenin öğrencilerin öğrenmeye, okul ve ders konularına karşı olumlu tutumlar gerçekleştirmesini sağlayan bir yöntem olduğunu ifade etmektedir (Stahl 1996'dan akt: Bilgin, 2006;138-139). Buna göre İTS stratejisini kullanan öğrencilerin derste daha aktif olması ve öğrencilerin derse karşı olumlu tutumlar geliştirmesi beklenmektedir. Bu durum öğrencinin okumaya karşı güdülenmesini artırması ve okumaya karşı olumlu tutum geliştirmesini mümkün kılmaktadır. Lubawski & Sheehan (2010) okuma stratejilerinin öğrencilerin motivasyonlarını artırmaya katkı sağladığını ve öğrencilerin başarılı olmalarına yardımcı olduğunu ifade etmiştir. Yapılan araştırmalar okuduğunu anlama stratejilerini kullanma ile okumaya karşı olumlu tutum geliştirme arasında pozitif yönde bir ilişki olduğunu göstermektedir.

Yapılan araştırmada İTS stratejisinin uygulandığı deney grubundaki öğrencilerin cinsiyetlerine göre son-OABT puanlarının ortalamaları arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Bu sonuca göre İTS stratejisinin kız ve erkek öğrencilerin okuduğunu anlama başarılarını artırmada benzer etki gösterdiği yorumu yapılabilir.

Çöğmen (2008) yaptığı araştırmada okuduğunu anlama stratejilerini analitik stratejiler ve pragmatik stratejiler olmak üzere iki sınıfta incelemiştir. Analitik stratejileri kullanma sıklığında cinsiyete göre bir fark oluşmazken kız öğrencilerin pragmatik stratejileri erkek öğrencilere göre daha fazla kullandıkları sonucuna ulaşmıştır. Ludivina Prado, Lee A. Plourde yaptıkları araştırmada benzer sonuçlara ulaşmışlardır. Okuma stratejilerinin hem kız hem erkek öğrencilerin başarılarını artırmasının yanında kız öğrencilerin başarılarındaki artışın erkek öğrencilerin başarılarındaki artışa göre daha yüksek olduğunu ifade etmiştir.

5.2. Öneriler

1. İşbirlikli Tartışma Sorgulama stratejisinin öğrencilerin okuduğunu anlama başarılarını artırmaya olumlu etkileri olduğu sonucuna ulaşılmıştır. İşbirlikli Tartışma Sorgulama stratejisinin ilkokul Türkçe derslerinde uygulanması faydalı olabilir.
2. İşbirlikli Tartışma Sorgulama stratejisi ve uygulama basamakları hakkında sınıf öğretmenleri ve sınıf öğretmeni adaylarına bilgi verilebilir.
3. İşbirlikli Tartışma Sorgulama stratejisi ile ilgili farklı sınıf düzeylerinde ve daha geniş zaman diliminde yeni çalışmalar yapılabilir.
4. Öğrencilerin okuma ve anlama becerilerini geliştirmeye katkı sağladığı belirlenen farklı strateji, yöntem ve teknikler hakkında araştırmalar yapılabilir ve bu tekniklerin uygulama basamakları hakkında sınıf öğretmenleri bilgilendirilebilir.
5. Okuma ve anlama, bireyin eğitim-öğretim yıllarının ilk yıllarında kazandırılması gereken bir beceridir. Bu nedenle sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersinde farklı okuduğunu anlama stratejilerini uygulamaları ve öğrencilerin bu stratejileri kullanmaları sağlanabilir.
6. Sınıf öğretmeni adayları farklı okuduğunu anlama stratejileri ve uygulaması hakkında bilgilendirilebilir.
7. Yeni yapılan araştırmaların görev yapan öğretmenlere ulaştırılması sağlanabilir. Öğretmenler, yapılan araştırmalar sonucunda sınıf içindeki uygulamaları yürütmeleri konusunda bilgilendirilebilir. Bu bağlamda üniversite ve okullar arasında bir işbirliği gerçekleştirilebilir.
8. Öğrencilerin ders dışında da okuma ve anlama becerilerini geliştirmeye yönelik etkinlikler düzenlenerek ve ödevler verilerek bunların öğrencilerin okuduğunu anlama başarılarını artırmaya yönelik etkileri kontrol edilerek tespit edilen eksikler öğretmenlerin rehberliğinde giderilebilir.

KAYNAKÇA

- Açıkgöz Ün, Kamile (1992). *İşbirlikli Öğrenme: Kuram, Araştırma, Uygulama*. Malatya: Uğurel Matbaası.
- Akinoğlu, Orhan (2007). “Öğretim Kuram ve Modelleri”. (Ed.: Şeref Tan). *Öğretim İlke ve Yöntemleri*. Ankara: Pegem A Yayıncılık. s. 125-166.
- Akyol, Hayati (2009). *Türkçe İlk Okuma ve Yazma Öğretimi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Akyol, Hayati (2012). *Programa Uygun Türkçe Öğretim Yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Ay, Sıla (2008). “Yabancı Dilde Okuma Stratejileri: Farklı Zekaları Baskın Öğrencilerle Bir Durum Çalışması”. *Dil Dergisi*. 141: 1-18.
- Ayçin, Aslı Ayşe (2009). *İSOTEG Tekniğinin Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Okuduğunu Anlama Başarısı ve Okumaya Yönelik Tutumları Üzerine Etkisi: Yibo Örneği*. Yüksek Lisans Tezi. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Adana.
- Aydoğan, Rukiye (2008). *Okumaya Karşı Olumlu ve Olumsuz Tutuma Sahip 6. Sınıf Öğrencilerinin Türkçe Dersinde Kullandıkları Okuduğunu Anlama Stratejileri ve Yaratıcılık Düzeyleri*. Yüksek Lisans Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. İzmir.
- Balcı, Ahmet (2013). *Okuma ve Anlama Eğitimi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Baykul, Yaşar, (2010). *Eğitimde ve Psikolojide Ölçme*. Ankara: Pegem Akademi.
- Belet, Ş. Dilek ve Yaşar, Şefik (2007). “Öğrenme Stratejilerinin Okuduğunu Anlama ve Yazma Becerileri İle Türkçe Dersine İlişkin Tutumlara Etkisi”. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*. 3(1): 69-86.
- Berg, Kate ve Lyke Catherine (2012). *Using Repeated reading As a Strategy to Improve Reading Fluency At The Elementary Level*. Yüksek Lisans Tezi. . Saint Xavier University. Chicago.
- Bilen, Mürüvvet (2002). *Plandan Uygulamaya Öğretim*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Bilgin, İbrahim (2006). “İşbirlikli Öğrenme”.(Ed.: Mehmet Bahar), *Fen ve Teknoloji Öğretimi* Ankara: Pegem A Yayıncılık. s. 138-157.
- Büyüköztürk, Şener (2011). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*. Ankara: Pegem Akademi.

- Büyüköztürk, Şener, Çakmak Kılıç, Ebru, Akgün, Ö. Erkan, Karadeniz, Şirin ve Demirel, Funda (2011). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*, Ankara: Pegem Akademi.
- Can, Abdullah (2013). *SPSS ile Bilimsel Araştırma Sürecinde Nicel Veri Analizi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Coşkun, Eyyup (2002). “Okumanın Hayatımızdaki Yeri ve Okuma Sürecinin Oluşumu”. *TÜBAR-XI*.
- Çetin, Abdullah (2010). *Fen ve Teknoloji Dersinde İşbirlikli Öğrenme Yönteminin Öğrencilerin Başarılarına, Tutumlarına ve Zihinsel Yapılarına Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi. Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Hatay.
- Çetingöz, Duygu ve Açıkgöz Kamile (2009). “Not Alma Stratejisinin Öğretiminin Tarih Başarısı ve Hatırda Tutma Üzerindeki Etkileri”. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*. 15(60): 577-600.
- Çöğmen, Suna (2008). *Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Kullandıkları Okuduğunu Anlama Stratejileri*. Yüksek Lisans Tezi. Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Aydın.
- Demirel, Özcan (2006). *Türkçe Ve Sınıf Öğretmenleri İçin Türkçe Öğretimi*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Demirel, Özcan ve Epçaçan, Cevdet (2012). “Okuduğunu Anlama Stratejilerinin Bilişsel ve Duyuşsal Öğrenme Ürünlerine Etkisi”. *Kalem Eğitim ve İnsan Bilimleri Dergisi*. 2(1): 71-106.
- Demirkaya, Hilmi (2008). “Coğrafya Öğretiminde Eleştirel Düşünme Stratejileri ve Sorgulama Yoluyla Öğrenmenin Kullanımı”. *TSA*. 12(1): 89-116.
- Doğan, Birsen (2002). “Okuduğunu Anlama Stratejilerinin Öğretimi İle İlgili Alanyazın Taraması”. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 15(1): 97-107.
- Dökmen, Üstün (1994). *Okuma Becerisi, İlgisi ve Alışkanlıklar Üzerine Psiko-sosyal Bir Araştırma*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Epçaçan, Cevdet (2009). “Okuduğunu Anlama Stratejilerine Genel Bir Bakış”. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*. 2(6): 207-223.
- Epçaçan, Cevdet ve Erzen Melih (2010). “Okuduğunu Anlama Becerileri Ölçeği Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması”. *Milli Eğitim*, 185

- Erciyeş, Gülnur (2007). “Öğretim Yöntem ve Teknikleri”. (Ed.: Şeref Tan). *Öğretim İlke ve Yöntemleri*. Ankara: Pegem A Yayıncılık. s. 169-254.
- Fraenkel, Jack R; Wallen, Norman ve Hyun, Helen H. (2012). *How To Design and Evaluate Research in Education*. San Francisco: Mc Graw Hill Publication.
- Gauthier, Lane Roy (2001). “Coop-Dis-Q. A Reading Comprehension Strategy”. *Intervention in School and Clinic*. 36(4): 217-220.
- Göğüş, Beşir (1978). *Orta Dereceli Okullarımızda Türkçe ve Yazın Eğitimi*. Ankara: Gül Yayınevi.
- Gözütok, Dilek (2011). *Öğretim İlke ve Yöntemleri*. Ankara: Ekinoks Yayınevi.
- Güldenoğlu, Birkan ve Kargın Tevhide (2012). “Karşılıklı Öğretim Tekniğinin Hafif Derecede Zihinsel Engelli Öğrencilerin Okuduğunu Anlama Becerileri Üzerindeki Etkililiğın İncelenmesi”. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*. 13(1): 17-34.
- Güneş, Firdevs (2013). *Türkçe Öğretimi Yaklaşımlar ve Modeller*. Ankara: Pegem Akademi.
- Güngör, Arzu (2005). “İşbirlikli Öğrenme Yönteminin Cinsiyete Göre Okuduğunu Anlama Stratejilerinin ve Okumaya Yönelik Tutum Üzerindeki Etkileri”. *Eurasian Journal of Educational Research* 20: 135-146.
- Güven, Bülent (2007). “Öğretim İlke ve Yöntemleriyle İlgili Temel Kavramlar”. (Ed.: Şeref Tan). *Öğretim İlke ve Yöntemleri*. Ankara: Pegem A Yayıncılık. s. 1-29.
- Güven, Meral ve Kürüm, Dilruba (2006). Öğrenme Stilleri ve Eleştirel Düşünme Arasındaki İlişkiye Genel Bir Bakış. *Sosyal Bilimler Dergisi*. 1: 75-89.
- Hedin, R. Laura, Mason, H. Linda ve Gaffney, S. Janet (2011). “Comprehension Strategy Instruction for Two Students With Attention-Related Disabilities”. *Preventing School Failure*. 55(3): 148–157.
- Kaman, Şafak (2012). *Akıcı Okuma Stratejilerini Kullanmanın İlköğretim Üçüncü Sınıf Öğrencilerinde Okuma Becerisini Geliştirmeye Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi. Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Kırşehir.
- Kaman, Şafak ve Şahin, Ayfer (2013). “İlköğretim Üçüncü Sınıf Öğrencilerinin Okuma Düzeylerinin Geliştirilmesine Akıcı Okuma Stratejilerini Kullanmanın Etkisi”. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Türkçenin Eğitimi Öğretimi Özel Sayısı*. 6(11): 639-657.

- Kaptan, Fitnat ve Korkmaz, Hünkar (1999). “İlköğretimde Fen bilgisi Öğretimi”. *İlköğretimde Etkili Öğretme ve Öğrenme Öğretmen El Kitabı Modül 7*. Ankara: MEB.
- Karasar, Niyazi (2007). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Karatay, Halit (2009). “Okuma Stratejileri Bilişsel Farkındalık Ölçeği”. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 2 (19): 58-80.
- Kaya, Filiz (2006). *İlköğretim 4. Sınıf Türkçe Dersinde Bazı Öğrenme Stratejilerinin Okuduğunu Anlama ve Tutuma Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi. Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Hatay.
- Kırmızı Susar, Fatma (2011). “The Relationship Between Reading Comprehension Strategies And Reading Attitudes”. *Education 3-13: International Journal of Primary, Elementary and Early Years Education*. 39(3): 289-303.
- Köşker, Gizem (2010). *Anlamlı Gruplandırma Stratejisinin İkinci Dilde Okuduğunu Anlamaya Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi. Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Eskişehir.
- Lubawski, Mike ve Sheehan, Caitlyn (2010). Reading comprehension across different genres: An action research study. *Action Research Seminar*.
- Ludivina Prado ve Lee A. Plourde (t.y.). “Increasing Reading Comprehension Through The Explicit Teaching of Reading Strategies: Is There a Difference Among The Genders?”. *Reading Improvement*. 32-43.
- MEB (2009). *İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu (1-5. sınıflar)*. Ankara: MEB Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı.
- Ocak, Gürbüz (2004). “İlköğretim Okulu 5. Sınıf Öğrencilerinin Okuma Anlama Düzeyine Videonun Etkisi”. *İlköğretim-Online*, 3(2), 19-25.
- Ogle, Donna (2009). “Eating Contexts For Inquiry: From KWL To PRC 2”. *Knowledge Quest. The Issue is Questions*. 38(1): 57-61.
- Ortlieb, Evan (2013). “Using Anticipatory Reading Guides to Improve Elementary Students’ Comprehension”. *International Journal of Instruction*. 6(2): 145-162.
- Özbay, Murat (1995). *Ankara Merkez Ortaokullarındaki Üçüncü Sınıf Öğrencilerinin Yazılı Anlatım Becerileri Üzerine Bir Araştırma*. Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türkçe Eğitimi ve Öğretimi Anabilim Dalı. Ankara.

- Özcan, Demirel (2011). *Kuramdan Uygulamaya Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Pegem Akademi.
- Özer, M. Akif (2005). “Etkin Öğrenmede Yeni arayışlar: İşbirliğine Dayalı Öğrenme ve Buluş Yoluyla Öğrenme”. *Bilig. Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi*. 35: 105-131.
- Özyılmaz, Gökçe (2010). *İlköğretim 7. Sınıf Öğrencilerine Okuduğunu Anlama Stratejilerinin Öğretiminin Okuduğunu Anlama Başarısı Üzerine Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi. Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul.
- Pesa, Nicole ve Somers, Sarah (2007). *Improving Reading Comprehension Through Application And Transfer of Reading Strategies*. Yüksek Lisans Tezi. Saint Xavier University. Chicago.
- Senemoğlu, Nuray (2013). *Gelişim, Öğrenme ve Öğretim. Kuramdan Uygulamaya*. Ankara: Yargı Yayınevi.
- Sünbül, Ali Murat (2007). *Öğretim İlke ve Yöntemleri*. Konya: Çizgi kitabevi
- Taşpınar, Mehmet (2012). *Kuramdan Uygulamaya Öğretim İlke ve Yöntemleri*. Ankara: Elhan Kitap Yayın Dağıtım.
- Tekin, Halil (2003). *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme*. Ankara: Yargı Yayınevi.
- Temizkan, Mehmet (2007). *İlköğretim İkinci Kademe Türkçe Derslerinde Okuma Stratejilerinin Okuduğunu Anlama Üzerindeki Etkisi*. Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Ankara.
- Temizkan, Mehmet ve Sallabaş, M. Eyyup (2011). “Okuduğunu Anlama Becerisinin Değerlendirilmesinde Çoktan Seçmeli Testlerle Açık Uçlu Yazılı Yoklamaların Karşılaştırılması”. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 30: 207-220.
- Topuzkanamış, Ersoy (2009). *Öğretmen Adaylarının Okuduğunu Anlama ve Okuma Stratejilerini Kullanma Düzeyleri*. Yüksek Lisans Tezi. Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Balıkesir.
- Uzunçakmak, Pınar (2005). *Successful and Unsuccessful Readers' Use Of Reading Strategies*. Yüksek Lisans Tezi. The Institute of Economics and Social Sciences Of Bilkent University. Ankara.

- Van Keer, Hilde ve Vanderlinde, Ruben (2010). “*The Impact Of Cross-Age Peer Tutoring On Third And Sixth Graders’ Reading Strategy Awareness, Reading Strategy Use, and Reading Comprehension*”. Middle Grades Research Journal. 5(1): 33-45.
- Yangın, Selami ve Sidekli, Sabri (2006). “Okuma Güçlüğü Yaşayan Öğrencilerin Kelime Tanıma Becerilerinin Geliştirilmesine Yönelik Bir Uygulama”. *Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 16.
- Yıldız, Cemal (2010). *Yeni Öğretim Programına Göre Kuramdan Uygulamaya Türkçe Öğretimi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Yıldız, Mustafa ve Akyol, Hayati (2011). “İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Okuduğunu Anlama, Okuma motivasyonu ve Okuma Alışkanlıkları Arasındaki İlişki”. *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 31(3): 793-815.
- Yılmaz, Muammer (2008a). “Türkçede Okuduğunu Anlama Becerilerini Geliştirme Yolları”. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 5(9): 131-139.
- Yılmaz, Muammer (2008b). “Kelime Tekrar Tekniğinin Akıcı Okuma Becerilerini Geliştirmeye Etkisi”. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*. 6(2): 323-350.
- Yılmaz, Savaş (2008). *Başarılı ve Başarısız 7. Sınıf Öğrencilerinin Türkçe Derslerinde Kullandıkları Okuma Stratejileri ve Yaratıcılık Düzeyleri*. Yüksek Lisans Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. İzmir.

EKLER

Ek-1 Araştırma Süresince Uygulanan Ders Planları

BİRİNCİ HAFTA

DENEY GURUBU ARAŞTIRMA DERS PLANI

BÖLÜM-1	
DERSİN ADI	TÜRKÇE
SINIF	4/Deney Grubu
UYGULAMA HAFTASI	1
UYGULAMA METNİ	ALTIN ÖĞÜTLER
ÖNERİLEN SÜRE	40'+40'+40'+40'+40'
BÖLÜM-2	
ÖĞRENCİ KAZANIMLARI	Dinleme kurallarını uygular Kendini sözü olarak ifade eder. Kendini yazılı olarak ifade eder. Metin içi, metin dışı ve metinler arası anlam kurar. Söz varlığını geliştirir. Okuma kurallarını uygular. Grup içinde duygu ve düşüncelerini paylaşır, grupla işbirliği yapar.
ÖĞRENME-ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	İŞBİRLİKLİ TARTIŞMA SORGULAMA STRATEJİSİ
KULLANILAN EĞİTİM MATERYALİ	
Öğretmen:	Tahta, Kalem, Öğretmen Kılavuz Kitabı
Öğrenci:	Defter, Kalem. Çalışma Yaprakları.
Öğrenme-Öğretme Etkinlikleri	
Dikkat Çekme	: Araştırmacı derse girdiğinde metinde Affedersiniz, teşekkür ederim gibi görgü kurallarını yansıtan kelimeleri kullandığı bir telefon konuşması yapar. (5 dk)
Güdüleme	: Araştırmacı öğrencilerin okul kantininde öğrencilerin nasıl davranması gerektiğini sorar ve sırasını beklemeyen bir öğrenci olduğunda nasıl bir zorlukla karşılaşabileceği hakkında öğrencilerin görüşünü alır. (10 dk)
Gözden Geçirme	: Öğrencilerin bir arkadaşı ile karşılaştıklarında nasıl bir davranış sergilemeleri gerektiğini sorar. (10 dk)
BÖLÜM-3	
Ders Akış Şeması	
1. Grupların oluşturulması. (15 dk)	
2. Metinlerin okunması. (20 dk)	
3. Öğrencilerin metin hakkında anladıklarını sınıfa sunmaları. (20 dk)	

-
4. Araştırmacı tarafından metindeki önemli soruları yansıtacak nitelikte soruların hazırlanması, gruplara yönlendirilmesi ve grupların bu sorular üzerinde düşünmesi. (20 dk)
 - Metinde ifade edilen sihirli sözler nelerdir?
 - Görgü kuralları deyince aklınıza ne geliyor?
 - Okulda uymamız gereken kurallar nelerdir? Bu kurallara uymadığımız zaman hangi zorluklarla karşılaşırız?
 - Hangi durumlarda özür dileriz?
 - Hatalı bir davranış sergilediğimiz zaman özür dilemek bize neler kazandırır? Böyle bir durumda özür dilemediğimiz zaman ne kaybederiz?
 - Arkadaşlarımız ve büyüklerimizle konuşurken nelere dikkat etmeliyiz?
 5. Grupların kendi içinde tartışması ve cevaplarını sınıfa sunmaları.(20 dk)
 6. Öğrenciler tarafından yeni sorular eklenmesi ve bu su soruların cevaplanması. (20 dk)
 7. Grupların bu soruları cevaplandırması ve öğrencilerin konu ile ilgili tartışmalarına olanak sağlanması. (20 dk)
 8. Ölçme ve değerlendirme. (40 dk)

BÖLÜM-4

Ölçme-Değerlendirme

Bireysel Öğrenme Etkinliklerine Yönelik Değerlendirme	1 ders saati boyunca öğrencilerden gruplarıyla tartıştıkları metinlere yönelik olarak en az iki paragraftan oluşacak şekilde birer metin yazmaları ve sınıf içinde bunu sunmaları istenir.
---	--

Grupla Öğrenme Etkinliklerine Yönelik Değerlendirme	Grup çalışmalarında katılım ve başarı değerlendirilir.
---	--

BÖLÜM-5

Plana İlişkin Açıklamalar

- Bu ders planı sadece “İşbirlikli Tartışma Sorgulama Stratejisinin İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Okuduğunu Anlama Başarılarına Etkisi” isimli araştırmanın uygulaması için hazırlanmıştır.
 - Bu ders planı 40’+40’+40’+40’+40’ olmak üzere 5 ders saati için hazırlanmıştır.
 - Bu ders planında öğrencilere sorulacak soruların bir kısmı ve pekiştirici gibi ayrıntılar planın özünü bozmamak düşüncesiyle yazılmamıştır.
-

KONTROL GURUBU ARAŞTIRMA DERS PLANI

BÖLÜM-1	
DERSİN ADI	TÜRKÇE
SINIF	4/Kontrol Grubu
UYGULAMA HAFTASI	1
UYGULAMA METNİ	ALTIN ÖĞÜTLER
ÖNERİLEN SÜRE	40'+40'+40'+40'+40'

BÖLÜM-2	
ÖĞRENCİ KAZANIMLARI	<p>Dinleme kurallarını uygular</p> <p>Kendini sözü olarak ifade eder.</p> <p>Kendini yazılı olarak ifade eder.</p> <p>Metin içi, metin dışı ve metinler arası anlam kurar.</p> <p>Söz varlığını geliştirir.</p> <p>Okuma kurallarını uygular.</p>
ÖĞRENME-ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	SUNUŞ, ANLATIM, SORU- CEVAP, DRAMA.
KULLANILAN EĞİTİM MATERYALİ	
Öğretmen:	Tahta, Kalem, Öğretmen Kılavuz Kitabı
Öğrenci:	Defter, Kalem. Çalışma Yaprakları.

Öğrenme-Öğretme Etkinlikleri

Dikkat Çekme	: Araştırmacı derse girdiğinde metinde Affedersiniz, teşekkür ederim gibi görgü kurallarını yansıtan kelimeleri kullandığı bir telefon konuşması yapar.(5 dk)
Güdüleme	: Araştırmacı öğrencilerin okul kantininde öğrencilerin nasıl davranması gerektiğini sorar ve sırasını beklemeyen bir öğrenci olduğunda nasıl bir zorlukla karşılaşılacağı hakkında öğrencilerin görüşünü alır. (10 dk)
Gözden Geçirme	: Öğrencilerin bir arkadaşı ile karşılaştıklarında nasıl bir davranış sergilemeleri gerektiğini sorar. (10 dk)

BÖLÜM-3

Ders Akış Şeması

Öğrencilerin önbilgilerini harekete geçirmek için aşağıdaki durumlar hakkında öğrencilerden canlandırma yapmaları istenir. (15 dk)

Birinci Durum: Derse geç gelen öğrenci kapıyı vurmada içeriy giriyor ve öğretmenine hiç bir şey söylemeden yerine oturuyor.

İkinci Durum : Derse geç gelen öğrenci kapıyı vurup sınıfa giriyor ve öğretmenine geç kalma nedenini açıkladıktan sonra izin alarak yerine oturuyor.

1. Anahtar kelimelerle çalışma aşamasında öğrencilerden **Etkinlik-1.1.** i gerçekleştirmeleri istenir. (20 dk)

2. Öğrencilerin dinleme, okuma ve görsel okuma amaçlarını belirlemelerine yardımcı olmak için **Etkinlik-1.2.** de yer alan öyküleyici ve bilgilendirici iki metin öğrencilere okunarak etkinlik gerçekleştirilir. (20 dk)
3. “Altın Öğütler” başlıklı metin önce öğrenciler tarafından daha sonra ise araştırmacı tarafından okunur ve metin okunduktan sonra öğrencilerin **Etkinlik-1.3.** ü yapmaları istenir. (20 dk)
4. Metinde geçen sihirli sözlerin neler olduğu, bu sözlerin kullanıldığı yerlere ilişkin örnekler verilmesi istenir. Bu sözlerin kullanılmasının insana neler kazandıracığı sorusu öğrencilere sorulur. (20 dk)
5. **Etkinlik-1.4.** te yer alan şiir okunur ve öğrencilerin bu metnin “Altın Öğütler” başlıklı metinle olan ortak yönlerini bulmaları istenir. (25 dk)
6. **Etkinlik-1.5.** yapılarak öğrencilerin yazım kılavuzu kullanmalarına yönelik etkinlik gerçekleştirilir. (15 dk)
7. Disiplinler arası ilişkilendirme aşamasında “Günlük ilişkilerin gerektirdiği farklı durumlarda uygun konuşur.” Türkçe kazanımı ile Özel Eğitim Alanı kazanımlarından “İlişkiyi başlatma ve sürdürme becerileri gelişir” kazanımı **Etkinlik-1.6.** ile gerçekleştirilir. (25 dk)
8. Ölçme ve değerlendirme. (15 dk)

BÖLÜM-4

Ölçme-Değerlendirme

Bireysel Öğrenme Etkinliklerine Yönelik Değerlendirme	Öğrencilere “sihirli sözler, görgü kuralları ve dinleme kuralları” hakkında neler öğrendikleri sorulur ve öğrenciler dinleme kurallarına uyup uymadıkları hakkında konuşurlur.
Grupla Öğrenme Etkinliklerine Yönelik Değerlendirme	

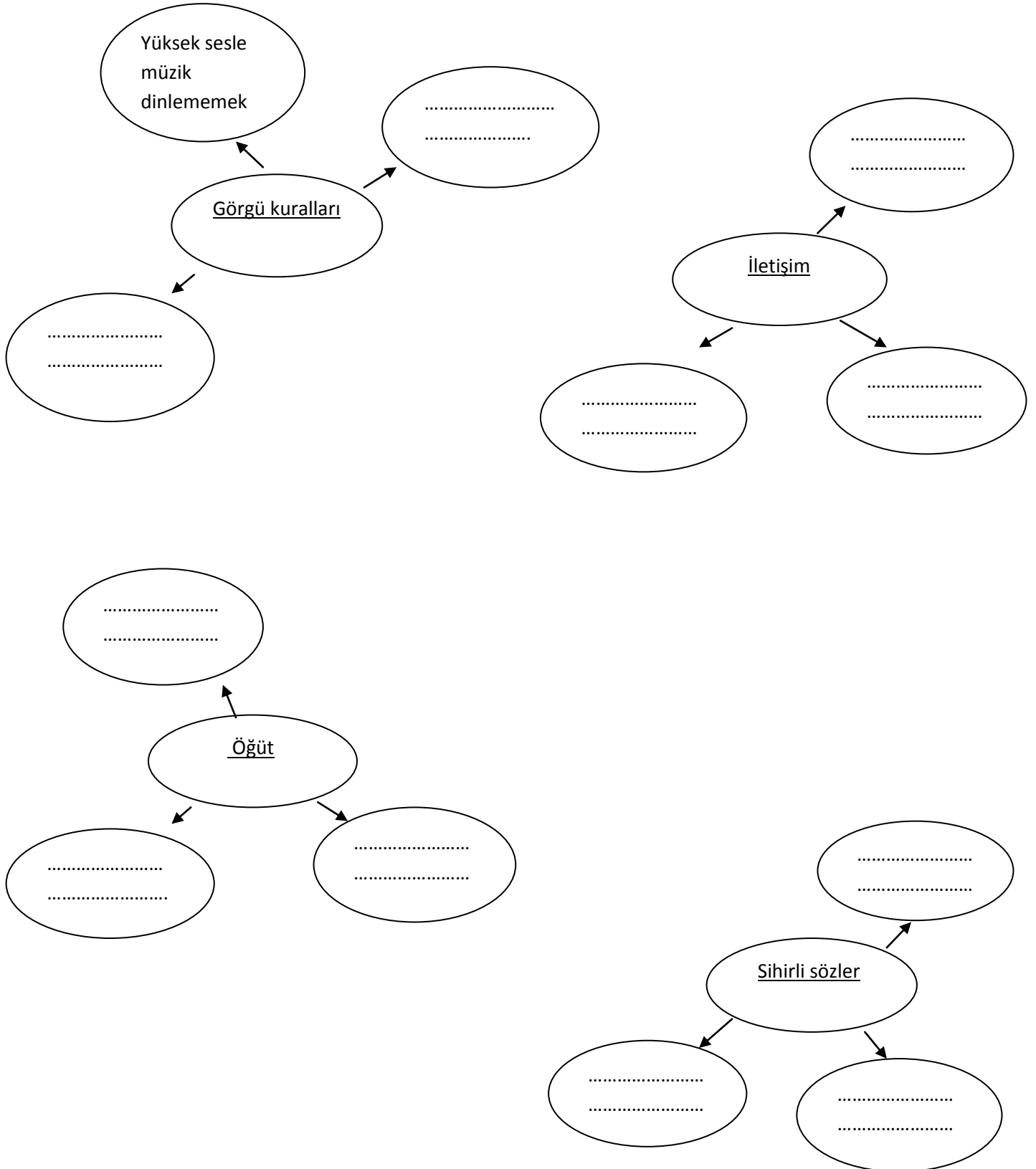
BÖLÜM-5

Plana İlişkin Açıklamalar

- Bu ders planı sadece “İşbirlikli Tartışma Sorgulama Stratejisinin İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Okuduğunu Anlama Başarılarına Etkisi” isimli araştırmanın uygulaması için hazırlanmıştır.
 - Bu ders planı 40'+40'+40'+40'+40' olmak üzere 5 ders saati için hazırlanmıştır.
 - Bu ders planında öğrencilere sorulacak soruların bir kısmı ve pekiştireç gibi ayrıntılar planın özünü bozmamak düşüncesiyle yazılmamıştır.
-

ETKİNLİK-1.1.

- a) Anahtar sözcüklerin ve söz gruplarının aklınıza getirdiği yeni sözcükler ve sözcük gruplarını baloncuklara yazınız.

ETKİNLİK-1.2.

Aşağıda iki ayrı metin yer almaktadır. Birinci metin Nasrettin Hoca fıkrası, ikinci metin ise bir gazete haberidir. Bu metinleri okuyunuz.

DOĞURAN KAZAN

Hoca komşusundan ödünç bir kazan alır. Kazanı geri verirken de içine bir tencere yerleştirir. Komşusu sorar:

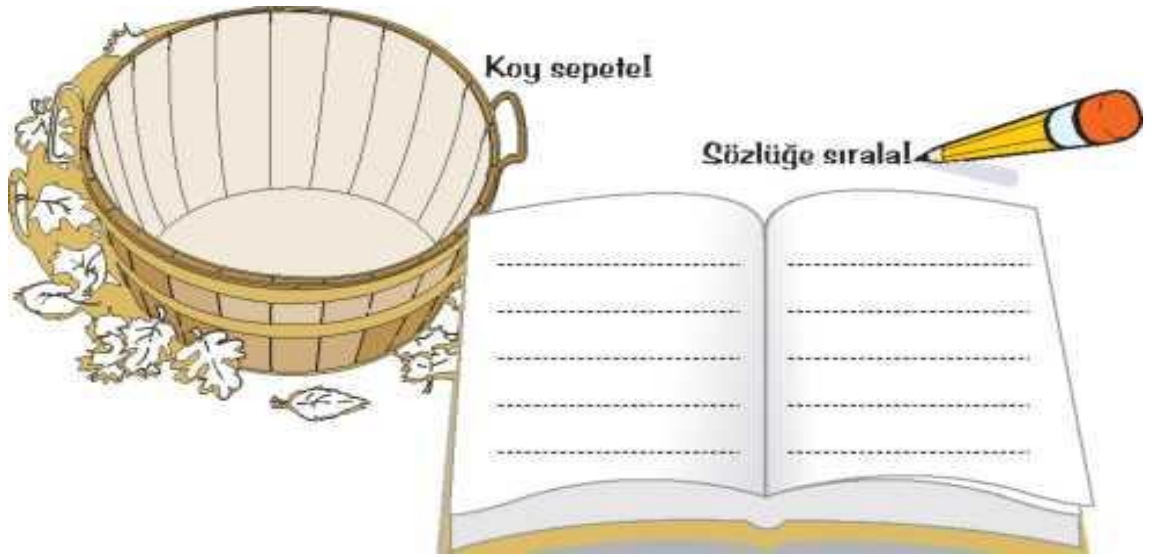
- Hoca'm bu ne?
- Senin kazan doğurdu, der Hoca.
Komşusu çok sevinir. Ardından birkaç gün geçer. Hoca yine komşusuna gider. Bir iki gün kullanmak için kazanı ister. Komşusu:
- Hay hay, baş üstüne der, kazanı sevinerek Hocaya verir.
Aradan uzun bir zaman geçer.
Kazanı geri gelmeyince komşusu Hoca'nın evine gider ve sorar:
- Hoca'm bizim kazan ne oldu?
- Sizin kazan mı? Sizlere ömür, der Hoca. Komşusu şaşırır:
- Aman Hoca'm! Kazan bu nasıl ölü?
- Komşum yine saçmaladın. Kazanın doğurduğuna inanıyorsun da öldüğüne neden inanmıyorsun?

- a) Hangi metni okumak sizi eğlendirdi?
- b) Hangi metni okuduktan sonra bilgi edindiniz?

ETKİNLİK-1.3.

- A) Okuduğunuz metinde anlamını bilmediğiniz sözcükleri sepetin içine yazınız.
- B) Sepetteki sözcükleri yanda verilen defter resmi üzerine Türkçe sözlükte olduğu gibi alfabetik sıraya göre yerleştiriniz.

- C) Sözcüklerin anlamlarını tahmin ettikten sonra tahminlerinizi sözlüklerinize bakarak kontrol ediniz.
- D) Anlamını öğrendiğiniz bu sözcükleri cümle içinde kullanınız.

A large rounded rectangular box containing ten horizontal dotted lines for writing.

ETKİNLİK-1.5. KAPLUMBAĞANIN SÖZCÜK YOLU

A) Kaplumbağanın marula ulaşması gerekiyor. Onun marula ulaşması için önünde dört tane yol bulunmaktadır. Yazımı doğru olan sözcükleri renkli kalemle boyayarak Kaplumbağa'nın marula ulaşmasını sağlayınız. Sözcüklerden oluşan yollardan sadece bir tanesinde sözcüklerin yazımı doğrudur.

A)	atasözü	his etmek	şair	diğer
B)	atasözü	hissetmek	şayir	diğer
C)	atasözü	hissetmek	şair	diyer
D)	atasözü	hissetmek	şair	diğer

B) Kaplumbağa'nın yerinde siz olsaydınız sözcük yolundan marula ulaşmak için aşağıdaki malzemelerden hangisini kullanırdınız? İlgili kutucuğu işaretleyiniz.

ETKİNLİK-1.6.

Aşağıdaki konuşmalarda boş bırakılan noktalı yerleri doldurunuz.

a) Arkadaşlarımı kutluyorum.

- Merhaba Yeşim.
- Merhaba Serap.?
- Teşekkür ederim. Çok iyiyim. Sen nasılsın?
- Bende Teşekkür ederim.
- Katıldığın satranç turnuvasının sonucu ne oldu?
- Turnuva tamamlandı. Ben ikinci oldum.
- Yaa, çok sevindim!..... ederim.
-

b) Arkadaşımla selamlaşıyorum

- Canan!
- Günaydın Kerem!?
- Teşekkür ederim. Sen nasılsın?
- Bende iyiyim.
- İyi dersler!
-

c) Yeni bir arkadaşla tanışıyorum.

- Benim adım Elif Su. Ya seninki?
- Derya! Hun İlköğretim Okulunda okuyorum.
- Bende Kavaklıdere İlköğretim Okulu 4. Sınıfta okuyorum.
- Tanıştığımıza Elif Su.
- Bende memnun oldum.

d) Arkadaşıma teşekkür ediyorum.

- İyi günler! Yanınızdaki koltuk boş mu acaba?
- Buyurun! Elbette boş. Oturabilirsiniz.
- ederim!
- ederim!

ALTIN ÖĞÜTLER

“Tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır.” atasözünü işitmişsinizdir. Bu atasözünün ne anlatmak istediğini bilmem hiç düşündünüz mü? Çok güzel konuşan kişi için de “Ağzından bal akıyor.” derler. İşte bu akan bal, tatlı dilin balıdır, güler yüzdür.

Çevremize şöyle bir bakalım. Günlük hayatımızda iki türlü insanla karşılaşırız. Birincisi, konuşmalarında ve davranışlarında görgü kurallarına dikkat eder. Bu tür insanların yanında kendinizi rahat ve güvende hissedersiniz. Diğeri ise kaba ve dikkatsizdir. Nerede nasıl konuşacağını bilmez. Başkalarını rahatsız ederim düşüncesi aklının ucundan bile geçmez.

Bir de hayatımızı kolaylaştıran sihirli sözler vardır. Şimdi ben bu sözlerin neler olduğunu sorsam eminim hepiniz çok iyi bilirsiniz.

Örnek mi istiyorsunuz? Durun söyleyeyim.

“Hokus pokus”, “Abra kadabra”, “Açıl susam, açıl!”.

Nasıl? Beğendiniz değil mi?

Bu sözlerin çizgi filmlerde ve masalarda bir anlamı olabilir. “Açıl susam, açıl!” deyince Ali Baba ve Kırk Haramilere bütün kapıların açıldığını biliyoruz. Ama bizim sihirli sözlerimiz bunlar olmasa gerek. Haydi daha fazla sabrınızı tüketmeyelim de birkaç tanesini söyleyelim.

Teşekkür ederim!

Özür dilerim!

Affedersiniz!

Rica ederim!

Lütfen!

Bu kadar mı? Elbette değil. Diğerlerini de siz düşünün. İnanıyorum ki hepinizin söz dağarcığı bu güzel sözlerle doludur.

Peki, bu sözleri ne zaman ve hangi durumlarda kullanırsınız?

Birinden bir iyilik gördüğümüz zaman o kişiye yardımından dolayı teşekkür ederiz. İstmeden yaptığımız yanlış bir davranış ya da söylediğimiz hatalı bir söz için özür dileriz. Biri bize teşekkür ettiği zaman da “Önemli değil!” ya da “Rica ederim!” diyerek karşılık veririz. Unutmayalım ki bu saygı sözleri birbirimize karşı sevgimizi çoğaltır. Teşekkür ederek teşekkür etmeyi, özür dileyerek de özür dilemeyi öğretiriz. Bu güzel sözleri, yerinde ve zamanında kullanmayı önce ailemizden ve büyüklerimizden öğreniriz. Okulumuzda ise öğretmenlerimiz öğrendiklerimizin üstüne daha fazlasını katarlar. Ben bu sözlere altın sözler de diyorum. Altın, nasıl en

değerli maden ise bu sözler de sözcüklerin altınıdır. Ancak sözü kıymetli yapan kendisi değil onu kullanan insandır. Söz de insanı kıymetlendirir.

Büyük şairimiz Yunus Emre bakın ne güzel söylemiş:

“Sözü bilen kişinin,
Yüzünü ağ ede bir söz.
Sözü pişirip diyenin,
İşini sağ ede bir söz.

Atalarımız da aklına her geleni söyleyeni “istediğini söyleyen, istemediğini işitir.” atasözleriyle uyarılmışlardır. Görgü sahibi insanlar, hem yerinde konuşurlar hem de konuşurken ses tonlarına dikkat ederler. Konuşmaları, dinleyeni rahatsız etmez. Bağırmadan konuşurlar ve konuşmalarında emir verici bir ton bulunmaz. Özellikle olumsuz ve kırıcı anlam taşıyan “Hayır olmaz!”, “Bana ne!”, “Sana ne!”, “Seni ilgilendirmez!”, “Asla!” gibi ifadeleri kullanmaktan sakınırlar.

Başkaları ile iletişimde acaba konuşmak kadar dinlemek de önemli değil mi? Elbette önemli. Dinlemeden anlamamanın olmayacağını bilmeyenimiz yoktur. Ne demiş atalarımız: “Bin dinle, bir konuş.”, “Söz gümüşse sukut altındır.” Dinlemenin de kendine özgü kuralları vardır. Söz gelişi, bir arkadaşımızla konuşuyoruz. Arkadaşımız bize bir şeyler anlatıyor. Onu nasıl dinleriz? Öncelikle konuşan arkadaşımızın yüzüne bakarız. Gözlerimizi etrafta dolaştırmayız ve başka bir şeyle meşgul olmayız. Bu davranışlarımız arkadaşımızın anlattıklarına önem verdiğimizi gösterir. Bir diğer güzel davranış da karşımızdaki konuşurken onun sözünü kesmeden sonuna kadar dinlemektir. Dinlemek mi daha zor yoksa konuşmak mı, diye sorsanız, size dinlemenin konuşmaktan daha zor olduğunu söylerim. Çünkü dinlemek sabır ister, çaba ister. Şunu aklımızdan çıkarmamalıyız. Öğrenme evinin giriş kapısının anahtarı dinlemedir. Dinleme ve konuşma bir elmanın iki yarısı gibidir. Birini diğerinden ayrı göremeyiz ve biri olmayınca diğeri hep yarım kalır. Önce dinleyelim sonra konuşalım. Ama yerinde konuşalım ve nerede olursak olalım görgü kurallarına uyalım.

İKİNCİ HAFTA

DENEY GURUBU ARAŞTIRMA DERS PLANI

BÖLÜM-1	
DERSİN ADI	TÜRKÇE
SINIF	4/Deney Grubu
UYGULAMA HAFTASI	2
UYGULAMA METNİ	GEÇMİŞ ZAMAN MİSAFİRLERİ
ÖNERİLEN SÜRE	40'+40'+40'+40'40'

BÖLÜM-2	
ÖĞRENCİ KAZANIMLARI	Dinleme kurallarını uygular Kendini sözü olarak ifade eder. Kendini yazılı olarak ifade eder. Metin içi, metin dışı ve metinler arası anlam kurar. Söz varlığını geliştirir. Okuma kurallarını uygular. Grup içinde duygu ve düşüncelerini paylaşır, grupla işbirliği yapar.
ÖĞRENME-ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	İŞBİRLİKLİ TARTIŞMA SORGULAMA STRATEJİSİ

KULLANILAN EĞİTİM MATERYALİ

Öğretmen:	Tahta, Kalem, Öğretmen Kılavuz Kitabı
Öğrenci:	Defter, Kalem. Çalışma Yaprakları.

Öğrenme-Öğretme Etkinlikleri

Dikkat Çekme	: Öğrencilerin derse dikkatini çekmek amacıyla teknolojik gelişmelerin hayatımıza sağladığı kolaylıklar hakkında sınıf içerisinde yer alan örnekler yer verilir. (5 dk)
Güdüleme	: Bu örneklerin dışında öğrencilerden hayatımızı kolaylaştıran yeni örnekler vermeleri istenir. (10 dk)
Gözden Geçirme	: Örnek verilen teknolojik gelişmelerin nasıl gerçekleşmiş olabileceği hakkında öğrencilerin fikirleri sorulur. (10 dk)

BÖLÜM-3

Ders Akış Şeması

1. Grupların oluşturulması. (15 dk)
2. Metinlerin okunması. (20 dk)
3. Öğrencilerin metin hakkında anladıklarını sınıfa sunmaları. (20 dk)
4. Araştırmacı tarafından metindeki önemli soruları yansıtabilecek nitelikte soruların hazırlanması, gruplara yönlendirilmesi ve grupların bu sorular üzerinde düşünmesi. (20 dk)
 - Bilim insanı olsaydınız neler yapmak isterdiniz?
 - Misafirler, konuşmalarını Atatürk'ün hangi sözüyle bitiriyorlar? Atatürk'ün bu sözünden ne anlıyorsunuz?
 - Bilim insanı olabilmek için neler yapmak gerekir?
 - Bilgiye ulaşmak eski zamanlarda mı yoksa şimdi mi daha kolay

-
- olmaktadır? Bunun sebepleri nelerdir?
- Bilim insanlarından kimleri biliyorsunuz? Bu bilim insanlarının bilime katkıları neler olmuştur?
 - Bilim insanlarının yaptığı buluşlar günlük hayatımızı nasıl etkilemektedir?
5. Grupların kendi içinde tartışması ve cevaplarını sınıfa sunmaları.(20 dk)
 6. Öğrenciler tarafından yeni sorular eklenmesi ve bu soruların cevaplanması. (20 dk)
 7. Grupların bu soruları cevaplandırması ve öğrencilerin konu ile ilgili tartışmalarına olanak sağlanması. (20 dk)
 8. Ölçme ve değerlendirme. (40 dk)
-

BÖLÜM-4

Ölçme-Değerlendirme

Bireysel Öğrenme Etkinliklerine Yönelik Değerlendirme	1 ders saati boyunca öğrencilerden gruplarıyla tartıştıkları metinlere yönelik olarak en az iki paragraftan oluşacak şekilde birer metin yazmaları ve sınıf içinde bunu sunmaları istenir.
---	--

Grupla Öğrenme Etkinliklerine Yönelik Değerlendirme	Grup çalışmalarında katılım ve başarı değerlendirilir.
---	--

BÖLÜM-5

Plana İlişkin Açıklamalar

- Bu ders planı sadece “İşbirlikli Tartışma Sorgulama Stratejisinin İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Okuduğunu Anlama Başarılarına Etkisi” isimli araştırmanın uygulaması için hazırlanmıştır.
 - Bu ders planı 40'+40'+40'+40'+40' olmak üzere 5 ders saati için hazırlanmıştır.
 - Bu ders planında öğrencilere sorulacak soruların bir kısmı ve pekiştireç gibi ayrıntılar planın özünü bozmamak düşüncesiyle yazılmamıştır.
-

KONTROL GURUBU ARAŞTIRMA DERS PLANI

BÖLÜM-1	
DERSİN ADI	TÜRKÇE
SINIF	4/Kontrol Grubu
UYGULAMA HAFTASI	2
UYGULAMA METNİ	GEÇMİŞ ZAMAN MİSAFİRLERİ
ÖNERİLEN SÜRE	40'+40'+40'+40'40'
BÖLÜM-2	
ÖĞRENCİ KAZANIMLARI	<p>Dinleme kurallarını uygular</p> <p>Kendini sözü olarak ifade eder.</p> <p>Kendini yazılı olarak ifade eder.</p> <p>Metin içi, metin dışı ve metinler arası anlam kurar.</p> <p>Söz varlığını geliştirir.</p> <p>Okuma kurallarını uygular.</p>
ÖĞRENME-ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	SUNUŞ, ANLATIM, SORU-CEVAP.
KULLANILAN EĞİTİM MATERYALİ	
Öğretmen:	Tahta, Kalem, Öğretmen Kılavuz Kitabı
Öğrenci:	Defter, Kalem. Çalışma Yaprakları.
Öğrenme-Öğretme Etkinlikleri	
Dikkat Çekme	: Öğrencilerin derse dikkatini çekmek amacıyla teknolojik gelişmelerin hayatımıza sağladığı kolaylıklar hakkında sınıf içerisinde yer alan örneklere yer verilir. (5 dk)
Güdüleme	: Bu örneklerin dışında öğrencilerden hayatımızı kolaylaştıran yeni örnekler vermeleri istenir. (10 dk)
Gözden Geçirme	: Örnek verilen teknolojik gelişmelerin nasıl gerçekleşmiş olabileceği hakkında öğrencilerin fikirleri sorulur. (10 dk)
BÖLÜM-3	
Ders Akış Şeması	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmek amacıyla öğrencilere bilim alanında yapılan çalışmalar hakkında neler bildikleri, hangi bilim insanlarını tanıdıkları ve bu bilim insanlarının bilime katkıları sorulur. (15 dk) 2. Anahtar kelimelerle çalışma aşamasında Etkinlik-2.1. yapılır. (15 dk) 3. “Geçmiş Zaman Misafirleri” başlıklı metin önce öğrenciler tarafından daha sonra ise araştırmacı tarafından okunur. (25 dk) 4. Metni inceleme aşamasında öğrencilere metin ile ilgili sorular yönlendirilir. (30 dk) <ul style="list-style-type: none"> • Okul müdürünün çocuklara verdiği haber nedir? • Tiyatro salonunun duvarlarında kimlerin resimleri yer almaktadır? • Gelen misafirler kimlerdir? • İbn-i Sina'ya soru soran öğrenci İbn-i Sina hakkında neler bilmektedir? 	

-
- Farabi hangi dilleri bildiğini söylüyor?
 - Farabi bu dilleri nasıl öğrenmiştir?
 - Farabi çocuklara hangi tavsiyelerde bulunuyor?
 - Misafirler, konuşmalarını Atatürk'ün hangi sözüyle bitiriyorlar? Atatürk'ün bu sözünden ne anlıyorsunuz?
 - Yazarın yerinde siz olsaydınız okuduğunuz metne nasıl bir başlık koyardınız?
5. Öğrencilerin yer adları, kişi adları ve dil adlarının yazımı ile ilgili olan **Etkinlik-2.2.ü** yapmaları istenir. (15 dk)
 6. Öğrencilerin metnin ana fikrini yazmalarına yönelik olan **Etkinlik-2.3.ü** yapmaları istenir. (10 dk)
 7. Öğrencilerden okudukları metinden çıkarım yapmalarına yönelik olan **Etkinlik-2.4.ü** yapmaları istenir. (25 dk)
 8. Öğrencilerin metin tamamlama etkinliği olan **Etkinlik-2.5.i** yapmaları ve sınıfa sunmaları istenir. (40 dk)
-

BÖLÜM-4

Ölçme-Değerlendirme

Bireysel Öğrenme Etkinliklerine Yönelik Değerlendirme	Öğrencilerin yaptıkları etkinliklerden en çok hangilerinden hoşlandıkları ve zorlandıkları sorularak yapılan etkinlikler değerlendirilir.
---	---

Grupla Öğrenme Etkinliklerine Yönelik Değerlendirme

BÖLÜM-5

Plana İlişkin Açıklamalar

- Bu ders planı sadece “İşbirlikli Tartışma Sorgulama Stratejisinin İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Okuduğunu Anlama Başarılarına Etkisi” isimli araştırmanın uygulaması için hazırlanmıştır.
 - Bu ders planı 40'+40'+40'+40'+40' olmak üzere 5 ders saati için hazırlanmıştır.
 - Bu ders planında öğrencilere sorulacak soruların bir kısmı ve pekiştirici gibi ayrıntılar planın özünü bozmamak düşüncesiyle yazılmamıştır.
-

ETKİNLİK-2.4.

a) Okuduğunuz metinde adı geçen bilim insanlarının hangi alanlarda neler yaptıklarını aşağıya yazınız.

İbn-i Sina:

Alanı:

.....

Yaptıkları:

.....

Harizmi:

Alanı:

.....

Yaptıkları:

.....

Piri Reis:

Alanı:

.....

Yaptıkları:

.....

Ali Kuşçu:

Alanı:

.....

Yaptıkları:

.....

GEÇMİŞ ZAMAN MİSAFİRLERİ

Bayrak törenindeydik. İstiklâl Marşı'nı okumuş, sınıflarımıza girmeyi bekliyorduk. Okul müdürümüz mikrofonu eline aldı ve konuşmaya başladı: -Sevgili çocuklar. Bugün saat 10.00'da okulumuza önemli misafirler gelecek. Misafirlerimizi, okulumuzun tiyatro salonunda ağırlayacağız." Okul müdürümüzün bu sözlerinden sonra sınıf arkadaşım Tuğrul heyecanla, misafirlerin kimler olduğunu sordu. Bunun üzerine müdürümüz: "Sabırlı olun çocuklar. Bu bir sürpriz. Şimdi söylersem sürpriz özelliği kalmaz. Sadece şunu söyleyebilirim. Aramıza yüzyıllar öncesinden gelecek olan misafirlerimiz, bilim dünyasına önemli katkılar sağlamış çok değerli Türk bilginleridir." dedi.

Şaşırıp kalmıştık. Çok eski zamanlarda yaşamış bu bilginler kimlerdi ve şimdi bizim yanımıza nasıl geleceklerdi? O gün misafirlerin okulumuza geleceği anı sabırsızlıkla bekledik. İkinci ders tamamlandıktan sonra düzgün bir şekilde tiyatro salonuna girdik. Tiyatro salonunun duvarlarında Türk kültürüne ve bilime önemli hizmetleri dokunmuş Türk büyüklerinin resimleri asılıydı. Resimleri incelemeye başladım. Resimlerin altında, resimdeki kişilerle ilgili ilginç bilgiler yer alıyordu. Bu bilgileri okudukça merakım daha fazla artıyordu.

İbn-i Sina: Eserleri Avrupa üniversitelerinde 600 sene ders kitabı olarak okutulmuştur. Tıbbın babasıdır.

Harizmi: Sıfırı ilk kullanan bilginidir. Batılı bütün bilginlerce Dünya düz kabul edilirken Dünya'nın yuvarlak olduğunu 9. Yüzyılda kanıtlamıştır.

Piri Reis: 400 sene önce bugünküne en yakın dünya haritasını çizmiştir.

Hazerfan Ahmet Çelebi: Takma kanatlarla uçan ilk bilginidir.

Ali Kuşçu: İlk defa Ay'ın şekillerini anlatan kitabı yazmıştır. Astronomi bilginidir.

Acaba bu bilginlerden hangileri gelecekti? Misafirlerin gelmesine artık dakikalar vardı. Herkes yerini almış ben de oturacağım yere geçmiştim. Biraz sonra okul müdürümüzün hemen önünde tuhaf giyimli iki kişi salona girdi. Kıyafetleri, bu adamların çok eski zamanlardan geldiklerini gösteriyordu. Misafirler sahnedeki yerlerini almışlardı. Müdürümüz önce kısa bir konuşma yaptı:

"Sevgili çocuklar,

Şu anda, yüzyıllar öncesinden gelmiş çok değerli bilginlerimizi ağırlıyoruz. Bu değerli bilginlerimiz, İbn-i Sina ve Farabi'dir. Onlar, bilim dünyasına büyük

hizmetlerde bulunmuş, bilimin gelişmesinde önemli katkılar sağlamışlardır. Misafirlerimiz, sizin sorularınızı cevaplamak için geldiler.” dedi ve kürsüden indi.

Arkadaşlarımızdan bu büyük bilim insanlarını tanıyanlar vardı. Arka sıralardan bir abla:

“İbn-i Sina Bey’e bir sorum olacak.” deyince İbn-i Sina:

“Buyur kızım.” dedi:

“Efendim, ‘Şifa’ isimli bir ansiklopediniz ve Avrupa üniversitelerinin tıp fakültelerinde yüzyıllarca okutulan ‘Kanun’ isimli tıp kitabınız olduğunu biliyoruz. Ayrıca çok sayıda kitap yazdığınızı okumuştum. O zamanın zor şartlarında bu kadar kitabı nasıl yazdınız?”

“Hakkımda bu kadar bilgiye sahip olman beni çok mutlu etti kızım. Evet doğrudur. O zamanda bilgiye ulaşmak o kadar kolay değildi. Bakıyorum da bugün her şey elinizin altında. Parmaklarınızla klavyenin tuşlarına dokunmanız yetiyor. Bilgisayar ağları (internet) yoluyla istediğiniz bilgiye anında ve çok rahatlıkla ulaşabiliyorsunuz. Bizim zamanımızda öğrenmek ve bilgiyi elde etmek çok zordu. Mum ışığında kitap okur ve ders çalışırdık. Yazılarımızı, dizlerimizin üstünde yazardık. Kim bilir, şimdiki imkanları bulsaydık belki daha çok şey öğrenir ve üretirdik.”

Bir başka arkadaşımız Farabi’ye:

-Sizin, zamanınızın birçok bilgisine sahip önemli bir bilim insanı olduğunuzu dedemden duymuştum. Bu bilgilere nasıl ulaştığınızı bize anlatabilir misiniz? Farabi, arkadaşımızın sorusu üzerine ayağa kalktı:

“Evet, ben öğrenmek ve yeni bilgileri araştırmak için zamanımın çoğunu kütüphanelerde geçirdim. Yeni şeyler öğrenmek için çok dolaştım, çok okudum. Arapça ve Farsçanın yanında o zamanın Batı’da geçerli dillerinden Yunanca ve Latinceyi de öğrendim.”

“Bu kadar dili nasıl öğrendiniz?”

“Çok kolay oldu bu. Önce yaşadığım çevrede Türkçe dışında konuşulan dilleri öğrendim. Bir dili iyi öğrendikten sonra diğerlerini öğrenmek çok kolaydı. İnanıyorum ki bunu siz de rahatlıkla başarabilirsiniz. Yeter ki isteyin ve öğrenmek için çaba sarf edin. Ama her şeyden önce bir işi yapacağımıza dair kendinize güvenin. Hele bu zamanda dil öğrenmek daha kolay. Şimdiki zamanda yaşayan insanların en az üç dil bilmesi gerekiyor.”

“Efendim siz müzikle de uğraşmışsınız.”

“Evet, sesle ilgili önemli çalışmalarım var. Ben daha çok müzik, felsefe, matematik ve fizikle uğraştım. Ayrıca müzikle ilgili çalışmalarımı bir kitapta topladım.”

...

Bu önemli misafirlerle sohbetimiz yaklaşık iki saat sürdü. Konuşmaların sonunda misafirlerimizin, aslında Devlet Tiyatrosu sanatçıları olduklarını öğrenince şaşkınlığımız biraz ortadan kalkmıştı.

Misafirlerimizin bize son sözleri ise şunlar olmuştu:

“Sevgili çocuklar, tarihimiz, resimleriyle sizlerin salonunu süsleyen çok değerli bilim insanları ile doludur. Siz, önce onların başarılarını öğrenecek sonra da onların yaptıklarının daha fazlasını yapmak için çok çalışacaksınız. Büyük önderimiz Atatürk’ün dediği gibi:

“Bir millete gideceği yolu gösterirken dünyanın her çeşit ilminden, buluşlarından, yükselmelerinden faydalanılmalıdır. Fakat unutmayalım ki asıl temeli kendi içimizden çıkarmak mecburiyetindeyiz.

Komisyon
İbrahim GÜLTEKİN

ÜÇÜNCÜ HAFTA

DENEY GURUBU ARAŞTIRMA DERS PLANI

BÖLÜM-1	
DERSİN ADI	TÜRKÇE
SINIF	4/Deney Grubu
UYGULAMA HAFTASI	3
UYGULAMA METNİ	ATASÖZLERİMİZ
ÖNERİLEN SÜRE	40'+40'+40'+40'+40'

BÖLÜM-2	
ÖĞRENCİ KAZANIMLARI	Dinleme kurallarını uygular Kendini sözü olarak ifade eder. Kendini yazılı olarak ifade eder. Metin içi, metin dışı ve metinler arası anlam kurar. Söz varlığını geliştirir. Okuma kurallarını uygular. Grup içinde duygu ve düşüncelerini paylaşır, grupla işbirliği yapar.

ÖĞRENME-ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ İŞBİRLİKLİ TARTIŞMA SORGULAMA STRATEJİSİ

KULLANILAN EĞİTİM MATERYALİ

Öğretmen: Tahta, Kalem, Öğretmen Kılavuz Kitabı
Öğrenci: Defter, Kalem. Çalışma Yaprakları.

Öğrenme-Öğretme Etkinlikleri

Dikkat Çekme	: Öğrencilerin derse dikkatini çekmek amacıyla dersin başında kurulan cümlelerde atasözlerine yer verilir.(5 dk)
Güdüleme	: Öğrencilerin de benzer atasözleri bilip bilmedikleri sorulur.(10 dk)
Gözden Geçirme	: Dikkat çekme aşamasında ifade edilen atasözlerinin anlamları sorulur. (10 dk)

BÖLÜM-3

Ders Akış Şeması

1. Grupların oluşturulması. (15 dk)
2. Metinlerin okunması. (20 dk)
3. Öğrencilerin metin hakkında anladıklarını sınıfa sunmaları. (20 dk)
4. Araştırmacı tarafından metindeki önemli soruları yansıtacak nitelikte soruların hazırlanması, gruplara yönlendirilmesi ve grupların bu sorular üzerinde düşünmesi. (20 dk)
 - Atasözleri gerçek anlamlarında mı kullanılmaktadır?
 - “Atasözlerimiz Türkçemizin zenginliğidir.” sözünden ne anlıyorsunuz?
 - Okuduğumuz metinde Türkçemizin dil zenginlikleri olarak nelerden bahsedilmektedir.

- Metnin birinci paragrafında atasözleri nasıl tanımlanmıştır?
 - Metinde sayılan dil zenginliklerinin yanına başka neleri ekleyebiliriz?
 - Hangi durumlarda atasözlerini kullanırız?
5. Grupların kendi içinde tartışması ve cevaplarını sınıfa sunmaları.(20 dk)
 6. Öğrenciler tarafından yeni sorular eklenmesi ve bu soruların cevaplanması. (20 dk)
 7. Grupların bu soruları cevaplandırması ve öğrencilerin konu ile ilgili tartışmalarına olanak sağlanması. (20 dk)
 8. Ölçme ve değerlendirme. (40 dk)

BÖLÜM-4

Ölçme-Değerlendirme

Bireysel Öğrenme Etkinliklerine Yönelik Değerlendirme	1 ders saati boyunca öğrencilerden gruplarıyla tartıştıkları metinlere yönelik olarak en az iki paragraftan oluşacak şekilde birer metin yazmaları ve sınıf içinde bunu sunmaları istenir.
Grupla Öğrenme Etkinliklerine Yönelik Değerlendirme	Grup çalışmalarında katılım ve başarı değerlendirilir.

BÖLÜM-5

Plana İlişkin Açıklamalar

- Bu ders planı sadece “İşbirlikli Tartışma Sorgulama Stratejisinin İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Okuduğunu Anlama Başarılarına Etkisi” isimli araştırmanın uygulaması için hazırlanmıştır.
 - Bu ders planı 40'+40'+40'+40'+40' olmak üzere 5 ders saati için hazırlanmıştır.
 - Bu ders planında öğrencilere sorulacak soruların bir kısmı ve pekiştirici gibi ayrıntılar planın özünü bozmamak düşüncesiyle yazılmamıştır.
-

KONTROL GURUBU ARAŞTIRMA DERS PLANI

BÖLÜM-1	
DERSİN ADI	TÜRKÇE
SINIF	4/Kontrol Grubu
UYGULAMA HAFTASI	3
UYGULAMA METNİ	ATASÖZLERİMİZ
ÖNERİLEN SÜRE	40'+40'+40'+40'+40'

BÖLÜM-2	
ÖĞRENCİ KAZANIMLARI	Dinleme kurallarını uygular Kendini sözü olarak ifade eder. Kendini yazılı olarak ifade eder. Metin içi, metin dışı ve metinler arası anlam kurar. Söz varlığını geliştirir. Okuma kurallarını uygular.

ÜNİTE

KAVRAM/SEMBOLLERİ

DAVRANIŞ ÖRÜNTÜLERİ

ÖĞRENME-ÖĞRETME
YÖNTEM VE TEKNİKLERİ

SUNUŞ, ANLATIM, SORU-CEVAP,
BEYİN FIRTINASI.

KULLANILAN EĞİTİM
MATERYALİ

Öğretmen:

Tahta, Kalem, Öğretmen Kılavuz Kitabı

Öğrenci:

Defter, Kalem. Çalışma Yaprakları.

Öğrenme-Öğretme Etkinlikleri

Dikkat Çekme	: Öğrencilerin derse dikkatini çekmek amacıyla dersin başında kurulan cümlelerde atasözlerine yer verilir. (5 dk)
Güdüleme	: Öğrencilerin de benzer atasözleri bilip bilmedikleri sorulur. (10 dk)
Gözden Geçirme	: Dikkat çekme aşamasında ifade edilen atasözlerinin anlamları sorulur. (10 dk)

BÖLÜM-3

Ders Akış Şeması

1. Öğrencilere atasözleri hakkında neler bildikleri, hangi atasözlerini bildikleri ve bildikleri atasözlerinin anlamları sorulur. (15 dk)
2. Anahtar kelimelerle çalışma bölümünde öğrencilerden **Etkinlik-3.1.i** yapmaları istenir. (15 dk)
3. “Atasözlerimiz” başlıklı metin önce öğrenciler tarafından daha sonra ise araştırmacı tarafından okunur. (25 dk)
4. Öğrencilerden “Atasözümü Resimliyorum” etkinliğini yapmaları istenir (**Etkinlik-3.2.**). (40 dk)
5. Metni inceleme aşamasında öğrencilere Türkçemizin dil zenginliklerinin neler olduğu sorulur ve metinde geçen atasözlerinin ne anlatmak istediği hakkındaki düşüncelerini söylemeleri istenir. (15 dk)
6. Öğrencilerin metinde geçen paragraflarda anlatılanları özetlemelerine

ilişkin olan etkinliği yapmalar istenir (**Etkinlik-3.3.**). (15 dk)

7. Öğrencilerden “Sözcükler Arasından Atasözlerini Buluyorum” isimli etkinliği gerçekleştirmeleri istenir (**Etkinlik-3.4.**) (10 dk)
 8. Terim anlamlı sözcüklerin tanımı yapıldıktan sonra öğrencilerin **Etkinlik-3.5.**i yapmaları istenir. (20 dk)
 9. **Etkinlik-3.6.**da yer alan Nasrettin Hoca fıkrası okunarak belirtilen boşluklara öğrencilerden uygun noktalama işaretlerinin koyulması ve fıkranın sonunun uygun atasözü ile tamamlanması istenir. (20 dk)
-

BÖLÜM-4

Ölme-Değerlendirme

Bireysel Öğrenme Etkinliklerine Yönelik Değerlendirme	Öğrencilerin bu metin sonunda hangi atasözlerini öğrendikleri ve bu atasözlerinin ne anlama geldiğini söylemeleri istenir.
Grupla Öğrenme Etkinliklerine Yönelik Değerlendirme	

BÖLÜM-5

Plana İlişkin Açıklamalar

- Bu ders planı sadece “İşbirlikli Tartışma Sorgulama Stratejisinin İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Okuduğunu Anlama Başarılarına Etkisi” isimli araştırmanın uygulaması için hazırlanmıştır.
 - Bu ders planı 40’+40’+40’+40’+40’ olmak üzere 5 ders saati için hazırlanmıştır.
 - Bu ders planında öğrencilere sorulacak soruların bir kısmı ve pekiştirici gibi ayrıntılar planın özünü bozmamak düşüncesiyle yazılmamıştır.
-

ETKİNLİK-3.1.

a) Aşağıdaki kutucuklarda karışık olarak verilmiş harflerden anlamlı bir sözcük oluşturunuz. Oluşturduğunuz bu sözcükleri anlamlarıyla eşleştiriniz.

1.

T	A	S	Ö	Z	A	Ü

2.

T	Ö	Ğ	Ü

3.

L	İ	D

Birine iyi ve doğru yolu göstermek için söylenen sözler.

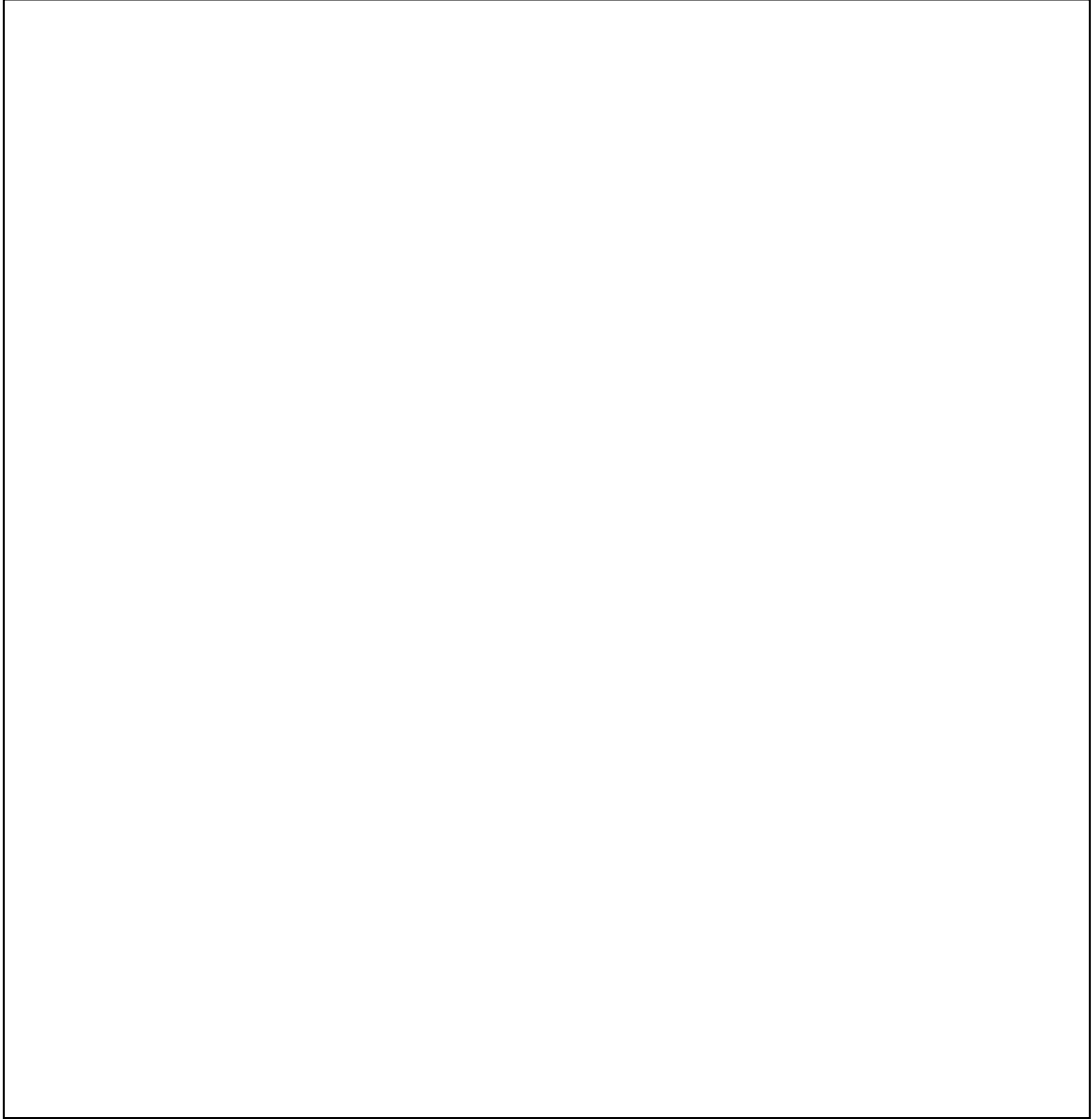
İnsanların düşündüklerini ve duyduklarını bildirmek için sözcüklerle veya işaretlerle yaptıkları anlaşma

Halka mal olmuş, söyleyeni belli olmayan, zaman aşımına uğramış kalıplaşmış bir biçimi olan kısa özlü söz.

b) Oluşturduğunuz sözcükleri birer cümlede kullanınız.

ETKİNLİK-3.2. ATASÖZÜMÜ RESİMLİYORUM

Metinde geçen beğendiğiniz bir atasözünü aşağıya yazınız. Bu atasözünü anlatan bir resim çiziniz.

ETKİNLİK-3.3.

1. Paragrafta;
Atasözlerinin tanımı
yapılmaktadır.

2. Paragrafta;

3. Paragrafta;

4. Paragrafta;

ETKİNLİK-3.4. “SÖZCÜKLER ARASINDAN ATASÖZLERİNİ BULUYORUM”

Yan tarafta dağınık olarak verilmiş sözcükler bulunmaktadır. Bu sözcüklerden bir kısmı okuduğunuz metindeki atasözlerine aittir. Sözcüklerin yardımıyla bu atasözlerini bulunuz. Uygun ekleri getirerek aşağıdaki boşluğa yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

diken	üzüm
ekmek	karmak
küp	biçmek
gelmek	sirke
gülmek	komşu
gül	kavuşmak
dağ	

Kutucuklarda kalan sözcüklerin arasında başka bir atasözü ile ilgili sözcükler vardır. Bu sözcüklerin yardımıyla ilgili atasözünü bulunuz.

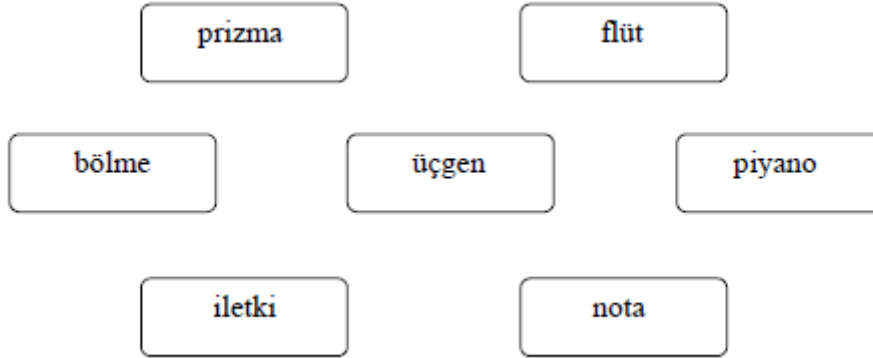
.....

.....

.....

ETKİNLİK-3.5.

Aşağıdaki sözcüklerden matematikle ilgili olanları kırmızıya, müzikle ilgili olanları maviye boyayınız.

ETKİNLİK-3.6.

Aşağıda bir Nasrettin Hoca fıkrası verilmiştir. Fıkroda parantezde belirtilen boşluklara uygun noktalama işaretlerini koyunuz.

Bir gün Nasrettin Hoca pazara giderken çocuklar etrafını sarmışlar. Hepsi birer düdük ısmarlamış, ama para veren olmamış. Hoca çocukların tümüne olumlu cevap vermiş.

- Peki, olur.

Çocuklardan yalnızca biri elindeki parayı Hoca' ya vererek şunları söylemiş ()

() Şu parayla bana bir düdük getirir misin ()

Hoca akşama doğru pazardan dönmüş. Yolunu bekleyen çocuklar hemen Hoca() nın etrafını sararak düdüklerini istemişler.

Nasrettin Hoca () cebinden bir düdük çıkarıp kendisine para veren çocuğa uzatmış. Ötekiler bağırmaya başlamışlar()

() Ya bizim düdükler nerede?

Hocanın cevabı ise kısa ve anlamlı olmuş:

()

a) Fıkroyı tekrar okuyup sonunu uygun atasözüyle tamamlayınız.

ATASÖZLERİMİZ

Anadolu'nun yılanmış sirke gibi keskin, bir deyişte söylenen sözleri vardır. İlkın, kimin söylediği bilinmez. Atalarımız söylemiştir der ve geçeriz. Tekerlemeler gibi dilimizden düşürmediğimiz, konuşmalarımızda ve yazılarımızda kullandığımız bu özlü sözlere “atasözleri” adı verilir.

Türkçemizin dil zenginlikleri arasında tekerlemeler, halk hikayeleri ve masalların yanı sıra, atasözleri de önemli bir yer tutar. Her atasözü, yüzyılların oluşturduğu bir hayat tecrübesine dayanır. “Atalarımız şöyle demiş” diyerek söze başlayan bir kişi, konusuyla ilgili atasözlerini sıraladı mı akan sular durur. Doğru söze, yerinde söylenmiş bir çift söze kim ne diyebilir? Söz gelimi “Gülü seven dikenine katlanır” atasözüyle sohbeti bağlayan kişi karşısında, başka söz yavan olur. Güzelin de kusurları, sevileninde nazı vardır. Seviyorsan, inciten küçük dikenlerine katlanacaksın. Hele ayrılanların bir gün kavuşabileceklerini anlatan “Dağ dağa kavuşmaz, insan insana kavuşur” atasözündeki teselli, insanoğluna umut, umuttan doğan mutluluk verir.

Anadolu'nun bitmez tükenmez, binlerce, on binlerce atasözü, ağızdan ağıza bize kadar ulaşan baba öğütleri, doğruyu, iyiyi telkin eden insanlık ilkeleridir. “Ayağını yorganına göre uzat” atasözü hesaplı ve tedbirli olmayı, “Sürüden ayrılan kuzuyu kurt kapar” atasözü de birlik ve beraberliği öğütler. “Ağaç yaş iken eğilir.” derken ailede çocukların küçük yaştan eğitilmesi gerektiğini anlarız. “Kabahat samur kürk olsa kimse sırtına almaz.” sözündeki gerçek her zaman, her devirde geçerlidir.

“Ne ekersen onu biçersin”, “Taşıma su ile değirmen dönmez”, “Keskin sirke küpüne zarardır”, “Üzüm üzüme baka baka kararır” atasözleri, elmas parçası gibi devirler geçse de yıpranmaz, değerini yitirmez.

Kökleri tarihimizin derinliklerine inen atasözlerimizin çoğu, zaman içinde Türk bilginlerince derlenmiş, dilden yazıya dökülmüştür. On birinci yüzyılda yetişen tanınmış Türk bilgini Kaşgarlı Mahmut'un “Divanü Lugati't- Türk” adlı eserinde onlarca Türk atasözü vardır. Son yıllarda Türk atasözleri konusunda çeşitli yayınlar yapılmıştır. Türk şairleri, atasözleriyle şiirler, destanlar yazmış, atasözleriyle öğütler vermişlerdir. Atasözlerinden söz açıldı mı sözün sonu gelmez. En iyisi biz susalım ve diyelim ki: Çok sözünü az söyle, az sözünü öz söyle.

Mehmet ÖNDER

(Düzenlenmiştir.)

DÖRDÜNCÜ HAFTA

DENEY GURUBU ARAŞTIRMA DERS PLANI

BÖLÜM-1	
DERSİN ADI	TÜRKÇE
SINIF	4/Deney Grubu
UYGULAMA HAFTASI	4
UYGULAMA METNİ	TEKNOLOJİNİN HAYATIMIZDAKİ YERİ
ÖNERİLEN SÜRE	40'+40'+40'+40'40'
BÖLÜM-2	
ÖĞRENCİ KAZANIMLARI	Dinleme kurallarını uygular Kendini sözü olarak ifade eder. Kendini yazılı olarak ifade eder. Metin içi, metin dışı ve metinler arası anlam kurar. Söz varlığını geliştirir. Okuma kurallarını uygular. Grup içinde duygu ve düşüncelerini paylaşır, grupla işbirliği yapar.
ÖĞRENME-ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	İŞBİRLİKLİ TARTIŞMA SORGULAMA STRATEJİSİ
KULLANILAN EĞİTİM MATERYALİ	
Öğretmen:	Tahta, Kalem, Öğretmen Kılavuz Kitabı
Öğrenci:	Defter, Kalem. Çalışma Yaprakları.
Öğrenme-Öğretme Etkinlikleri	
Dikkat Çekme	: Derse geçilmeden önce araştırmacı tarafından öğrencilerin dikkati sınıf içerisindeki teknolojik aletlere çekilir. (5 dk)
Güdüleme	: Öğrencilerin bu teknolojik aletlerin hangi amaçla kullanıldığı ve faydalarından söz edilir. (10 dk)
Gözden Geçirme	: Öğrencileri kendilerinin kullandıkları teknolojik aletlerin neler olduğu sorulur. (10 dk)
BÖLÜM-3	

Ders Akış Şeması

1. Grupların oluşturulması. (15 dk)
2. Metinlerin okunması. (20 dk)
3. Öğrencilerin metin hakkında anladıklarını sınıfa sunmaları. (20 dk)
4. Araştırmacı tarafından metindeki önemli soruları yansıtacak nitelikte soruların hazırlanması, gruplara yönlendirilmesi ve grupların bu sorular üzerinde düşünmesi (20 dk).
 - Hayatımızı kolaylaştıran araçlar nelerdir? Bu araçları ne amaçla kullanıyorsunuz?
 - Kullandığımız teknolojik araçlar, hangi ihtiyaçlarımızı karşılamak amacıyla bulunmuş olabilir?
 - Bilinçsiz kullanım sonucu bu araçlardan ne şekilde zarar görülebilir?

- Teknolojik çalışmalar çevreye zarar verir mi? Zarar verirse bunun önüne nasıl geçilebilir?
 - Teknolojik çalışmalar insanlığın gelişmesi için gerekli midir ve devam etmeli midir?
 - Sizce uzun yıllar sonra yaşamımızda ne gibi değişiklikler olacak?
5. Grupların kendi içinde tartışması ve cevaplarını sınıfa sunmaları.(20 dk)
 6. Öğrenciler tarafından yeni sorular eklenmesi ve bu soruların cevaplanması. (20 dk)
 7. Grupların bu soruları cevaplandırması ve öğrencilerin konu ile ilgili tartışmalarına olanak sağlanması. (20 dk).
 8. Ölçme ve değerlendirme. (40 dk)

BÖLÜM-4

Ölçme-Değerlendirme

Bireysel Öğrenme Etkinliklerine Yönelik Değerlendirme	1 ders saati boyunca öğrencilerden gruplarıyla tartıştıkları metinlere yönelik olarak en az iki paragraftan oluşacak şekilde birer metin yazmaları ve sınıf içinde bunu sunmaları istenir.
Grupla Öğrenme Etkinliklerine Yönelik Değerlendirme	Grup çalışmalarında katılım ve başarı değerlendirilir.

BÖLÜM-5

Plana İlişkin Açıklamalar

- Bu ders planı sadece “İşbirlikli Tartışma Sorgulama Stratejisinin İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Okuduğunu Anlama Başarılarına Etkisi” isimli araştırmanın uygulaması için hazırlanmıştır.
 - Bu ders planı 40'+40'+40'+40'+40' olmak üzere 5 ders saati için hazırlanmıştır.
 - Bu ders planında öğrencilere sorulacak soruların bir kısmı ve pekiştireç gibi ayrıntılar planın özünü bozmamak düşüncesiyle yazılmamıştır.
-

KONTROL GURUBU ARAŞTIRMA DERS PLANI

BÖLÜM-1	
DERSİN ADI	TÜRKÇE
SINIF	4/Kontrol Grubu
UYGULAMA HAFTASI	4
UYGULAMA METNİ	TEKNOLOJİNİN HAYATIMIZDAKİ YERİ
ÖNERİLEN SÜRE	40'+40'+40'+40'+40'

BÖLÜM-2	
ÖĞRENCİ KAZANIMLARI	Dinleme kurallarını uygular Kendini sözü olarak ifade eder. Kendini yazılı olarak ifade eder. Metin içi, metin dışı ve metinler arası anlam kurar. Söz varlığını geliştirir. Okuma kurallarını uygular.
ÖĞRENME-ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	SUNUŞ, ANLATIM, SORU-CEVAP, BEYİN FIRTINASI.

KULLANILAN EĞİTİM MATERYALİ

Öğretmen:	Tahta, Kalem, Öğretmen Kılavuz Kitabı
Öğrenci:	Defter, Kalem. Çalışma Yaprakları.

Öğrenme-Öğretme Etkinlikleri

Dikkat Çekme	: Derse geçilmeden önce araştırmacı tarafından öğrencilerin dikkati sınıf içerisindeki teknolojik aletlere çekilir. (5 dk)
Güdüleme	: Öğrencilerin bu teknolojik aletlerin hangi amaçla kullanıldığı ve faydalarından söz edilir. (10 dk)
Gözden Geçirme	: Öğrencileri kendilerinin kullandıkları teknolojik aletlerin neler olduğu sorulur. (10 dk)

BÖLÜM-3	
----------------	--

Ders Akış Şeması

1. Öğrencilerden **Etkinlik-4.1**.de yer alan anahtar kelimelerin anlamlarını bulmaları istenir. (15 dk)
2. Öğrencilerin **Etkinlik-4.2**.de bir önceki etkinlikteki anahtar kelimelerle ilgili cümleler oluşturmaları istenir. (20 dk)
3. Öğrencilerin anahtar kelimelerden yola çıkarak metnin içeriğini tahmin etmeleri istenir (**Etkinlik-4.3**). (10 dk)
4. Öğrencilerin **Etkinlik-4.4**.te metin içerisindeki buluşları söylemeleri istenir. (10 dk)
5. **Etkinlik-4.5**.te ise teknolojinin bilinçsiz kullanımının nelere yol açacağını cevaplamaları istenir. (20 dk)
6. **Etkinlik-4.6**.da öğrencilerin hangi paragrafı, neden ilginç bulduklarını cevaplamaları istenir. (15 dk)
7. **Etkinlik-4.7**.de öğrencilerden metin için yeni bir başlık bulmaları istenir. (5 dk)
8. Öğrencilerin metindeki münazara sonucunda teknolojinin yararlı ve zararlı olduğuna yönelik kullanılan cümlelerin yazılması ve sınıfa sunulması istenir

(Etkinlik-4.8). (20 dk)

9. Konuşma çizgisinin nasıl kullanıldığı konusunda öğrencilere bilgi verilir ve **Etkinlik-4.9**.da öğrencilerin konuşma çizgisini kullanarak bir arkadaşı ile yaptıkları konuşmayı yazmaları istenir. (20 dk)
10. Öğrencilere “Sizce çok uzun yıllar sonra yaşamımızda ne gibi değişiklikler olacak?” sorusu yönlendirilir ve bu amaçla **Etkinlik-4.10**.u gerçekleştirmeleri sağlanır. (20 dk)
11. Öğrencilerin **Etkinlik-4.11**.de kullandığımız araçlar ve bu araçların hangi ihtiyaçlarımızı karşıladığını yazmaları istenir. (20 dk)

BÖLÜM-4

Ölçme-Değerlendirme

Bireysel Öğrenme
Etkinliklerine Yönelik
Değerlendirme

Öğrencilerin metni işleme süreci sonunda öğrendiklerini değerlendirme formuna yazmaları istenir.

Grupla Öğrenme
Etkinliklerine Yönelik
Değerlendirme

BÖLÜM-5

Plana İlişkin Açıklamalar

- Bu ders planı sadece “İşbirlikli Tartışma Sorgulama Stratejisinin İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Okuduğunu Anlama Başarılarına Etkisi” isimli araştırmanın uygulaması için hazırlanmıştır.
- Bu ders planı 40’+40’+40’+40’+40’ olmak üzere 5 ders saati için hazırlanmıştır.
- Bu ders planında öğrencilere sorulacak soruların bir kısmı ve pekiştirici gibi ayrıntılar planın özünü bozmamak düşüncesiyle yazılmamıştır.

ETKİNLİK-4.1.

Anahtar kelimelerin anlamların ilgili yere yazınız.

Teknoloji

.....

Münazara

.....

Jüri

.....

Sunum

.....

ETKİNLİK-4.2.

Yukarıdaki anahtar kelimeleri kullanarak cümleler yazınız.

.....

ETKİNLİK-4.3.

Metinde ne anlatılıyor olabilir?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ETKİNLİK-4.4.

Metin içerisinde adları geçen buluşları yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

ETKİNLİK-4.5.

Metne göre teknolojinin bilinçsiz kullanımı nelere yol açabilir?

.....

.....

.....

ETKİNLİK-4.6.

Okuduğunuz metinde size ilginç gelen paragraf hangisidir? Nedenlerini yazınız?

.....

.....

.....

ETKİNLİK-4.7

Metne farklı bir başlık bulunuz.

.....

.....

.....

ETKİNLİK-4.8.

Metindeki münazarada yer alan öğrenciler size hangi bilgileri sundular?

.....

.....

.....

ETKİNLİK-4.9.

Konuşma çizgisini kullanarak arkadaşınızla aranızdaki bir konuşmayı yazınız?

.....

.....

.....

ETKİNLİK-4.10.

“Çok uzun yıllar sonra yaşamımızda ne gibi değişiklikler olacak?” Bu konuyla ilgili bir paragraf yazınız. Yazmaya geçmeden önce aşağıdaki soruların cevaplarını tasarlayınız.

- Amacım ne?
- Paragrafıma uygun başlık ne olabilir?
- Giriş için amacımı açıklayıcı cümleler neler olabilir?
- Vermek istediğim mesaj ne?

ETKİNLİK-4.11

Aracın Adı		Kullanım Alanı
Soba	—————→	Isınma
Araba	—————→	Ulaşım
.....	—————→
.....	—————→
.....	—————→
.....	—————→
.....	—————→

TEKNOLOJİNİN HAYATIMIZDAKİ YERİ

Bu sabah çok erken uyandım. Heyecanlıydım. Neden mi? Sınıfımızda münazara yapacaktık. Münazara konumuz, “Teknolojinin İnsanlık Yararına ve Zararına Gelişimi” idi. Biz teknolojinin insanlık yararına gelişimi konusunu savunacağız. Grup olarak çok iyi hazırlandık. Araştırmalarımızın sonucu yeni bilgilere de ulaştık. Bu bilgileri rapor haline getirdik. Aslında konumuza hazırlanmak hiçte zor değildi. Yaşamımızın her alanında zaten teknolojiyi kullanıyorduk.

Öğretmenimiz ilk sunumu yapacak grubu kura ile belirledi. İlk sunumu biz yapacaktık. Grup sözcüsü olarak ayağa kalktım.

-Sevgili arkadaşlar! Biz teknolojinin insanlık için yararlı olduğunu savunacağız. Önce sizlere bir soru sorarak konuma başlamak istiyorum. Düşünün buluşlar olmasaydı yaşamımız nasıl olurdu? Elektrik, araba, telefon, radyo, televizyon, cep telefonu, jetler yok! Buzdolabı, ütü, elektrik süpürgesi, lamba, bıçak, iğne, sabun yok! Her gün elimizin altında olan kalem, silgi, kağıt, saat, yapıştırıcı yok! Daha sayabileceğimiz yüzlercesi yok, yok!

İlk insanların yaşamını hatırlayın. Ateş yok, tekerlek yok, yazı yok! Bunların buluşuyla başlamamış mı insanlığın gelişimi? Şu cevabı duyar gibi oluyorum. “İyiki buluşlar yapılmış. Yoksa ilaç olmasaydı nasıl iyileşirdik? Soba olmasa nasıl ısınırdık?” Evde, okulda, sokakta, kısacası her yerde bir buluşun izlerini görmüyor musunuz? Teknoloji insan ihtiyaçları kadar hızlı gelişmiş. Demek ki insanlar, ihtiyaç hissedince buluş yapmışlar. Kim bilir bizler insanlığa yararlı daha ne buluşlar yapacağız? Buluşun büyüğü küçüğü olmaz. İğne çok küçük ama yaşantımıza katkısını bir düşünün... Mikroskobun bulunuşu sağlığımızı ne kadar etkiledi? Ay’a ilk adımı attığında Neil Armstrong (Neil Armstironk) “Benim için küçük, insanlık için büyük bir adım!” demişti. Ne kadar haklıymış. O adım değil mi bugün uydularla haberleşme ve meteorolojinin gelişimini sağlayan? Bugün bir tuş değil mi, uzakları yakın eden? Bir düğme değil mi bir işin kısa sürede bitirilmesini sağlayan?

Biz diyoruz ki yararlı gelişmelere katkıda bulunmalıyız. Gelecek bizim ellerimizde. Yeter ki isteyelim. Hayatımızı kolaylaştırmak için hep başkalarının buluş yapmalarını beklemeyelim.

Sıra, teknolojinin zararlarını sunacak grubun sözcüsüne gelmişti. O da ayağa kalktı:

- Arkadaşlar, teknolojinin yararlarını hep birlikte dinledik. Teknolojinin yararlı olduğuna kuşku yok. Şimdi, merak ediyorsunuz, teknoloji yaşamımızı nasıl olumsuz etkiler diye? Her buluş, doğru kullanılmadığında tehlikeli de olabilir. İnsanoğlu, tüfeği, barutu, atom bombasını bulmuş. Savaşlara yol açmamış mı? Testereyi, baltayı, betonu bulup çevre katliamı yapmamış mı? Ateşi bulup ormanları yakmamış mı? Bize yararlı olan bilgisayar ve cep telefonunun etrafa yaydığı radyasyonun etkilerini düşündük mü? Bilinçsizce televizyon seyretmenin ve bilgisayar kullanmanın sağlığımıza zararlarını biliyor muyuz?

Hiçbir bilgisayar oyunu, arkadaşlarımızla oynadığımız saklambaç ve körebe kadar zevkli olamaz, diyerek sunumunu bitirdi.

Öğretmenimiz:

- Gruplar, doğru örneklerle konularını savundular. Her iki grubu da sunumlarından dolayı kutluyorum. Kazanan grubu açıklaması için sözü jüriye bırakıyorum.

Öğrencilerden oluşan beş kişilik jürinin başkanı söz alarak:

- Arkadaşlarımız çok iyi araştırma yaparak belirlenen konularda bizi aydınlattılar. Kendilerine çok teşekkür ediyoruz. Değerlendirmemizi ikna edici, kararlı ve etkileyici sunumları göz önünde bulundurarak yaptık. Buna göre teknolojinin yararlarını savunan grubu, kazanan grup olarak ilan ediyoruz.

Bu açıklamadan sonra sevinçle birbirimize sarıldık. Diğer gruptan olan arkadaşlarımız da sevincimizi paylaştı.

KOMİSYON

BEŞİNCİ HAFTA

DENEY GURUBU ARAŞTIRMA DERS PLANI

BÖLÜM-1	
DERSİN ADI	TÜRKÇE
SINIF	4/Deney Grubu
UYGULAMA HAFTASI	5
UYGULAMA METNİ	VÜCUDUMUZUN DAVETSİZ MİSAFİRLERİ
ÖNERİLEN SÜRE	40'+40'+40'+40'+40'

BÖLÜM-2	
ÖĞRENCİ KAZANIMLARI	Dinleme kurallarını uygular Kendini sözü olarak ifade eder. Kendini yazılı olarak ifade eder. Metin içi, metin dışı ve metinler arası anlam kurar. Söz varlığını geliştirir. Okuma kurallarını uygular. Grup içinde duygu ve düşüncelerini paylaşır, grupla işbirliği yapar.
ÖĞRENME-ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	İŞBİRLİKLİ TARTIŞMA SORGULAMA STRATEJİSİ

KULLANILAN EĞİTİM MATERYALİ

Öğretmen:	Tahta, Kalem, Öğretmen Kılavuz Kitabı
Öğrenci:	Defter, Kalem. Çalışma Yaprakları.

Öğrenme-Öğretme Etkinlikleri

Dikkat Çekme	: Öğretmen sınıfa girdiğinde biraz hasta olduğunu ve kendini iyi hissetmediğini söyler. (5 dk)
Güdüleme	: Öğretmen öğrencilere “hasta olan var mı?” diye sorar ve öğrencilere hasta olduklarında kendilerini nasıl hissettikleri sorusunu yöneltir. (10 dk)
Gözden Geçirme	: Öğretmen öğrencilere neden hasta olmuş olabilecekleri hakkında bir fikri olup olmadığını sorar. (10 dk)

BÖLÜM-3

Ders Akış Şeması

1. Grupların oluşturulması. (15 dk)
2. Metinlerin okunması. (20 dk)
3. Öğrencilerin metin hakkında anladıklarını sınıfa sunmaları. (20 dk)
4. Araştırmacı tarafından metindeki önemli soruları yansıtacak nitelikte soruların hazırlanması, gruplara yönlendirilmesi ve grupların bu sorular üzerinde düşünmesi. (20 dk)
 - Hapşırırken veya öksürürken neden elimize ağzımıza kapatırız?
 - Hangi aşılarda oldunuz? Neden bu aşılarda olduğunuzu düşünüyorsunuz?
 - Mikroplardan aşı dışında hangi yollarla korunabilirsiniz?
 - Evinizde ortak kullanmadığınız eşyalar nelerdir? Bu eşyaları ortak

-
- kullanmama nedeniniz nedir?
- Sağlığınıza dikkat etmediğinizde organlarınız sizi şikayet etselerdi ne derlerdi?
 - Hastalandığınızda ne yapmanız gerekir?
5. Grupların kendi içinde tartışması ve cevaplarını sınıfa sunmaları. (20 dk)
 6. Öğrenciler tarafından yeni sorular eklenmesi ve bu soruların cevaplanması. (20 dk)
 7. Grupların bu soruları cevaplandırması ve öğrencilerin konu ile ilgili tartışmalarına olanak sağlanması. (20 dk)
 8. Ölçme ve değerlendirme. (40 dk)
-

BÖLÜM-4

Ölçme-Değerlendirme

Bireysel Öğrenme Etkinliklerine Yönelik Değerlendirme	1 ders saati boyunca öğrencilerden gruplarıyla tartıştıkları metinlere yönelik olarak en az iki paragraftan oluşacak şekilde birer metin yazmaları ve sınıf içinde bunu sunmaları istenir.
Grupla Öğrenme Etkinliklerine Yönelik Değerlendirme	Grup çalışmalarında katılım ve başarı değerlendirilir.

BÖLÜM-5

Plana İlişkin Açıklamalar

- Bu ders planı sadece “İşbirlikli Tartışma Sorgulama Stratejisinin İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Okuduğunu Anlama Başarılarına Etkisi” isimli araştırmanın uygulaması için hazırlanmıştır.
 - Bu ders planı 40'+40'+40'+40'+40' olmak üzere 5 ders saati için hazırlanmıştır.
 - Bu ders planında öğrencilere sorulacak soruların bir kısmı ve pekiştirici gibi ayrıntılar planın özünü bozmamak düşüncesiyle yazılmamıştır.
-

KONTROL GURUBU ARAŞTIRMA DERS PLANI

BÖLÜM-1	
DERSİN ADI	TÜRKÇE
SINIF	4/Kontrol Grubu
UYGULAMA HAFTASI	5
UYGULAMA METNİ	VÜCUDUMUZUN DAVETSİZ MİSAFİRLERİ
ÖNERİLEN SÜRE	40'+40'+40'+40'+40'
BÖLÜM-2	
ÖĞRENCİ KAZANIMLARI	Dinleme kurallarını uygular Kendini sözü olarak ifade eder. Kendini yazılı olarak ifade eder. Metin içi, metin dışı ve metinler arası anlam kurar. Söz varlığını geliştirir. Okuma kurallarını uygular.
ÖĞRENME-ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	SUNUŞ, ANLATIM, SORU-CEVAP, BEYİN FIRTINASI.
KULLANILAN EĞİTİM MATERYALİ	
Öğretmen:	Tahta, Kalem, Öğretmen Kılavuz Kitabı
Öğrenci:	Defter, Kalem. Çalışma Yaprakları.
Öğrenme-Öğretme Etkinlikleri	
Dikkat Çekme	: Öğretmen sınıfa girdiğinde biraz hasta olduğunu ve kendini iyi hissetmediğini söyler. (5 dk)
Güdüleme	: Öğretmen öğrencilere “hasta olan var mı?” diye sorar ve öğrencilere hasta olduklarında kendilerini nasıl hissettikleri sorusunu yöneltir. (10 dk)
Gözden Geçirme	: Öğretmen öğrencilere neden hasta olmuş olabilecekleri hakkında bir fikri olup olmadığını sorar. (10 dk)
BÖLÜM-3	
Ders Akış Şeması	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Öğrencilerin anahtar kelimelerin anlamlarını bulmaları sağlanır (Etkinlik-5.1.). (15 dk) 2. Metin araştırmacı tarafından sesli bir şekilde okunur. Okuma sırasında öğrencilerin Etkinlik-5.2.de yer alan boşlukları doldurmaları istenir. (20 dk) 3. Öğrencilerin önbilgileri ve yeni öğrendiklerini göz önünde bulundurarak Etkinlik-5.3.ü yapmaları istenir. (20 dk) 4. Öğrencilerden verilen yönerge doğrultusunda Etkinlik-5.4.ü yapmaları istenir. (20 dk) 5. Öğrencilerin anahtar kelimelerin kendilerin çağrıştırdığı kavramları yazmaları istenir (Etkinlik-5.5.). (20 dk) 6. Öğrencilerden Etkinlik-5.5.teki kelimeleri kullanarak bir hikaye oluşturmaları istenir (Etkinlik-5.6.). (40 dk) 7. Öğrencilere sınıftaki arkadaşlarının hangi eşyalarını ortak kullanmamaları gerektiği sorulur ve öğrencilerin Etkinlik-5.7.yi yapmaları istenir. (20 dk) 	

-
8. **Etkinlik-5.8.**de öğrencilerin sağlıklarına dikkat etmediklerinde organlarına ne gibi zararlar verdikleri ve organlarının kendilerini şikayet edecek olsa ne diyeceklerini yazmaları istenir. (20 dk)
-

BÖLÜM-4

Ölçme-Değerlendirme

Bireysel Öğrenme Etkinliklerine Yönelik Değerlendirme	1 ders saati boyunca öğrencilerden gruplarıyla tartıştıkları metinlere yönelik olarak en az iki paragraftan oluşacak şekilde birer metin yazmaları ve sınıf içinde bunu sunmaları istenir.
---	--

Grupla Öğrenme
Etkinliklerine Yönelik
Değerlendirme

BÖLÜM-5

Plana İlişkin Açıklamalar

- Bu ders planı sadece “İşbirlikli Tartışma Sorgulama Stratejisinin İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Okuduğunu Anlama Başarılarına Etkisi” isimli araştırmanın uygulaması için hazırlanmıştır.
 - Bu ders planı 40'+40'+40'+40'+40' olmak üzere 5 ders saati için hazırlanmıştır.
 - Bu ders planında öğrencilere sorulacak soruların bir kısmı ve pekiştirici gibi ayrıntılar planın özünü bozmamak düşüncesiyle yazılmamıştır.
-

ETKİNLİK-5.1.

Verilen kelimelerin anlamlarını yazınız.

Vücut:

Mikrop:

Aşı:

ETKİNLİK-5.2.

Metni dinlerken noktalı yerlere uygun kelimeleri yerleştiriniz.

..... zayıflatılmış mikrobun vücuda önceden verilmesidir.

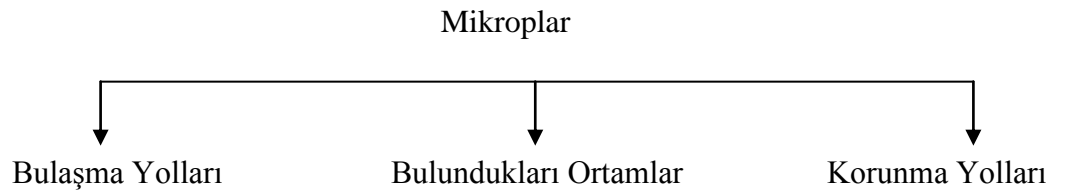
Kanımızdakimikroplara karşı vücudumuzu savunur.

Mikropları, dondurarak veya yok edebiliriz.

..... gözle görülmezler.

ETKİNLİK-5.3.

Aşağıdaki şemayı tamamlayınız.

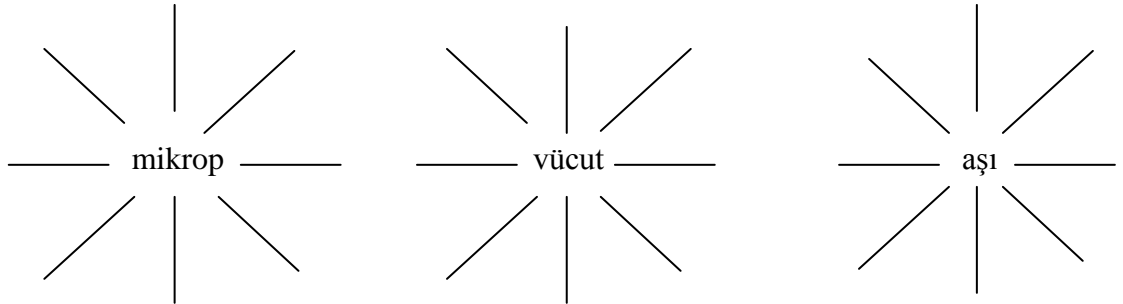
ETKİNLİK-5.4.

Hastalandığınızda yapmanız gerekenleri ilgili yerlere numara vererek sıralayınız.

☐ İlaçları satın al	☐ Dinlen
☐ Doktora git	☐ İlaçları düzenli olarak al
☐ Muayene ol	☐ Reçeteyi yazdır
☐ Annenle konuş	☐ Eczaneye git

ETKİNLİK-5.5.

Aşağıda verilen kelimeler sizde neleri çağrıştırıyor. İlgili yerlere yazınız.

ETKİNLİK-5.6.

Etkinlik-5.5.teki kelimeleri kullanarak bir hikaye yazınız.

ETKİNLİK-5.7.

Evinizde, ortak kullanmadığımız kişisel eşyalarınızı yazınız.

ETKİNLİK-5.8.

Sağlığınıza dikkat etmediğinizde organlarınız sizi şikayet etselerdi ne derlerdi?

Midem:

Kulağım:

Ellerim:

Ayaklarım:

VÜCUDUMUZUN DAVETSİZ MİSAFİRLERİ

Canlı varlıkları her tarafta görürüz. Kuşlar havada uçar, balıklar ve bazı bitkilerse suda yaşar. Solucanlar yerde sürünür. Etrafımızda göremediğimiz başka canlılar da vardır. Bunlardan biri de mikroplardır. Gözle görülmeyen bu mikroplar hep vücudumuza girmeye çalışırlar. Derimizin çizilen bir yerinden içeriye girmek için sürekli nöbette beklerler. Ağızdan ve burun deliklerinden içeriye girmek için fırsat kollarlar. Bu fırsatçı canlılara karşı kanımızdaki akyuvar denilen savunma hücremiz de boş durmaz. Peki ne yapar? Tıpkı bir kapı alarmı gibi hemen harekete geçerek mikrobun etrafını sarar ve onu yok eder.

Ilık, karanlık ve kirli yerlerde mikroplar hızla çoğalır. Mikroplar, bizi koruyan akyuvarlardan sayıca fazla olursa vücudumuz tehlikede olur ve hastalanırız.

Mikropları kaynatarak, dondurarak veya kurutarak yok edebiliriz. Peki, insan vücuduna giren mikroplar için ne yapabiliriz? Bilim adamları mikropların bizlere zarar vermesini önleyecek yollar aramışlar. Aşığı bulmuşlar. Zayıflamış mikrobun vücuda önceden vererek akyuvarlarla mikropları tanıştırmışlar. Aşı ile mikropların kalabalık ve ani gelişlerini önleyip vücudu savunmaya hazır hale getirmişler. Bizler bu buluşlar sayesinde birçok hastalığı kolayca atlatırız. Evde büyüklerimiz, okulda öğretmenlerimiz bizi temizliğe özendirirler. Onlar aslında bize mikroplardan korunmanın pratik yolunu gösterirler. Bizler elmayı, portakalı, domatesi yerken aslında akyuvarları güçlendiriyoruz. Temizliğe de dikkat ederek mikropları vücudumuzdan uzaklaştırmış oluyoruz.

Judy HINDLEY-Colin KING

Vücudumuz Nasıl Çalışır

Düzenlenmiştir.

Ek-2 Ön Okuduğunu Anlama Başarı Testi

BAŞKA BİR TÜRKÇE

İnsanlar sözcüklerle düşünür, dil aracılığıyla konuşup anlaşabilirler, bir birlik oluşturabilirler.

Bir dil sözcükleriyle, cümleleriyle, deyimleriyle, atasözü ve özdeyişleriyle; şiirleri, romanları, öyküleriyle canlılığını sürdürür; yazarları ve şairleriyle ayakta durur, gelişir. Dil duru ve berrak olmadıkça sağlıklı düşünebilmek, eserler verebilmek mümkün değildir.

Ünlü filozof Konfüçyüs’e “Bir ülkeyi yönetmeye çağrılıydınız yapacağınız ilk iş ne olurdu?” diye sormuşlar. Konfüçyüs şöyle cevap vermiş: “İşe önce dili düzeltmekle başladım. Çünkü bir dil bozulursa, sözcükler düşünceyi anlatamaz. Düşünceler iyi anlatılamazsa yapılması gereken işler yapılamaz. İşler gereği gibi yapılmazsa töre ve düzen bozulur. Töre ve düzen bozulursa adalet yanlış yola sapar. Adalet yoldan çıkarsa şaşkınlık içine düşen halk ne yapacağını, işin nereye varacağını bilemez. Bunun içindir ki, hiçbir şey dil kadar önemli değildir.”

Farkında mısınız? Son yıllarda güzel Türkçemiz ne hale geldi! Batı dillerinin etkisinde garip bir dil ortaya çıktı. Başka bir Türkçe konuşmaya, yazmaya başladık.

Dilimize çokça İngilizce ve Fransızca sözcükler girmeye başladı. Bu tek taraflı bir etkilemedir. Gelinek nokta oldukça düşündürücüdür. Bu durumu somut olarak ortaya koyabilmek için çevremize, sokak ve caddelerdeki işyerlerinin adlarına, televizyon kanallarına bakmak yeterlidir.

Dükkânımız store, bakkalımız market, mağaza ve alışveriş merkezlerimiz süper, hiper, gros market oldu.

Uğraşın merakın hobby, saygınlığın prestij, sanat ve meslek ustalarının duayen olduğunu duymuşsunuzdur.

Ucuzluğa damping, alışverişe shopping, korumaya bodyguard, çıkışa start, varışa finish deniyor artık.

Gösteri show, gösteri adamı showman, sunucu spiker, ana haber sunucusu anchorman, radyo sunucusu dj, tanıtım demo, kısa görüntü vtr, ses sound, yankı eko...

Etkileyicilik karizma, ölçüt kriter, uzlaşma konsensüs, sözleşme kontrat, dönüşüm transformasyon...

İki katlı evlerimiz dubleks, üç katlı evlerimiz tripleks, köşklerimiz villa, eşiğimiz antre, lokantalarımız restoran, yemek çeşitlerimiz mönü, hesap adisyon, ayak üstü yemek fast food...

Büyük şehirlerimiz mega kent, iş hanlarımız plaza, sayı tablosu skorboard, ilan tahtası billboard, bilgi akışı brifing, bildirge deklerasyon...

Küçüğe mini, ortaya midi, büyüğe maxi, hasrete özleme nostalji, özgeçmişe cv, sergi alanlarımıza center-show room, sevimliye sempatik, sevimsiz antipatik diyoruz.

Vurguncular spekülör, haydutlar-eşkıyalar mafya, destek verenler sponsor oldu.

Şirin belediyemize “welcome” ile giriyor, “googbye” ile çıkıyoruz.

Son zamanlarda Türkçe ya da Türkçeleşmiş adlar işyerlerinde kullanılırken geleneksel Türk imlası yerine, yabancı imlasıyla yazma eğilimi de dikkat çekiyor: Efendy, Wishne Bar, neshe, kebabçı, hotel taxim... gibi iş yeri adları, Osmanlı İmparatorluğu'nun son yıllarındaki işgal dönemini hatırlatıyor.

Türkçe gerek kökeninin çok eski oluşu ve sağlamlığı, gerekse anlatım zenginliği ile dünyanın en zengin dillerindedir. Bugün Türkçenin söz varlığı 75.000 e ulaşmıştır. Atatürk'ün “Türk dili dünyanın en zengin dillerinden biridir, yeter ki bu dil bilinçle işlensin.” Sözünde belirttiği gibi dilimizin gücüne inanalım.

Yabancı kökenli sözcükler yerine Türkçe karşılıklarını kullanalım. İş yerlerimize Türkçe adların yer aldığı tabelalar asalım.

Türkçe bizim kimliğimizdir, adımımızdır, soyadımızdır, türkümüzdür, şarkımızdır, sevgimizdir, ses bayrağımızdır. Biz dilimizi atalarımızdan miras aldığımız kadar, gelecek kuşaklardan da ödünç aldık. El ele vereli, dilimize sahip çıkalım. Gelecek kuşaklara güzel bir Türkçe bırakalım.

Erdoğan KATIPOĞLU

SORULAR

1. Dil canlılığını nelerle sürdürür?
2. Metne göre insanlar nasıl birlik oluşturabilirler?
3. Yazar Türkçeyi neden zengin bir dil olarak görmektedir?
4. Dilimizin en çok etkilendiği yabancı diller hangileridir?
5. Dilimize yabancı sözcüklerin girmesi, dilimizi nasıl etkiliyor?
6. Dilimizi yabancı dillerin etkisinden korumak için neler yapılabilir.

Ek-3 Son Okuduğunu Anlama Başarı Testi

SUYUN ÖYKÜSÜ

Dünyadaki tüm canlılar yaşamlarını sürdürebilmek için suya ihtiyaç duyarlar. Biz farkında bile değilken, su yaşamımızı nasıl etkiliyor? Gelin, hep birlikte bir göz atalım. Eğer bir uzay gemisinde yolculuk yapsaydık, yeryüzünde karadan çok denizlerin yer kapladığını görecektik.

Yağışlar yeryüzünde birçok canlı için vazgeçilmez bir yaşam kaynağıdır. Sayısız bitki ve ağaç, yağmurlarla ayakta kalır. Biz insanlar, su içerek ayakta kalırız. İnsan bedeni susuz kalınca güçsüzleşir. Severek yediğimiz birçok meyve ve sebze de susuz yapamaz.

Canlıların susuzluğa dayanıklılık süreleri farklıdır. Örneğin develer, diğer canlılara oranla sıcağa ve susuzluğa dirençlidir. Vücut ısılarının iriliğine bakıp da fillerin de dayanıklı olduğunu sanmayın sakın! Kocaman hortumlarına su doldurup fişkırtmadan yapamazlar. Bu, onlar için hem bir oyun hem de bir gereksinimdir. Peki, küçüklü büyüklü sineklerin de su içtiklerini hiç düşünmüş müydünüz?

İrili ufaklı canlı yaratıklardan başka, bitki ve ağaçlar da yaşar yeryüzünde. Onlar suyu nasıl içer dersiniz?

Yağan yağmur toprak tarafından emilir. Ağaçlar da kökleri aracılığı ile suyu çeker. Çekilen su, bitkinin gövde kısmından dal ve çiçeklere doğru dağılır. Yapraklar ise kendi üzerlerindeki gözeneklerden suyu emebilirler.

Dünya kurulduğundan beri su insanların vazgeçemedikleri bir ihtiyaçtır. Günümüzde kullandığımız su, içindeki mikroplara karşı ilaçlanır. İnsanların çeşitli hastalıklara yakalanmamaları için klorlanır.

Son derece besleyici bir besin olan sütün çoğu sudur. Katı besin alamayan hastalar ve minik bebekler genellikle sütle beslenir.

Peki sevgili çocuklar, bir düşünün bakalım, içemeyeceğimiz su var mıdır? Evet vardır deniz suyunun çok tuzlu oluşu, içilmesini engeller.

Kullanma suyunu banyoda, temizlikte, mutfakta da kullanırız. Hiç yıkamadan sebzeleri yiyebilir miyiz? Ispanak ya da başka bir sebze su olmadan temizlenip pişirilip yenebilir mi?

Su olmasa “yıkılmak” sözcüğü bile olmayacaktı. Öyle ya su olmadan banyo yapamazdık.

Kuşkusuz çoğumuzun ısınmak için suya gereksinimi yok. Ama kalorifer söz konusu olunca iş değişir. Saunalardaki buhar banyolarının da, insan sağlığına yararlı olduğu söylenmektedir.

Bakınız su, fabrikalarda ve çeşitli iş alanlarında ne işlere yarıyor? “Arı su” denen katışıksız su, ilaç yapımında kullanılıyor ve çok değerli sayılıyor.

Bir otomobil fabrikasını ele alalım: burada iki çift ağır vasıta lastiği yapımında yaklaşık 15.000 litre su kullanıyormuş. Yine yalnızca bir arabanın yapımında yaklaşık 10.000 litre su kullanıyormuş. Buna ne dersiniz?

Yukarıdan aşağıya doğru akan su aynı zamanda bir güç kaynağıdır. Bu güç hidroelektrik santrallerinde kullanılır.

Görüyorsunuz ya elektrik bile sudan elde ediliyormuş. Su olmasa uygarca yaşayabilir miydik acaba?

Günümüzde hala buharla çalışan lokomotifler, buhar tribünleriyle çalışan gemiler vardır. Biliyorsunuz eskiden insanlar, denizlere yelkenli gemilerle açılıyordu. Rüzgara bağımlı kalan yelkenli gemilerden kurtuluş, su buharı sayesinde mümkün olmuştur. Hepsinden öte su olmasa, denizler olmazdı. Denizler olmayınca da ne gemiler ne de herhangi bir su taşıtı olurdu.

Su, çoğu zaman son derece tehlikeli de olabilir. Aman dikkat ediniz. Buz kırılması çeşitli kazalara, kaynar su ise korkunç yanıklara neden olabilir. Çok şiddetli fırtına ya da yağışlar yüzünden su taşkınları oluşur. Bunun sonucunda da çoğunlukla can ve mal kaybı meydana gelir.

Artık benden bu kadar, sevgili arkadaşlar! Haydi bakalım, biraz da siz araştırın. Suyun güzel olan yanları nelerdir? Su ile ilgili hangi sporları yapabiliriz?

Dalgacı Küçük Kaplumbağa

(Kısaltılmıştır)

SORULAR

1. Bitkiler su ihtiyaçlarını nasıl karşılarlar?
2. Suyun yol açtığı tehlikeler nelerdir?
3. Günlük hayatta kullandığımız suyun içerisinde olabilecek mikroplardan nasıl korunuruz?
4. Sudan nasıl elektrik enerjisi üretilir?
5. Çevremizdeki su kaynakları nelerdir?
6. Su kaynaklarının kirlenme sebepleri nelerdir?

Ek-4 Kontrol Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Ön Teste Ait Verileri

1. Öğrenci:

1. Dil canlıdır. Karşılıklı anlaşılabilir ve bir birlik oluşturabilirler.
2. Metin göre insanlar farklı konuşarak birlik oluşturabilirler.
3. Yazar Türkçe; gelok ve cubukada Türkçe'i öğrenenlerden diye göstermektedir.
4. Birlik arşel İngilizce kulanıyor.
5. Dilinice yabancı sorucuları Türkçe sorular gibi sayar.

2. Öğrenci

- C2. Bir dil canlılığı sözcükleriyle, cümleleriyle, deyimleriyle, atasözleri ve ösdeyişleriyle, şürleri, romanları, öyküleriyle canlılığına sürdürür.
- C3. Metne göre insanlar sözcüklerle düşünür, dil aracılığıyla konuşup anlayabilirler, bir birle oluşturabilirler.
- C4. Yazar Türkçe yi görebek kökeninin çok eski oluşu ve sağlamlığı, gerekse anlatır, zenginliği ile dünyanın en zengin dillerinden görmekteedir.
- C5. Dilimize en çok etkilendiği diller İngilizce ve Fransızca olmuştur.
- C6. Dilimize yabancı sözcüklerin gimesi, dilimizi olumsuz etkileyip, Türkçe dilini de İngilizce veya başka bir dile getiris olumsuz etkiliyor.
- C7. Dilimize yabancı dillerin etkisinden korunmak için yabancı kışileri geçirme meliyer.

3. Öğrenci

- 1-c = Dil canlılığı, cümleleriyle, deyimleriyle, atasözü ve özdeyişleriyle; şiirleri, romanları, öyküleriyle canlılığını sürdürür.
- 2-c = Metre göre insanlar, sözcüklerle düşünür, dil aracılığıyla konuşur, bir birlik oluşturabilirler.
- 3-c = Yazar türkçeyi çok estî oluşturma ve sağlamlığı gerektiren anlatım zenginliğinden bir dil olarak görmektedir.
- 4-c = Dilimizin en çok etkilediği diller İngilizce ve Fransızca dilleridir.
- 5-c = Dilimize yabancı dillerin girmesi, dilimizi zorlaştırır ve bizim kelimelere alışmamıza sağlar.
- 6-c = Dilimizi yabancı dillerin etkisinden korumak için bütün iş yerleri gibi yerlere uyurup kendilerinin kullandığı yabancı dillerin kaldırılması gerek ya da habercilere sunup her kese uyarı yapmamız gerek.

4. Öğrenci

- C-1 - Dil canlılığı bir dil sözcükleriyle, cümleleriyle, deyimleriyle atasözlere ve ödeyişleriyle ; şiirleriyle romanlarıyla öyküleriyle dil canlılığını sürdürür.
- C-2 - Metne göre insanlar sözcüklerle düşünür, dil aracılığıyla konuşup anlaşabilirler ve birlik oluşturur.
- C-3 - Yazar Türkçeyi Türkçe gerek kökenin çok eski oluşu ve sağlamlığı için zengin bir dil olarak göstermektedir.
- C-4 - Dilimizin en çok etkilendiği diller İngilizce ve Fransızca sözcükler girmeye başladı.
- C-5 - Dilimize yabancı sözcüklerin girmesi Türkçeyi kötü etkiledi ve çoğunlukla dilimize farklı diller konuşmaya başladı ve fazla birbirimizi anlayamadık.
- C-6 - Dilimizi yabancı dillerden korumak için fazla İngilizce kursları fazla olmamalı dilimize sahip çıkmalı her türlü dilden konuşmamalıyız.

5. Öğrenci

- C-1 Dil canlılığı deyimlerle, atasözleri ve
ördeyislerle; şiirleri, romanları öyküleri ile sürdürür.
- C-2 Metre göre insanlar yani halk için araya girip
kilitli oluşturdular.
- C-3 Yarar Türkiye'yi kolay ve şüphesiz için
dil olduğuna için.
- C-4 Dilimizi en çok etkileyen Fransızca ve
İngilizceydi.
- C-5 Dilimize yabancı sözcüklerinin girmesi;
dilimizi Gelirken ne kadar çok düşürdüğü olduğu
ve ayrıca çok zor olduğu için dilimizi etkiledi.
- C-6 Dilimizi yabancı dillerin etkisinden korumak
için halk kilitli olup kilitlerini bozdular.

6. Öğrenci

Cevap 1 - Dil canlılığı sözcükleriyle, cümleleriyle, deyimleriyle, atasözleri ve "ödeyişleriyle" şükre, roman, öyküleriyle varlığı sürdürür.

Cevap 2 - Metre göre insanlar sözcükleri düşünerek, dil vasıtasıyla konuşup düşüncelerini ifade ederler.

Cevap 3 - Yazar Türkçe'nin canlılığını sürdürdüğü için, konuşmasını, düşünmesini, yazmasını sağlar. Ses yazgısı, atalarımızdan miras kalanı için zengin bir dil'dir.

Cevap 4 - Dilimizin en çok etkilendiği diller İngilizce ve Fransızca dilleridir.

Cevap 5 - Dilimize yabancı sözcüklerin girmesi sözcükler, yapılarak işler, geliştirilmesini sağlar. Yabancıların dilimizi anlamaya hem de konuşmalarını sağlar. Dilimizi öğrenir.

Cevap 6 - Dilimizi yabancı dillerin etkisinde tutmak için en iyi yol dilimizi korumaktır.

7. Öğrenci

Cevap 1: Dil canlılığı sözcükleriyle, cümleleriyle, deyimleriyle, atasözleri ve "ödeyişlerle"; şükre, romanlar, öyküleriyle canlılığını sürdürür.

Cevap 2. Metre göre insanlar

Cevap 3: Yazar Türkçe'yi en güzel dille oldugu için zengin görmektedir.

Cevap 4: Dilimizin en çok etkilendiği diller Fransızca ve İngilizce'dir.

Cevap 5: Dilimize yabancı dillerin girmesi, dilimizi başka bir dile geçirebilir.

Cevap 6: Dilimizi yabancı dillerin etkisinde tutmak için en iyi yol Türkçe

korunabilir.

8. Öğrenci

Cevapları

Cevap1 = Dilcanlılığı, cümleleriyle, deyimleriyle, atasözleri ve deyimleriyle süslenmiş.

Cevap2 = Metne göre insanlar sözcüklerle düşünür, dil araçlığıyla konuşurken birikimlenirler.

Cevap3 = Yazar Türkçeyi önemli bir dil olduğunu düşünürken bir dil olarak görür.

Cevap4 = Dilimizin en çok etkilendiği diller İngilizce ve Fransızcadır.

Cevap5 = Dilimize yabancı sözcüklerin gelmesi, dilimizi kötü etkiliyor.

Cevap6 = Dilimize yabancı dilin etkisinden korunmak için, duyurularda ve iş yerlerimize Türkçe aklarının yer aldığı sözcükler ve tabelalar asarız.

9. Öğrenci

- 1- Dil canlılığına Herginkib ile sınırlanır.
- 2- Metre göre insanlar, insanlar sözcüklerle düşünür, dil aracılığıyla konuşup anlaşabiliyorlar, bir birle oluşturmalar.
- 3- Yasar türkçesi, Türkçe gerek kökenin, çok etki oluru ve sağlanlığı, gerekse anlatım sorumluluğu ile dünya'nın en güzel dillerinden biridir.
- 4- Dilimizin en çok etkilendiği diller Fransızca ve İngilizce dir.
- 5- Dilimize yabancı sözcüklerin girmesi dilinizi olumsuz etkiler.
- 6- Dilimizi yabancı dillerin etkilerine karumak için hazırlıklı konuşma yapmalarını için böyle karumulu.

10. Öğrenci

1. Dil canlılığını sözcükleriyle, cümleleriyle, deyimleriyle, atasözleri ve özlükleriyle, şairleri, romanları, çözümleriyle sürdürür.
2. Metre göre insanlar sözcüklerle düşünür, dil avucuyla konuşup anlaşabilir bir birlik oluşturabilirler.
3. Yazar Türkçeyi Türkçe gerek kokarın çok eski dilini ve sağlamlığı için zengin bir dil olarak görmektedir.
4. Dilimizin en çok etkilendiği diller İngilizce ve Fransızcadır.
5. Dilimize yabancı sözcüklerin girişi dilimizi eskiden kullandığımız kelimeleri İngilizceye dönüştürür.
6. Dilimizi yabancı dillerin etkisinden korumak için eski dilleri kullanmamız gerekir.

11. Öğrenci

- (1) Dil canlılığını cümleleri, atasözleri ve deyimleriyle sürdürür.
- (2) Metre göre insanlar insanlar sözcüklerle düşünür, dil avucuyla konuşup anlaşabilir bir birlik oluşturabilirler.
- (3)
- (4) Dilimizin en çok etkilendiği diller Fransızca ve İngilizcedir.
- (5) Dilimize yabancı sözcüklerin girişi dilimizi eskiden kullandığımız kelimeleri İngilizceye dönüştürür.
- (6) Dilimizi yabancı dillerin etkisinden korumak için eski dilleri kullanmamız gerekir.

12. Öğrenci

Cevaplar

1. Cevap! Dil canlılığı Osmanlı İmparatorluğuyla sınırlanmıştır.
2. Cevap! Metne göre insanlar dilimizi koruyarak oluşturmalarıdır.
3. Cevap! Yazar "Türkçü" kendisini ve biz insanların dili olduğunu zengin görüyor.
4. Cevap! Dilimizin en çok etkilendiği diller İngilizce ve Fransızca'dır.
5. Cevap! Dilimize yabancı sözcüklerin girmesi bizi çok etkiledi. Özellikle iş yerlerinde, marketlerde, televizyon programlarında ve dükkanlarda.
6. Cevap! Dilimize yabancı dillerin etkisinden korunmak için yazılan İngilizce vb. gibi tabelaları silip yerine Türkçesi yazılmalı yazanları uyarmalı kısacası dilimize sahip çıkmalıyız.

13. Öğrenci

- 1- Dil konuluğuna sözcükleriyle, cümleleriyle, deyimleriyle, atasözleri ve atasözleriyle, kıssalarla, romanlarla konuluğuna küldürür.
- 2- Matra göre insanlar sözcüklerle düşünür, dil aracılığıyla kavrayıp anlayabilir ve bir fikir oluşturabilirler.
- 3- Yazar Türkesi genel kökeninin çok zeki olma ve doğallığı genelleme kavramı ile dünyanın en güzel bir dil olarak göstermektedir.
- 4- Dilimizin en çok etkilendiği diller, Latince dilidir, İngilizce ve Fransızca sözcüklerdir.
- 5- Dilimize yabancı dillerin etkisi dilimizde olduğu yönde etkilidir. Örneğin; 2 Latince ve diğeri, köklerine restoran dır.
- 6- Dilimize yabancı dillerin etkisinden dolayı için yabancı kökenli sözcükler yerine Türkçe kökenli sözcükler kullanılır. 4 yerlere Türkçe kökenli sözcükler alınır.

14. Öğrenci

Cevap 1= Dil kanlılığı bir dil sözcükleriyle, simleleriyle, deyimleriyle, atasözleri ve deyimlerle, şiirleri, romanları, edebiyatlarıyla kanlılığı sürdürür.

Cevap 2= İnsanlar sözcüklerle düşünür, dil aracılığıyla konuşur anlaşabilirler, bir birlik oluşturabilirler.

Cevap 3= Hızır Türkçeyi, Türkçe genel kökeni çok eski olduğu ve sağlamlığı, genelde anlatım zenginliği ile diğer dillerden farklıdır.

Cevap 4= Dilimizin en çok etkilendiği diller, İngilizce ve Fransızca.

Cevap 5= Dilimize yabancı sözcüklerin girmesi sözcüklerle düşünmeyi anlatamaz. Düşünceleri iyi anlatılmazsa yapılmaz gereken işler yapılamaz. İşler gereği gibi yapılmazsa töre ve düzen bozulur. Töre ve düzen bozulursa adalet yanlız yola sapar. Adalet yoktan sonra sahtelik işine düşen halk ne yapacağını, işinin nereye varacağı bilmez.

Cevap 6= Dilimiz yabancı dilleri etkisinden korunmak için biz dilimizi atalarımızın miras aldığı kadar gelecek kuşaklarda da aynı şekilde. El ele veneli dilimizi sahip çıkalım. Gelecek kuşaklara güzel bir Türkçe bırakalım.

15. Öğrenci

Cevap 1 Bir dil sözcükleriyle cümleleriyle deyimleriyle atasözleri ve deyimleriyle şiirleri romanları şiirleriyle canlağa seirdani

Cevap 2 metre göre insanlar sözcükleriyle deyimler dil araçlarıyla konuşup anlaşabilirler bir birlik oluşturabilirler

Cevap 3 işler gereği yapılmazsa töre ile diler basulur töre ile diler basulur adalet yarlıg yolu safca adalet yolları akarsu sarkılık için diler bak ne yapıyor burun içindeki dil çal girenlidir

Cevap 4 Dilimizi en çok etkilediği diller İngilizce ve Fransızca'dır

Cevap 5 Dilimizi bozar ve kültürümüzü etkiler

Cevap 6 Türkçemize almalı yabancı dilleri fazla kullanmamalı

16. Öğrenci

- 1- Sözcükleriyle, cümleleriyle, deyimleriyle, atasözleriyle ve benzetmelerle; şiirleri, romanları, öyküleriyle dil canlılığını sürdürür.
- 2-
- 3- Türkçe gerek bakımından çok eski dil ve sağlamlığı, gerekse anlattığı renkliği ile dünya'nın en renkli dillerindedir. Bugün Türkçe'nin sözcük sayısı 75.000'e ulaşmıştır. Atatürk'ün "Türk dili dünya'nın en renkli dillerinden biridir, yeter ki bu dil birliktede işlensin."
- 4- İngilizce ve Fransızca en çok işyerlerinde, pazarlarda.
- 5- Dilimize kalpa İngilizce ve Fransızca sözcükleri girmeye başladı. Bu tel taraflı bir etkidir. Gelinen nokta oldukça düşündürücüdür. Bu durumu sabırlı olarak ortaya koyabilmek için çevremize sadece caddelerdeki işyerlerinin adlarına, televizyon kanallarına bakarak yeterlidir.
- 6- Türkçe bizim köklüdür, akıllıdır, cesurudur, türlüvidedir, şaircedir, sevgilidir.

17. Öğrenci

1. Cevap: Türkçe bizim kimliğimizdir, adımızdır, soyadımızdır, türkünüsüdür, zorlunusudur, seçmişimizdir, söz hakkımızdır.
2. Cevap: Töre ve diğer kurulların adalet getireceğine inanılır.
3. Cevap: Türkçenin Atalardan miras kaldığı için.
4. Cevap: İngilizce ve Fransızca
5. Cevap: Farkında mıyız? Sanıyalarda güzel Türkçemizi hale getirelim! Batı dillerinin etkisinde girip, kör dil ortada. Başka bir dil olmalı. Başka bir Türkçe konuşuyoruz, sakınmaya çalışalım.
6. Cevap: Başka dillerin etkisinde ve her şeyi kabul etmiyoruz.

18. Öğrenci

- 1- Dil canlıdır. Bir dil sözcükleriyle, cümleleriyle deyimleriyle atasözleri ve özlü sözleriyle şiirleri, romanları şiirleriyle canlıdır. Süzdürür.
- 2- Metre göre insanlar sözcüklerle düşünür, dil avacılığıyla konuşur, anlaşılabilir, bir birlik oluşturabilirler.
- 3- Yazar türkçeyi bir dil borusuna, sözcükler düşünceleri anlatır. Düşünceleri iyi anlatırsa yapması gereken işler yapılır. İşler gereği gibi yapılmazsa töre ve düser borusu. Töre ve düser borusuna adakti yanlış yola sapar. Adakti yaldan çıkarsa şaşkınlık işte düser halk ne yapacağını için nereye varacağını bilmez. Bunun içindir ki hiç birsey dil kadar önemli değildir. Çünkü senin bir dil olarak görmektedir.
- 4- Dilimizin en çok etkilendiği diller batı dilleridir.
- 5- Dilimize yabancı sözcüklerin girmesi, dilimizi olumsuz etkiler. Örneği ülkemize yabancı kişiler gelirse mesela ilaç alıyorsa yabancı kişi bize başka dilden ilaç adını söylense biz anlayamayız. Bunlardan sakın sakın.
- 6- Dilimizi yabancı dillerin etkilerinden korumak için ilk önce dili küsiltmekle başladık.

19. Öğrenci

Dil canlılığı, bir dil sözcükleriyle, cümleleriyle, deyimleriyle atasözü ve atasözleriyle, şairler romanların öyküleriyle sürdürülür.

2. Methe göre insanlar sözcüklerle düşünür ve böyle düşünürler.

3- Yazar Türkçe dilinde çok İngilizce ve Fransızca kelimeler kullanmaktadır.

4- Dilinde en çok İngilizce ve Fransız etkilerinde dillerdir.

5- Dilinde yabancı dillerin gelmesi dilimizi çok etkiler.

6- Dilimizi yabancı dillerin korunması için korumamaya çalışarak jüplü olabilir.

20. Öğrenci

1	Dil canlılığı cümleyle, deyimle, atasözü ve atasözleriyle; şairlerin romanlarla, öykülerle canlılığı sürdürülür.
2	İnsanlar sözcüklerle düşünür, dil cümleleriyle konuşur anlaşabilirler, bir birlik oluşturabilirler.
3	Yazar dili, eğer bir dil konuşulursa, sözcükler düşünmeyi anlatamaz. Düşünceler iyi anlatılmasa, yapılması gereken işler yapılamaz.
4	Dilimizin en çok etkilendiği diller İngilizce ve Fransızcadır.
5	Dilimize yabancı dillerin gelmesiyle yapılması gereken işler yapılamaz, bir yere zamanında gidemeyiz, bir işi düşünemeyiz.
6	Dilimize yabancı dillerin gelmesi için dilimizi korumamalıyız, bunları engellemeliyiz.

21. Öğrenci

1) Dil canlılığında bir dil sözcükleriyle, cümleleriyle, deyimleriyle ve atasözleri ve güderisleriyle, şairleri, romanları, öyküleriyle canlılığına sürdürür.

2) ?

3) Yazar Türkçesi dukkarınuz store, bakkalınuz market zengin bir dil olarak gelişmektedir.

4) Dilimizde en çok etkilendiği diller İngilizce ve Fransızca sözcükler girmeye başladı.

5a) Dilimizde yabancı sözcüklerin girmesi dilimizde çok kötü etkilidir çünkü mesela benim ülkemiz Türk araplar gelse birşeyi alacağımıza onların onun dilini anlamayız ve bir şey alabiliriz.

6a- Dilimizde yabancı dillerin etkisinden korunmak için a arapların kendi ülkesine gitmesi gerek olur ve bizde Türk olduğumuzun bili olur ve bunlar yapılabılır.

22. Öğrenci

- 1- Dilimizle çokça İngilizce ve Fransızca öğrenmeye başladık.
- 2- İngilizce şeyler mesela dükkan store.
- 3- Yazar Türkçeyi bizim için daha iyi ve yazar da Türk.
- 4- Dilimizin en çok etkilendiği diller insanları sözcüklerle düşünür dil aracılığıyla konuşup anlaşabiliyorlar bir birlik oluşturabiliyorlar.
- 5- Dilimizi yabancı sözcükleri öğrenmesi dilimizi etkiler mesela Galile Galile bu bir söz söylemiş ama bazıları söylemiş hamburger.
- 6- Dilimizi yabancı dillerin etkisinden korumak için hep Türkçe konuşmaya gayret ederiz.

23. Öğrenci

Soru 3: Cihni Türkçesini çok sayıda 75.000'de öğrenmiştir.

Soru 5: Dilimizle çokça İngilizce ve Fransızca sözcükler öğrenmeye başladık.

Soru 1: Dili İngilizce en zengin dillerinden biridir.

Soru 2: Burgular spicidator, haydutlar spicidator, mafya dostluk ve enler spenser oldu.

Soru 3: Dillerinin etkisinde yazıp bir dil ortaya çıkar.

Soru 5: Dilimizi yabancı şeylerden korumak için dilimizi korumalıyız.

24. Öğrenci

3- Bilginin Türbinin sözünü 45000 TL ulaştırması.

5- Dilemize yabancı dil gereği Türbinin bilginince. Antik Türbe banyosu.

1- Dil

2- Bilgiler, seyahatler, haydutlar, Esbujalar, malga desteklerden raporları aldı.

4- Almanca, Fransızca, İngilizce dillerini etebildi.

6- Dilemize yabancı dil gelmek için Almanca, Fransızca, İngilizce öğrenilmesi.

25. Öğrenci

1- Dil canlılığı cümleleriyle, sözcükleriyle, atasözleriyle, deyimleriyle, örneklemlerle, şiirleriyle, romanlarıyla öyküleriyle canlılığına sınırlanmaz, yazarları ve şiirleriyle ayakta durur; gelişir.

2- Metre göre insanlar sözcükleriyle düşünür, dil ahlakıyla konuşur anlatabilir ve böylece bir birlik oluşturabilirler.

3- Yazar Türkçe 'yi, kökeninin çok eski oluşu, sağlamlığı, anlatım zenginliği yönünden ve sayısı 75.000 'e ulaştığı için zengin bir dil olarak görüyor.

4- Dilimizin en çok etkilendiği diller İngilizce ve Fransızca sözcüklerdir.

5- Dilimize yabancı sözcüklerin girmesi, dilimizi olumsuz yönde etkiliyor. Örneğin boşlara seilla...

6- Dilimize yabancı dillerin etkisinden korunmak için yabancı sözcükler yerine Türkçe sözcükler bulmalı, iş yerlerine Türkçe sözcükler bulmalıyız.

26. Öğrenci

SINIF/D/S

- C-1. Bilgiyi ve beceriyi öğrenme yoluyla sadece düşünme değil.
C-2. Bilgiyi beceriyi öğrenme yoluyla öğrenme, bir beceri öğrenme.
C-3. "Bir ülkeyi yönetmek" "Bir ülkeyi yönetmek",
C-4. "Bir beceri".
C-5. ~~_____~~
C-6. "Bilgiyi yapabiliriz" değilmiş işin.

Ek-5 Deney Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Ön Teste Ait Verileri

1. Öğrenci

- Cevap 1 = Bir dil sözcükleriyle, cümleleriyle, deyimleriyle, atasözleri ve sözlerle, şiirleri, romanları, öyküleriyle canlılığını sürdürür.
- Cevap 2 = İnsanlar sözcüklerle, dil aracılığıyla bir birlik oluşturur.
- Cevap 3 = Türkçenin söz varlığı 75.000'e ulaşmıştır. Atatürk'ün "Türk dili dünyanın en zengin dillerinden biridir, yeterli bu dil bilgisi istenirse"
- Cevap 4 = İngilizce ve Fransızca
- Cevap 5 = Daha az Türkiye konuşuyoruz
- Cevap 6 = Artık Türkiye hocaları daha fazla olabilir.

2. Öğrenci

- 1- Cümleleriyle, deyimlerle, atasözleriyle, özlü sözlerle, şiirleri, romanları, öyküleriyle sürdürür.
- 2- Dil aracılığıyla birlik oluşturabilirler.
- 3- Kivildimiz, adımız, soyadımız, türkünümüz, şarkımız, sevgimizdir, sesimizdir.
- 4- İngilizce ve Fransızca etkiledi.
- 5- Mesela bakkal - market olarak etkiliyor.
- 6- Dilimizi geliştirebiliriz, Avrupa pazarlarına katılarak dilimizi yaygınlaştırabiliriz.

3. Öğrenci

1. Cümleleriyle, deyimleriyle, atasözleri ve öğdeyişleriyle şiirleri romanları, şiirleriyle canlılığını sürdürüyor.
2. Dil aracılığıyla konuşup anlaşma bilimleri.
3. Çünkü Türkçe kökenin çok eski olması ve temeli sağlam olduğu için zengin bir dildir.
4. İngilizce ve Fransızca
5. Biraz kötü çünkü başka dillerde araya girer ve biraz kötüleşti.
6. Genellikle yabancı kitaplar dışında Türkçe kitapları oku maluyuz ama sık sık. Kitabı okuyup özet yazabili-
riz.

4. Öğrenci

- 1-) Dil canlılığını güzel sözlerle, Türkçe kelimelerle sürdürür.
- 2-) El ele verip, dilimize sahip çıkabiliriz.
- 3-) Kökeninin çok eski olması ve sağlamlığı, anlatım zenginliği olduğu için.
- 4-) İngilizce ve Fransızca'dır.
- 5-) Kötü etkiliyor. Çünkü Türkçemiz bozuluyor.
- 6-) Yabancı sözcükler yerine eski Türkçe kelimeler kullanılmalı.

5. Öğrenci

- 1- Karşımayla sündünür
- 2- Sevgiyle, el ele vererek
- 3- Çok eski alışı ve edilemi olduğu için
- 4- İngilizce ve Fransızca
- 5- İyi çünkü her dili öğreniriz
- 6- Başk dillerin özelliklerini buldularak

6. Öğrenci

- 1- sözcükleriyle ve cümleleriyle ve romanlarıyla
- 2- insanlar sözcükleriyle düşünür dil aracılığıyla konuşup anlaşabiliyorlar
- 3- söz varlığı 75.000 olduğu için
- 4- İngilizce ve Fransızca
- 5- dilimizin gelişmesini neden olur
- 6- eski türkçeyi kullanmalıyız

7. Öğrenci

- 1- Dil canlılığı Türkçe konuşulan yerde sürmektedir.
- 2- İnsanlar sözcüklerle düşünür, dil aracılığıyla konuşur anlaşabilmek ve belirli olabilmek için.
- 3- Dil sözcükleriyle, cümleleriyle, deyimleriyle, atasözleri ve özlüleriyle, şiirleriyle, romanlarıyla ve öyküleriyle farklı okuyucu için zengin bir dil olarak gelişmiştir.
- 4- İngiltere ve Fransa sözcüklerimize girmeye başlamıştır.
- 5- Kimliğimizi, adımızı, soyadımızı, türkümüzü, şarkımızı sevgimizi ve ses kaynağımızı etkilerken bu etkilerle Türkçemizi haksızlık ediyoruz.
- 6- Bu durum somut olarak ortaya koymak için hep Türkçe konuşmaya ve konuşturmaya çalışmalıyız.

8. Öğrenci

- 1 eski dillerimiz kullandığımız
- 2 dili dinledik
- 3 Türkçeye başka dil geldiği için
- 4 İngiltere'de Fransızca
- 5 olumsuz etkiler
- 6 dilimizde söyleniyor-

9. Öğrenci

Cevap 1: atarouü deyirle sizer romanlar eyleler
canlılığı sündüröler

Cevap 2: iyi bir kilit olusturular bir basballar olmu

Cevap 3: cinski insanlar çok güzel delikler

Cevap 4 = ingilizce, yunanca, arapca eyleler

Cevap 5 = çok kötü eyleme mesela arapca konuşmasal zikirke
konuşmanın borulur

Cevap 6 = a dili konuşmuyoruz

10. Öğrenci

1- Bütün dil canlılığını sözcükleriyle, cümleleriyle, deyimleriyle
ata sözü ve ösdeyimleriyle, şünlere, romanları, öyküleriyle
canlılığını sürdürür.

2- İnsanlar sözcüklerle düşünür, dil aracılığıyla konuşup an-
laşabilirler, bir birlik oluşturmabilirler

3- Çok eski alışı ve bağlamı gerekse anlam zenginliği de
dünyanın en zengin dillerindedir.

4- İngilizce ve Fransızca

5- Kötü eyleyan ve Türkçemisi bozuyan.

6- Çok sık Türkçe yasan kitapları okunmalı ve okuduğumuz
kitabın özetini çıkarılmalı.

11. Öğrenci

Cevap 1 = Bir dil sözcükleri cümleleriyle deyimleriyle ve örneklemeyle ; ayni romanlarayla ve cümleleriyle anlatılır.

Cevap 2 = İnsanlar sözcüklerle düşünür dil aracılığıyla konuşabilirler.

Cevap 3 = Türkçe gerek kökeni ve gerekse yapı ve sözcükleri gerektiren anlatım zenginliği ile dünyanın en zengin dilleridir.

Cevap 4 = Türkçe dili

Cevap 5 = Halkın dili birer köyün

Cevap 6 = Sak. sek. Türkçe yavaş yavaş konuşulmaya başlanmıştır. Eski Türkçe konuşulmaması.

12. Öğrenci

1- Sözcükleriyle, cümleleriyle, deyimleriyle, atasözleri ve örneklemeyle ; ayni romanlarla ve örneklemeyle.

2- İnsanlar sözcüklerle düşünür, dil aracılığıyla konuşup anlaşabilirler.

3- Türkçe gerek kökeni olduğu için.

4- İngilizce ve Fransızca.

5- Dilimizi tek taraflı etkiler.

6- Yabancı dille konuşan insanlarda konuşmamız ve anlamamız.

13. Öğrenci

Cevap1: Sözcükleriyle, cümleleriyle, deyimleriyle, atasözü ve özdeyişleriyle, şiirleriyle, romanları ve canlılığını sürdürüyor.

Cevap2: İnsanlar, sözcüklerle düşünür, dil konuşup anlaşabilirler böylece birlik oluşturabilirler

Cevap3: Çünkü, bir dil bozulursa sözcükler düşünceyi anlatamaz. düşünceyi iyi anlatılmazsa yapılması gereken işler yapılamaz..

Cevap4: İngilizce ve Fransızca etkilenmiştir.

Cevap5: Türkçemizi kötü bir şekilde etkiliyor.

Cevap6: Türkçe dili daha güzel bir şekilde konuşulabilir.

14. Öğrenci

1-) İnsanlarla

2-) yabancı dilleri kullanılıyor.

3-) Çünkü bugün Türkenin söz varlığı 75.000'dir.

4-) İngilizce ve Fransızca.

5-) Kötü ve Türkçemizi kötü ediyor.

6-) Dışarda ve kendin için yabancı dili öğrenmelisin.

15. Öğrenci

- 1- Cümleleriyle, deyimleri, Atasözleri, özdeyişleri zümeleri, öyküleri ile sürdürürler.
- 2- İşe önce dili düzenlemekle başladım. Çünkü bir dil bozulursa sözcükler düşünceyi anlatamaz.
- 3- Çünkü zor yıllarda güzel Türkçemiz ne hale geldi! Batı dillerinin etkisinde garip bir dil ortaya çıktı.
- 4- İngilizce, Fransızca
- 5- Dilimiz bozulmasına neden olur
- 6- Türkçemizi geliştirerek kitap okuyarak

16. Öğrenci

- 1 İngiliz ve Fransız
2. Dil ahlakla Birlik oluştururlar
3. gazisi ERDÜĞAN KATİPOLU insanlarda Türkçesini bilir.
4. garanci imlası
5. İngiliz Fransız karışık
- 6- Türkçe öğrenmeniz gerekir

17. Öğrenci

- 1 Düşünce sözcük
- 2 Dillerine düşünce
- 3 Çünkü düşünce her tarafa yayılmış.
- 4 İngilizce, Fransızca
- 5 Dillerinin aslmasına yol açar
- 6 Osmanlı'dan kalan kelimeleri yasatmak.

18. Öğrenci

- 1 dilini dışsallaştırarak
- 2 dil pratikleriyle
- 3 Türkçesinin adalar iç yerlerinde konuşulması
- 4 Eski, Wishtre van, Wishtre, babilce farsce ezim
- 5 Zana' ekiliyor
- 6 yabancı dil derki verilmemesi için.

19. Öğrenci

- C-1- Sözcüklerle, cümlelerle, deyimlerle, atasözü ve özlü sözlerle
- C-2- Düşünür, dil aracılığıyla konuşur anlatır.
- C-3- Türkçenin kökten sağlam ve çok eski olmasından.
- C-4- İngilizce, Fransızca
- C-5- Televizyon, bilgisayar, giriz - çıkış, barajlar, bitiş gibi şeylerin İngilizce veya Fransızca ya da başka dil olması
- C-6- Haraket ve adalarını tılsım yapmaları...

20. Öğrenci

- 1- Dil canlılığı cümlelerde deyimlerde atasözünde şiirde şiirde şiirde
- 2- dil sayesinde konuşup anlaşılabilir ve bir birlik oluşturabilir
- 3- çünkü kökeninin eski olmasından, sağlamlığından ve anlam zenginliğinden dolayı
- 4- İngilizce ve Fransızca gibi diller
- 5- alumsuz
- 6-

21. Öğrenci

C-1- Sözcüklerle, cümleleriyle, deyimleriyle, atasözleri ve atasözleri ile, şiirleri, romanları ve öyküleriyle sordunuz.

C-2- Sözcükleri doğrudan dil aracılığıyla kavrayıp anlayabilen beklenti dışındadır.

C-3- Çünkü bir dil bozulursa, sözcükler doğrudan anlatılamaz. Doğrudan işi anlatılmaması gereken işler yapılamaz, işler yanlış gibi yapılmazsa tane ve diğer kelimeler. Bu yüzden yazdığımızı zengin görmektedir.

C-4- İngilizce ve Fransızca'dır.

C-5- Türkçemize yabancı dil girince batı dillerinden etkisinde giren bir dil ortaya çıkar.

C-6- Yabancı kökenli sözcükler yerine Türkçe kelimeleri kullanalım.

İş yerlerimize Türkçe adların yer aldığı tabelaları asarsak dilimizi koruruz.

22. Öğrenci

Cevap 1-) Sözcükleriyle, cümleleriyle, deyimleriyle, atasözleriyle, atasözleriyle, şiirle, romanlarla ve öyküleriyle sordunuz.

Cevap 2-) El ele verip dilimize sahip çıkarak.

Cevap 3-) Türkçe gerek kökeninin çok eski olması ve sağlamlığı, gerekse anlatım zenginliğiyle görünür.

Cevap 4-) İngilizce ve Fransızca'dır.

Cevap 5-) Tek taraflı etkilerdir.

Cevap 6-) Yabancı kökenli sözcükler yerine Türkçelerini

kullanalım. İş yerlerimize Türkçe adların yer aldığı tabelaları asalım.

23. Öğrenci

- 1- Bir dil sözcükleriyle, cümleleriyle, deyimleriyle, atasözü ve örneklemele; şiirleri, romanları, öyküleriyle canlılığına sınırlanır.
- 2- İnsanlar sözcüklerle düşünür, dil aracılığıyla konuşur anlaşabilirler, bir birlik oluşturabilirler.
- 3- Türkçe gerek kökeninin çok eski oluşu ve sağlamlığı, gerekse anlamlı renkliği ile dünyamızın en renkli dillerindedir.
- 4- Dilimizde çokça İngilizce ve Fransızca sözcükler görmeye başlarız.
- 5- Bu tek taraflı bir etkilenebilir.
- 6- Yabancı imlaları yerine Türkçe imlaları kullanarak dilimizi yabancı etkilerden korumaya çalışır.

24. Öğrenci

1. Cevap: Sözcükleriyle, cümleleriyle, deyimleriyle vb.
2. Cevap: Dil aracılığıyla.
3. Cevap: Çok eski oluşu ve sağlamlığı, gerekirse anlamlı renkliği.
4. Cevap: İngilizce ve Fransızca.
5. Cevap: Türkçeyi küçültüyor.
6. Cevap: Tabelalara Türkçe yazılarak.

25. Öğrenci

- 1- Cümleleriyle, deyimleriyle atasözü ve ödeyişleriyle; şiirleri romanlarıyla, varlığını sürdürür
- 2- İnsanlar sözcükleriyle düşünür, dil aracılığıyla konuşur, anlaşabilirler bir birlik oluşturabilirler
- 3- Türkçe gerek kökenin çok eski oluşu ve sağlamlığıyla, ve anlatım zenginliğiyle dünyanın en zengin dillerindedir.
- 4- Dilimize en çok İngilizce ve Fransızca sözcükler girmeye başlamış.
- 5- Bu tek taraflı etkilenebilir.
- 6- Dilimize İngilizce, Fransızca vb. ülkelerin sözcüklerini dilimize kullanmamak:

26. Öğrenci

Cevap ① Sözcükleriyle, cümleleriyle, deyimleriyle, atasözü ve özdeyişleriyle, şiirleri, romanları, öyküleriyle canlılığına sürdüürü

Cevap ② Düşünceler iyi anlatılarak, işler gereği gibi yapılarak töre ve düzeni bozmayarak.

Cevap ③ Düşünceleri iyi anlatamassak, işler gereği gibi yapılamass töre ve düzen bozulur.

Cevap ④ İngilizce ve Fransızcadan etkilenmiştir

Cevap ⑤ Çoğu kelimenin İngilizce ve Fransızcaya dönmesi

Cevap ⑥ Hala Türkçe kelimeleri kullanırsak dilimizi hala koruyabiliriz
Ve yabancı kelimeleri türkçe kökenli olarak kullanarak

27. Öğrenci

- 1- Cümleyle, Deyimle, atasözü ve özdeyişlerle, şüârlere ise bunlar roman ve kitap aburması olabilirler,
- 2- Kendi dilimizi koruyarak ve onlara yön göstererek,
- 3- Yazar türkiye doğduğu için ve türkçenin bir cümlelerin farklı farklı söylediğimizi için ve daha çok sözcük aldığı için
- 4- İngilizce, Fransızca girdiği için türkçedeki onlardan etkileri var.
- 5- Mesela o dilin yayılarak türkçe dili uhutula bilir yada daha az korunabilir,
- 6- Mesela türkçeyi o dillerden daha çok önem göstermeliyiz ve onu korumalıyız ve kitap aburmalıyız.

28. Öğrenci

Cevap 1 = Bir dil sözcükleriyle, cümleleriyle, deyimleriyle, atasözü ve 'öz - deyişleriyle', şiirleri, romanları, 'aykülleriyle canlılığını sürdürür.

Cevap 2 = İnsanlar sözcüklerle düşünür, dil aracılığıyla konuşur anlaşır - bilirler, bir birlik oluşturabilirler.

Cevap 3 = Türkçe gerek kökeninin, çok eski oluşu ve sağlamlığı, gerekse anlatım zenginliğiyle dünyanın en dillerindedir.

Cevap 4 = Dilimize çokça İngilizce ve Fransızca sözcükler girmeye baş - ladı. Butek taraflı bir etkidir.

Cevap 5 = Dilimize yabancı sözcüklerin girmesi' bizim asıl Türkçemizin kay - bolmasına neden olur.

Cevap 6 = Yabancı sözcükleri zorunlu kalmadıkça kullanmamalıyız, hep 'öz dilimiz Türkçe'yi kullanırsak yabancı dillerin etkisinden korunmuş oluruz.

29. Öğrenci

1- Sözcüklerle cümleleriyle deyimleriyle atasözleriyle şiirleriyle romanlarıyla öyküleriyle canlıca sürdürür.

2- Dil aracılığıyla

3- Türkçe dili dünyanın en zenginlerinden biri olduğundan 7500 ulkese sahiptir.

4- İngilizce ve Fransuzca dilleri.

5- Yabancı diller öğrenmesi çok etkilidir.

6- Dillerimize sahip çıkıp başka dilleri dillerimize getirmeyelim.

30. Öğrenci

1- Atasözleri ve deyimler, 'ördeyimler'le; şiirler, roman, öykü.

2- Dil aracılığıyla.

3- Çünkü Türk halkının konuştuğu dil.

4- Konuşmamız sözcüklerimiz.

5- İyi oluyor çünkü yabancı ülkelerden insanlar gelince biraz alışıyoruz.

6- O dilleri konuşmamalı ve o diller yasaklanmalı.

31. Öğrenci

1- C Bir dil sözcükleriyle, ümlerle, deyimlerle, atasözü ve atasözleriyle, şiirleri, romanları, şiirleriyle çalıştığını sürdürüyor.

2- C

3- C Daha kolay konuşulduğu için ve niası bulmuş 75.000 aldığı için

4- C İngilizce ve Fransızca diller daha çok etkiler

5- C Dilin ismi daha da zorlaşır

6- C El ele verip türkçemize sahip çıkabiliriz

32. Öğrenci

1) Konuşup anlaşılmasında bir birlik olmaktadır ile sürdürülür.

2) İnsanlar sözcüklerle sürdürülür dil anlaşılabilir konuşup anlaşılabilir.

3- Bir dil sözcüklerle ümlerle şiirlerle atasözü ile Türkçenin rengini bir dil olduğunu göstermiştir.

4) İngilizce ve Fransızca

5) Türkçe değil İngilizce ve ya Fransızca belimler söylüyor.

6) Bir türkçe konuşup başka dilde belimler söylüyorları uyularak başka dillerden konuşuyoruz

33. Öğrenci

c1 | sözcükleriyle, cümleleriyle, deyimleriyle, fiir lerleriyle, samant
ru ne öyküleriyle süzdürür

c2 | Konuşup anlatmaya

c3 | Birim de film oblogu için

c4 | İngilizce ve Fransızca

c5 | Köfte etkiliyor

c6 | Gözlerini bulabilmesi için İngilizce tabel
Koyarız

34. Öğrenci

soru 1: canlılarla konuşup bir kiplik oluşturabilmek,

soru 2: konuşarak bir kiplik oluşturur.

soru 3: dışarıya anlatılmı yapılmı suher'ler yapılıır

soru 4: İngilizce ve Fransızca

soru 5: uyarılar meraklı hollisi sanatır ve mesleği duşunur eke

soru 6: türkçe kitaplar okunur

Ek-6 Kontrol Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Son Teste Ait Verileri

1. Öğrenci

1. Yağmur yağınca toprak suyu emer ve ağaçların köklerine gider.
2. Bu kurulması kaynar su ile çeşitli yapraklar.
- 3.
4. Boncuklar fazla abantılı aboluğu için elektrikli çekilir.
5. Dereler, akarsular ve çaylardır.
6. Çok çapları derize atmaları.

2. Öğrenci

1. Bitkiler su ihtiyaçlarını bitkinin gövde kısmından alır ve çiçeklere doğru yayılır.
2. Suyun yol açtığı tehlikeler buz kirlenmesi, çeşitli kasabalar, kaynar su ise korkunç yankılara, çok çeşitli jirina ya da yağışlar yüzünde su taşkınlarına yol açar.
3. Günlük hayatta kullandığımız suyun içerisinde olabilir mikroppların gezreyi koruyarak, su kirliliği yapmıyarak koruyoruz.
4. İnanılmaz elektrik gücü hidroelektrik santrallerinde elektrik enerjisi kullanılır.
5. Çevremizde su kaynakları akarsular, dereler, nehirler, göller ve tatlı su birikintisi olan her yer.
6. Su kaynakları kirlenme sebepleri su kaynakları ve su kirliliği.

3. Öğrenci

1. C = Bitkiler su ihtiyaçlarını yağın yağmurun toprak tarafından emilip bitkilere yayılır. Yani bitkiler su ihtiyaçlarını yağın yağmurdan karşılar
2. C = Suyun yol aşığı tehlikeler bu 2 kırılması, çesitli kazalar, kaynar su ise yanıklara sebep olabilir. Çok şiddetli yağışlar yüzünden su taşkımları olur. Bunun sonucunda can ve mal kaybı olur.
3. C = Günlük hayatta kullandığımız suyun içerisinde obabilecek mikrop lardan
4. C = Sudan yukarıdan aşağıya doğru akan su enerji üretir
5. C = Çeremizdeki su kaynakları deniz, okyanus, göl, nehir, dere, da sudur.
6. C = Su kaynaklarının kirlenme sebepleri fabrika atıklar, petrol rularından çıkan atıklar kirlenme sebeplerine örnektir.

4. Öğrenci

- Cevap 1 - Bitkiler su ihtiyaçlarını yağın yağmurun toprak tarafından emilip. Ağaçlarda kökleri aracılığıyla suyu çeker. Çekilen su bitkinin gövde ve dal kısmından dal ve çiçeklere yayılır ve bitkiler su ihtiyaçlarını karşılar.
- Cevap 2 - Bazen sularda mikroplar vardır ve biz o sularda yuvarıyoruz ve içiyoruz mikroplar bize bulup hastalanıyoruz.
- Cevap 3 - İçtiğimiz suya dikkat etmeliyiz hastalıklar yayılınca sularımızla içebiliriz suyu doğru oksitirip kappurmalıyız.
- Cevap 4 - Hidroelektrik santrallerinde kullanılır
- Cevap 5 - Çeremizdeki su kaynakları şelaleler, denizler, göller, akarsular nehirlerdir
- Cevap 6 - Suyun kirlenme sebebi denizlere çöpler atıklar atılması tükünülmesidir.
- Cevap 2'nin devamı. sellere, kazalara, fırtınalara, can kaybına ned olur

5. Öğrenci

C-1 Bitkiler yağın yoğunluğuna toprağa baskınları ile su emiş su ihtiyacından bağımlıdır.

C-2 Suyun yol aldığı telli tüplerde çok şiddetli fırtınalarda su taşınması olur.

C-3 Güneşli hayatta, buharlaşmanın suyun rekonda olduğu mikroskopun suyun yavaş yavaş hareketi.

C-4 Suyun genelde su moleküllerinin elektirik yükü ile üretilir.

C-5 Cisimlerdeki su baskınları denizler ve yağın su baskınları.

C-6 Su baskınları bitkilerdeki suyun fakirlikten dolayı atılmamasıdır.

6. Öğrenci

- Cesep 1- Bitkiler su ihtiyacını yağmur sularından sağlar.
- Cesep 2- Suyun yol aldığı tükükler su taşınmalarını sağlar, kaynar sular yanıklara neden olur.
- Cesep 3- Günlük hayatta kullandığımız suyun içerisinde çeşitli mikroplardan oluştuğu, sterilizasyonla temizlenir.
- Cesep 4- Sudan balonların olduğu sularında buhar banyolarıyla çeşitli amaçları vardır.
- Cesep 5- Çeşitli amaçları su kaynakları yağmur sularıdır.
- Cesep 6- Su kaynaklarının kirlenmesi sebebiyle fabrikalarda suyun arıtılması için suyun kirlenmesine neden olur.

7. Öğrenci

1. Bitkiler su ihtiyaçlarını yağmurlar ve insanların desteğiyle sular sayesinde karşılar.
2. Suyun yol aldığı tükükler bu tür kirlenmelerde olan kasalar, kaynar su ile oluşan yara, yarab, zeyler.
3. Ellerimizi temiz suyla yıkanıyoruz.
4. Sağlığa zarar olan sular güç olduğu için hidroelektrik santrallerde kullanılıyor. Hidroelektrik santralleri elektrikli oluşturmaz.
5. Yağmur suyu zeyler.
6. İnsanların suyu düzenli kullanması.

8. Öğrenci

C1 = Bitkilerin su ihtiyaçlarına hava yağıyla oksijen yaman su ihtiyaçlarına karşılıkta.

C2 = Bu su kirlenmesi, kanyon su bulaşmaları büyük tehlikelere yol açabilir.

C3 = Mikroplardan korunmak için de kullanılır.

C4 = Su olmazsa elektrik ile çalıştırılmaları mümkün değildir.

C5 = Çevremizdeki su kaynakları; çöşmelerden, otomobil kirlenmesi gibi yerler su kaynaklarıdır.

C6 = Su kaynaklarının kirlenme sebepleri; mikroplardır.

9. Öğrenci

- 1- Bitkiler su ihtiyacına göre ağaçlar kökleri aracılığıyla çeker, Çekilen su, bitkinin gövdesi kısmı da dal ve çiçeklere taşıyıcı dâimeler

- 2- Susuz yalıtım: tehlikeler buz kırılganlığı çeşitli kaynaklara gel açar?

- 3- Günlük hayatta kullandığımız suyun içerisinde bulunan mikropların korunması için T E damasına tam olarak gerek

- 4- Sudan elektrik enerjisini üretmek için bazı taşlar mesela motor üreticiler

- 5- Güneşimizdeki su kaynakları; Deniz, göller deniz sili taşlar

- 6- Su kaynaklarımızın korunması için su kaynaklarına; Çay ve baharlı atıklar atıkların işlenmesi

10. Öğrenci

1. Bitkiler su ihtiyaçlarını. Suyun bitkilerce yağmur yağmurlarla ayakta kalır.
2. Suyun yol açtığı tehlikeli kaynar su kaynaklara çok şiddetli fırtına ya da yağışlar yüzünden su taşkınları oluşur, bu nedenle can ve mal kaybına neden olabilir.
3. Günlük hayatta kullandığımız suyun içerisinde olabilecek mikroplardan suyu temizleyerek ve fabrikalardan çıkan suyu filtre tutulmalıdır.
4. Sudan hidroelektrikle elektrik üretilir.
5. Çevremizdeki su kaynakları derinler, nehirler, göller, akarsular gibidir.
6. Su kaynaklarının kirlenme sebebi fabrikalardan çıkan kirlenmiş su kirlenmeye yol açabilir.

11. Öğrenci

- 1- (Bitkilerin ihtiyaçlarının yaşar yaşama süreçlerinde Rolü, 2- ()
- 2- (Suyun yol aldığı tepelikler, basamaklar, kaynar su ve çok sıcak fışkıran suyun yol aldığı tepeliklerdir.
- 3- (Günlük hayatta kullandığımız suyun içerisinde çeşitli mikroplardan oluştuğunu ve onları koruyarak kullanmamız.
- 4- ()
- 5- (Çevremizdeki su kaynakları göller, denizler, akarsular, çaygöller ve yer altı suları çevremizdeki su kaynaklarıdır.
- 6- (Su kaynaklarının kirlenme sebepleri kişi atıkları suları beraberinde su kaynaklarını kirlendirir.

12. Öğrenci

- 1- Bitkiler su ihtiyaçlarını yağın yağmur tarafından karşılar.
- 2- Suyun yol aldığı tehlikeler şunlardır; Buze kurulmasında, çeşitli kazalara, kaynar su ile çeşitli konuların yanıklara neden olur.
- 3- Günlük kullandığımız suyun içerisinde olabilir mikrop lardan çeşitli hastalıklara yol açılmaması için klorlanmalıdır.
- 4- Sudan elektrik üretilmesi için yukarıdan aşağıya akan su aynı zamanda güç kaynağıdır. Bu güçde hidroelektrik santraller kullanılır.
- 5- Çevremizdeki su kaynakları temizler ve yenilerdir.
- 6- Su kaynaklarının kirlenme sebepleri insanların bilimsiz kul lanmasıdır.

13. Öğrenci

- 1- Bitkiler su ihtiyaçlarını yağın yağmur sayesinde karşılar.
- 2- Suyun yol aldığı tehlikeler bu şekilde belirtilmiştir ve kaynar bit suyun birinin üstüne dökülürte yanığa yol açar.
- 3- Su mikroplara karşı ilaçlarla klorlanır.
- 4- Örneğin buharlı türlerden su elektrik üretilir.
- 5- Kirlilikler ve denizler
- 6- 5 abukluklar.

14. Öğrenci

① Bitkiler SUYU ŞÖYLE KARŞILANIR
SU DÖKERESEK BÜYÜRLER

② SUYUN YOL AÇTIĞI TEHLİKE DENİZ
SUYU

③ Onları temizleyerek ve onları
YIKIYARAK

⑤ Çevremizdeki su kaynakları
ŞUNLARDIR DENİZ SUYU SU
ÇEŞME MÜSLÜK

⑥ Kirlenme sebebi insanlar hep
ÇÖP attığı için kirlenir ve

15. Öğrenci

Cevap 1 = Bitkilerin su ihtiyaçlarını şöyle karşılarlar;
 Yağmur yağmur toprak tarafından emilir. Yağmur da
 kökleri aracılığı ile suyu çeker, ekilen su, bitkinin gövdesi
 bismutdan dolayı ve diğere bağlıdır. Yağmur ise kendi
 izlenimindeki süreçlerden suyu emebilirler.

Cevap 2 = Suyun yol açtığı tehlikeler. Buz kirlenmesi
 çeşitli kaynaklara, kaynar su ise kankur kaynaklara
 neden olabilir.

Cevap 3 = Günlük hayatta kullandığımız suyun
 içerisinde olabiliriz mikropardan günümüzde
 kullandığımız su, içindeki mikroplara karşı ilaçları,
 insanların çeşitli hastalıklara yol alan maddeleri
 için koruyucu.

Cevap 4 = Sudan elektirikli yubarıdan aşağıya akan
 su aynı zamanda bir güç kaynağıdır. Bu güç
 hidroelektirik santrallerinde kullanılır.

Cevap 5 = Ülkemizdeki su kaynakları deniz, göl,
 okyanus, kuyu ve yeraltı sularıdır...

Cevap 6 = İnsanların çöplerini her sulara atması,
 suyun kirlenmesini, fabrikalardan çıkan
 sulara süzgeç konmaması.

16. Öğrenci

C-1 Bitkiler su ihtiyaçlarını yazın yazdığı zaman
kasnak suyu emer ve canlılar benlenmişlerdir

C-2 Suyun yol aldığı teklikler Ben kullansa,
kaynar su, Çok şiddetli fırtına, Gülsarıhanlar
vardır

C-3 Kullararak mikropolar olur

C-4 Su buharı suyasında

E-5 Kuyular ile denizlerdir

C-6 Egzoz damarları fukika kılınca
filtre takılması

17. Öğrenci

- 1- Yağın yağmur toprak tarafından emilir. Ağaçlar da kökleri aracılığı ile suyu çeker. Çekilen su, bitkinin gövde kısmından dal ve çubuklara doğru akar. Yapraklar ise kendi üzerlerindeki gözeneklerden suyu emebilir.
- 2- Bu yağın zaman zaman çok derecede tahalükle olabilir. Aman dikkat ediniz. Bu türden çiriltli kasırlara, kaynar su ile karıştırılarak kullanılabilir. Çok şiddetli fırtına ya da yağışlar güsüründen su taşkın oluyor. Bunun sonucunda da yağmurulla ar ve mal kaybı meydana gelir.
- 3- Dünya kurulduğunda beri su insanların var geçmedikleri bir ihtiyaçtır. Günümüzde kullandığımız su, içilebilir miktarda kuru bitkilerden. İnsanların çiriltli hastalıkları gıda kaynakları için kullanılır.
- 4- Bunlardan arıya doğru olan su aynı zamanda bir kaynağıdır. Bu güç hidroelektrik santrallerinden kullanılır.
- 5-?
- 6-?

18. Öğrenci

- 1 Ağaçlar suyu kökleriyle emerler
- 2 Su ve oksijenin teması sonucu yanığa girer
- 3 Su buharı moleküllerden geçmektedir
- 4
- 5 Ağaçların suyu kökleriyle alır
- 6 İnsanların suyu kökleriyle alır, suyu kökleriyle alır

19. Öğrenci

- 1- Bitkiler su ihtiyaçlarını yaşamlarını sürdürebilmek için.
- 2- Suyun yol açtığı tehlikeler busların kurulması vb.
- 3- Su ile korunuruz.
- 4- Sudan kullandığımız zaman hem sudan hem de elektrikten yararlanırsınız.
- 5- Deniz, göl, elektrik vb.
- 6- Bus kurulması, kaynar su, çok şiddetli fırtına ve yağışlar.

20. Öğrenci

- C-1- Bitkiler su ihtiyaçlarını yaşamlarını sürdürebilmek için.
- C-2- Suyun yol açtığı tehlikeler korkuna kaynaklara neden olması, Çok şiddetli fırtına ya da yağışlar yüzünden su taşkınları oluşmasıdır.
- C-3- Günlük hayatımızda kullandığımız suyun temizliği yakalamamaları için mikroplardan korunuruz.
- C-4-

21. Öğrenci

1. soru \Rightarrow Yağın yağmur toprak tarafından emilir, ağaçlar da kökleri aracılığı ile suyu çekip, çekilen su bitkinin gövde kısmından dal ve çubuklara doğru akar, yapraklar ise kendi üzerindeki gözeneklerden suyu emebilir.

2. soru \Rightarrow Buz kurulması çesitli kazaalara, kaynar su ise kar kulağı yanıklara neden olabilir. Çok şiddetli fırtına ya da yağmur yüzünden su taşkınları oluşur, bunun sebebiyle can ve mal kaybolur.

3. soru \Rightarrow Dünya kurulduğundan beri su insanların yaşadığı yerlerdeki ihtiyaçtır. Ganimide kullandığımız su, istidiki mikrop-lara karşı ilaçlanır. İnsanlar çesitli hastalıklara yakalanmama için suyu ilaçlarlar.

4. soru \Rightarrow Kullarmaya suyu banyoda, temizlikte, mutfakta kullarız. Hıç yuhmadan sebepleri yiyeriz, ispanak ya da başka seba-leri yuhmadan pisiremeyiz.

5. soru \Rightarrow Meydeleri yuharken
2 Banyo yaparken
3 suyu izerken

6. soru \Rightarrow 1 Hırlı sulardan temiz su larla karışması
2 Pisliklerin sulara atılması
3 Hayvan ve leşin kalın- tuların sularla karışması

22. Öğrenci

Cevap = 1 =	Bitkiler su bitkiyolarına denirler, yağın yağmur da duyarlar.
Cevap = 2 =	Suyun yol açtığı tehlikeler bazı kişilerce bir çok şeylerin susuz kalması.
Cevap = 3 =	Günlük hayata bulunduğumuz suyun kitesi de etkilenecek mikroplara karşı ilaçlanır. İnsanların eşitli hastalıklara yakalanmasını önler için ilaçlanırlar korunurlar.
Cevap = 4 =	Suda hidroelektrik enerjisi üretilir.
Cevap = 5 =	Çevremizde su kaynakları tükenebilir.
Cevap = 6 =	Su kaynaklarının kirlenmesinin sebebi fabrikalardan çıkan atık su ve denize ve su alan yerlere çöp atmak.

23. Öğrenci

- 1- Bitkiler su ihtiyaçlarına sayısız bitki ve ağaç yağmurlarla uyakta kalır
- 2- suyun yol açtığı tehlikeler canlıların suculuğa dayanıklılık sürelerini artırır çünkü denizler diğer canlılara oranla sıcak ve suya doymuştur.
- 3- günlük hayatta kullandığımız suyun içerisinde olabilecek mikroplardan şöyle kurtuluyor su içindeki mikroplara karşı ilaçlandırıldı
- 4- sudan gazı çıkarıyoruz ya elektrik bile sudan elde edebiliyoruz su olmazsa uygarca yaşayabiliydik acaba
- 5- Cevremizdeki su kaynakları elektrik
- 6- su kaynaklarını kirlenmelerini önlemeye çalışıyoruz

24. Öğrenci

Soru 2 Su yağmur zamanı son tarafta bitkileri de etkiler çoğu zaman bu türden su çeşidi bitkilerle hayvan su ile bağlantı yapıyorlar neden alakeli

Soru 1 Yağmur yağmur toprak katmanından emilir. ağaçlar da kökleri aracılığı ile suyu çeker. çabuk su bitkinin gövdesi kısmından akar ve toprakta yağmur düşer.

Soru 6 Su bitkilerde ve çeşitli iş alanlarında ne işleri yapar.

25. Öğrenci

- 1 Yağın yamur toprakta tanınabilirliği.
- 2 Buz donulması, çeşitli boyalar boyanın suya katılması
kaynaklarına neden olabilir.
- 3
- 4
- 5 Mıslıkta, dağda, derecede, nehirde olabilir
- 6 Yamur yağın bunlar camın olur ve banyoda olabilir

26. Öğrenci

1- Bitkiler, su ihtiyaclarına şöyle karşılık verir:

"Yağın yağmur toprak tarafından emilir. Ağaçlar da kökleri aracılığıyla suyu çeker. Fakat su, bitkinin gövdesi kısmından dal ve çiçeklere doğru dağılır. Yapraklar ise kendi üzerlerindeki gözeneklerden suyu emebilirler."

2- Suyun yol aldığı tehlikeler vardır. Buz kovanı çeşitli karanlıklar, kaynar su ise korkunç yanıklara sebep olabilir. Çok şiddetli fırtına ya da yağmurlar sırasında su taşkınları olup can ve mal kaybı meydana gelir.

3- Günlük hayatta kullandığımız suyun içerisinde olabilecek mikropların korunmak için sularda ilaçlar. İnsanların hasta olmalarını önler de olabilir.

4- Su elektrik enerjisi üretir. Yukarıdan aşağıya doğru akan su bir enerji türüdür. Bu enerji hidroelektrik santrallerinde kullanılır.

27. Öğrenci

- 1- Bitkiler su ihtiyacını hemer kapılsı 40⁵²⁴ kapıda kapılsı bitkiler bardakta isen
- 2- Suyun yol üstü teklise bapıde pıan
dılı dıfırsılı teklise alalıdır.
- 3- Günlük hayatta kullandığımız suyun
içerisinde çirkişlerde atırlıdır
deburan dıfında mikraf olur
- 4- Sudun içinde elektrik olurdu listıra
teklise elektrık olurdu.
- 5- Genemizdeki su kayrakta pırdı
kayrakdu.
- 6- Su kayrakta kılınme sebepleri
çirkişlerde gelırsı.

28. Öğrenci

1. Cevap: Ağaçlar yağmur yağınca kökleri tarafından suyu çeker çiçekler yapraklarıyla suyu emerler.

2. Cevap: Bu bir kurtuluşü çeşitli kerecelere neden olur Kayınlar su işe, benkere yarıkları neden olabilir, çok şiddetli fırtına olursa can ve mal kaybına uğrarsınız. Tehlikeli budur.

3. Cevap: Su içindeki mikroplar, ilacları hastalığa yakalanmamaları için kullanılır. 1 litre suya 10 damla su eklenmelidir.

4. Cevap: Yağmur yağor sonra su beheren boş, elektrik alımı olur.

5. Cevap: yağın yağmur olabilir.

6. Cevap yerlere çöp atınca oda yer altına gider sonra suyla borus

Ek-7 Deney Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Son Teste Ait Verileri

1. Öğrenci

1= Yağan yağmur toprak tarafından emilir. Ağaçlarda kökleri aracılığı ile suyu çeker. Çekilen su, bitkinin gövde kısmından dal ve çiçeklere doğru dağılır. Yapraklar ise kendi gözeneklerinden suyu emebilirler.

100

2= Buz kırılması çeşitli kazalara, kaynar su ise korku yarıklara neden olabilir. Çok şiddetli fırtına veya yağışlar yüzünden su taşkınları oluşur. Bunun sonucunda da çoğunlukla can ve mal kaybı meydana gelir.

100

3= Günümüzde kullandığımız su, içindeki mikroplara karşı ilaçlanır. İnsanların çeşitli hastalıklara yakalanmaması için klorlanır.

100

4= Yukarıdan aşağıya doğru akan su aynı zamanda bir güç kaynağıdır. Bu güç hidroelektrik santrellerinde kullanılır.

5= Çevremizdeki su kaynakları, göller, denizler, akarsular, yağmurlar, okyanuslar, nehirler, dereler, su birikintileri

6= İnsanların atıkları, fabrika atıkları, kanalizasyon suları

2. Öğrenci

- 1- İlk önce toprak suları emer. Sonra bitkiler kökleriyle suyu çeker. Sonra çekilen su gövde kısmına ve diğer bölümlerine yayılır.
- 2- Buz kırılması, kaynar su, Fırtına, şiddetli yağmur veya sel, sonucunda can veya mal kaybı olabilir.
- 3- Suyun içine mikroplar atılarak bitki insanların içtiğinde insanları hasta etmeyecek ilaçlar kullanılmaktadır.
- 4- Yukarıdan aşağı akan su aynı zamanda bir güç kaynağıdır. Bu güç hidroelektrik santrallerde kullanılır.
- 5- Deniz, Akarsu, sayı dere, göl gibi suyla kaplı alan.
- 6- Biz insanlar, fabrika su atıkları ve kanalizasyon atıklarından olur.

3. Öğrenci

Soru :

1. Yağın yağmur toprak tarafından emilir. Ağaçlar da kökleri aracılığı ile suyu çeker. Çekilen su bitkinin gövdesi üzerinden dal ve dalların altına yayılır. Yağın ağaçlar ise dalları üzerindeki gözeneklerden suyu emebilirler

2. Eğer su alıpta sel olursa insanlara zarar verir

3. Günümüzde. kullandığımız su içindeki mikroplar bazı ilaçlarla

4. Canlılar susuzluğa dayanabilirlik. sürebir fark eder. İnsanlar, diğer canlılara oranla susuzluğa dayanabilir

5. Su fabrikaları. arada.

6. İnsanların içindeki suyun atılması için su kullandıkları tıbbi sulur.

4. Öğrenci

- 1- Yağın yağmur toprak tarafından emilir. Ağaçlar da kökleri aracılığı ile suyu çeker
- 2- Yağın emilmesi gerekir. Tıbbi, sel gibi doğal afetler çok ve mal kaybına neden ol
- 3- Tıbbi sulur. Tıbbi su kullanılır
- 4- Yukarıdaki sorular doğru olan ve bir gün yazılır. Bu gün hidroelektrik santrallerini kullanılır.
- 5- Dene, Güç, Akar, Olyan
- 6- Güç, Dene, Güç, Akar.

5. Öğrenci

- 1-) Yağın yağmur toprak tarafından emilir. Ağaçlar da kökleri aracılığıyla suyu çeker. Çekilen su, bitkinin gövde kısmından, dal ve çiçeklere doğru dağılır. Yapraklar ise üzerindeki gözeneklerden suyu emebilirler.
- 2-) Bu kirelmesi, geçirli kumullara, kaynar su ise kiretli yanıklara neden olabilir.
- 3-) İçindeki mikroplara karşı ilaçlanıyor kurtuluyor.
- 4-) Yukarıdan aşağıya doğru akan su aynı zamanda bir güç kaynağıdır. -Bu güç hidroelektrik santrallerinde kullanılır.
- 5-) Deniz, göl, dere, ırmak, şelale gibi şeylerdir.
- 6-) Tarım ilaçları, kanalsız tarım sulama, bizim kullandığımız abuklar ve benzeri şeyler.

6. Öğrenci

- 1- Bitkiler yağmurla su ihtiyacını karşılar
- 2- Suyun tehlikelerini önlemek için, kaynar su, furtuna sebep olur
- 3- İlaçlarıdır
- 4- Otomobil fabrikalarına gidelim iki çift otomobil üretildiği alan yaklaşık 15.000 litre su kullanarak
- 5- Banyoda, temizlikte, mutfakta, meyve sebzelerde kullanılır.
- 6- Türlü şekildedir.

7. Öğrenci

- 1- bitkiler suyu gözenekleriyle alır
 2 - bu birleşimi çeşitli kararlara neden olabilir kaynar su ise
 hortunca yanıklara neden olur
 3 - suyu klorlayarak
 4 -
 5 - derişler deteler ve ırmaklar
 6 - fabrika atıkları

8. Öğrenci

- 1- Havanın yağmurun aşarın altına düşerek aşarın
 kökleri suyu emer ve su ihtiyacına karşılık.
 2- Kaynar su üretimine katkıları zaman feci ve hortunç
 yanıklara sebep olabilir.
 3- Suyu klorlayarak mikroplardan korunur.
 4- Yukarıdan aşağıya doğru akması aynı zamanda
 leşgüc kaynağıdır. Bu güç hidroelektrik santrallerinde
 kullanılır.
 5- Deniz o okyanus göl, akması gibi su kaynakları
 vardır.
 6- İnsan atıkları suların kirlenme nedenidir.

9. Öğrenci

- 1 yağmur suları
- 2 sel gibi
- 3 ilaçlardan bakteriler
- 4 deyimlerde: vici hidrolitik, sınıral
- 5 denizden okyanuslara göller nehirlen
- 6 atıklar

10. Öğrenci

1. cevap insanlar selenyum m...-mur yağışlar suları

2. cevap 1. suyun tasması

2. sel atabilir

3. su kulu olduğunda coakla jeinerte ötürler

20. cevap de kireli olduğunda bir anı insan hastalıkları

4. cevap bugün hidrolikler zamanlarda hullerler görüyor musunuz ya elektrikle bile sudan elde ediyoruz

5. cevap deniz, nehir ve asilerdir

6. cevap :

1. insanların atıklarını

2. Eo katmanının asitli yekadıkları bedasıklar

3. kireli olan sular

11. Öğrenci

- 1- Yağan yağmur toprak tarafından emilir. Ağaçlarda kökleri aracılığı ile suyu çeker.
- 2- Buz kırılması çeşitli kazaalara, kaynar su ise karkung yanıklarına neden olabilir.
- 3- Daha temiz sular olarak banyo da sabunla güzel yıkıyarak.
- 4- Mesela lokomotifler suya çalısın su buharlaşarak lokomotifler çalısıyor.
- 5- Denizler, okarsular, göller vb. yerler su kaynakları.

Su kaynaklarının kirlenme sebepleri oralara çöp atılması Pet şişe atılması su kaynaklarının kirlenmesine sebe olur.

12. Öğrenci

- 1- Yağan yağmur toprak tarafından emilir. Ağaçlarda kökleri aracılığı ile suyu çeker. Çökülen su bitkinin gövdesi kemurün dol ise çeşeklere doğru düşer. Yağmur bir ise kendi üzerindeki göbreneklerden suyu emebilir.
- 2- Buz kırılması çeşitli kazaalara kaynar su ise karkung yanıklarına neden olabilir. Çok şiddetli jentına ya da yağışlar yüzünden su taşınları olabilir. Bunun sonucunda can ve mal kaybından meydana gelir.
- 3- İnsanların çeşitli hastalıklara yakalanmalarını için olabilir. Mesela lokomotifler suya itilenlikle çalısın gemiler vardır.
- 5- Denizler, okarsular göller.
- 6- İnsanların denizleri göller, okarsular kirlenirler.

13. Öğrenci

- 1- Yağan Yağmur toprak tarafından emilir. Ağaçlarda kökleri arıcılığı ile suyu çeker. Çiçekler su, bitkinin gövde kısmından dal ve çiçeklere doğru dağılır. Yapraklar ise kendi ikenetirindeki gözeneklerden suyu emebilirler.
- 2- Buze kurulması çözümlü kuzularda, kaynar su ise kükür yanıklara neden olabilir. Çok güçlü bir forta ya da yağışlar yüzünden su taşkınları oluşur. Bunun sonucunda da çözümlü bir can ne mal kaybı meydana gelir.
- 3- Kirliliği suyu arıtma tesislerinden yardım alarak.
- 4- Yukarıdan aşağıya doğru akan su aynı zamanda bir güç kaynağıdır. Bu güç hidroelektrik santrallerinde kullanılır.
- 5- Deniz, göl, nehir, gölde, yağmur.
- 6- İnsanların, nehirlere, göllere, denizlere ve göllere çöp atması ne laam sularının gölde göllere taşması.

14. Öğrenci

Cevap1: Yağan yağmur suları toprak tarafından emilir. Ağaçlarda kök leni aracılığı ile suyu çeker. Yapraklar ise kendi üzerlerinde gözeneklerden suyu emebilirler.

Cevap2: Buz kırılmasına, kaynar suyun korkunç yarıklara neden olabilir şiddetli fırtınaya yağışlar yüzünden su taşkınlıkları oluşur.

Cevap3: Sudan yapılan "Arı su" gibi ilaçlar.

Cevap4: Su buharı ile oluşur.

Cevap5: Musluklar, nehir, göl, denizler'dir.

Cevap6: Tarım ilaçlarının denizlere atılması.

15. Öğrenci

Cevap1: Yağan yağmur toprak tarafından emilir. Ağaçlar da kökleri aracılığıyla suyu çeker. Çekilen su, bitkinin gövde kısmından dal ve çabuklara doğru dağılır. Yapraklar ise kendi üzerlerinden gözeneklerden suyu emebilirler.

Cevap2: Buz kırılması çeşitli kaynaklara, kaynar su ise korkunç yarıklara neden olabilir. Çok şiddetli fırtına ya da yağışlar yüzünden su taşkınları oluşur.

Cevap3: Günümüzde kullandığımız su, çözümlü maddelere karşı ilaçlanır. İnsanların çeşitli hastalıklara yakalanmalarını önler.

Cevap4: Bir otomobil fabrikası; Burada iki çift ağır otoyol lastiği yapımında 15.000 litre su kullanılmakta, yalnızca bir arabanın yapımında 10.000 l su kullanılmaktadır.

Cevap5: Okyanus, deniz, göl, akarsu, ırmak, selale, yeraltındaki su kaynakları

Cevap6: Fabrikadan ve pet şişelerin sulara atılması.

16. Öğrenci

- 1- Yağmurlarla ayakta kalır. Biz insanlar su içerek ayakta kalırız.
- 2- Karacaman bir hortumlarına su doldurur fakatından yararlanırlar
- 3- Su içindeki mikroplara karşı ilaçları
- 4- Yukarıdan aşağıya doğru akan su aynı zamanda bir güç kaynağıdır. Bir güç hidroelektrik santralleridir
- 5- yağmur çesme akarsular dağlardır
- 6- Mesela su dağdan akıp gelince oradan kirleşir. Akarsudan gelirse temiz olsa bile o yine de kirlidir

17. Öğrenci

1 - Yarımlarla ayakta kalırsa

2 - Su olmasaydı çok tehlike olurdu mesela su olmasaydı yabancılara örne ölümler bile

3 - Temiz olmaması tıbbi olmaması

4 - Hidro elektirikten kullanılır

5 - Çamaşır

6 - Sıcaklık bunları

18. Öğrenci

1 Bilgiler su ihtiyacı ilk olarak tarımsal suyu emerek bitkilere verilir böylece su ihtiyacı karşılanır

2 Suyun yol aldığı tehlike taşıyan su kaynakları, bulaşıcı suda can can mal kaybetme yol açar.

3 Mikropu sıkı ilaçlanarak mikropun yayılması.

4 Hidroelektirikle kontrol edilir

5 Akarsu derisi, derisi, göl, çayır gibi yerler

6 Fabrikadan çıkan bulaşıcı suda derisi, derisi, göller gibi su kaynaklarını kirletir

19. Öğrenci

1 Yağın yağmur toprak tarafından emilir. Ağaçlar da kökleri kökle 'atadığı' ile suyu çeker.

2 Suun içinde mükem bulunması.

3 Suyunuzu klorlayarak koruyun.

4 yukarıdan aşağıya doğru akan su aynı zamanda bir 'dış' kaynağıdır ve 'dış' kaynağıdır.

5 Göller, okar sular, denizler ve Okyanuslardır.

6 Fabrika suları su kirliliği yapar.

20. Öğrenci

C-1- Yağın Yağmur (Su) toprak tarafından emilir. Bitkiler de kökleri aracılığı ile suyu çeker. Çekilen su, bitkinin gövde kısmından dal ve çiçeklere doğru dağılır. Yapraklar ise kendi üresindeki gözeneklerden suyu emebilirler.

C-2- Donma, ısıma, kaynama, fütina, yolların donmasıyla çeşitli karoların olması.

C-3- Hayvanlar, emirler, klorlar: Çünkü insanların çeşitli hastalıklara rahatsızlıklarına mamaların içim.

C-4- Barajlar, tünçer suları ile

C-5- Selale deniz, göl, çerne, mükem, kuru

C-6- Çöz atnamur, fabrikalardaki Emisyonlarda sükirler.

21. Öğrenci

- 1- Yağmur, 'yağmurlar' kelimeleri sayesinde çekerek su ihtiyacını karşılar
- 2- mesela üretimde dakiken bir kaynar su kaynakları alırlar
- 3- su arıtma araçları kullanılmaktadır.
- 4- Yukarıdaki araçlara rağmen akan su bir enerji oluşturur.
- 5- Güller, akarsular, dereler, denizler, pınarlar, akarsular, akarsular.
- 6- Fabrika atıkları, toprak atıklarından insan atıkları sayesinde

22. Öğrenci

- C-1- Yağmur yardımıyla, toprakta suyun birikmesiyle oluşur.
- C-2- Çok şiddetli fırtına ya da yağışlar yüzünden su taşkınları olur.
- C-3- Sebze ve meyveleri yıkayarak yedikten sonra.
- C-4- Mesela günümüzde hala buharla çalışan lokomotifler, buhar türbinleriyle çalışan çalışan gemiler.
- C-5- Bitkiler ağaçlar'dır.
- C-6- Su kaynakları mikroplardan ve kirli atıklardan kirli olur.

23. Öğrenci

Cevap 1: Yağan yağmur suyu toprak tarafından emilir. Ağaçlar kökleri tarafından suyu çeker. Çekilen su, bitkinin gövde kısmından dal ve çiçeklere doğru dağılır. Yapraklar ise kendi üzerlerindeki gözeneklerden suyu emebilirler.

Cevap 2: Buş kırılması çeşitli kasalara, kaynar su ise parkunç yanıklara neden olabilir. Çok şiddetli fırtına ya da yağışlar yüzünden su taşkınları olur. Bunun sonucunda da çoğunlukla can ve mal kaybı meydana gelir.

Cevap 3: Su içindeki mikroplara karşı ilaçlanır. İnsanların çeşitli hastalıklara yakalanmaması için klorlanır.

Cevap 4: Yukarıdan aşağıya doğru akan su aynı zamanda bir güç kaynağıdır. Bu güç hidroelektrik santrallerinde kullanılır.

Cevap 5: Deniz, göl, akarsu, okyanus, dere, yağmur, çamaş gında, fabrikadan pis suların akarsulara bırakılmasıdır. Mesela deniz kenarına pikniğe gittiğimizde çöplerimizi denize bırakırsak denizi kirletmiş oluruz.

24. Öğrenci

- 1- Kökleri aracılığı ile suyu çeker. Çekilen su, bitkinin gövde kısmında dal ve çiçeklere doğru dağılır. Yapraklar ise kendi üretilen suyu emebilir.
- 2- Elektriklerin sudan elde edilmesi, hidroelektrik santrallerinde kullanılması.
- 3- İçindeki mikroplara karşı ilaçlar. İnsanların çeşitli hastalıklara yakalanmaması için kullanılır.
- 4-
- 5- Elektrik telleri.
- 6- Atıkların atılması.

25. Öğrenci

Cevap 1: Yağmur toprak tarafından emilir. Ağaçlar da kökleri aracılığı ile suyu çeker. Çekilen su dal ve çiçeklere doğru dağılır. Yapraklar da gözenekleriyle suyu emer.

Cevap 2: Buz kırılma, kaynar su, su taşıma.

Cevap 3: Bu mikroplara karşı ilaçlar.

Cevap 4: 2 çift otomobil lastiği 15.000 l su, arabamın yapımında yaklaşık 10000 l su kullanılıyor.

Cevap 5: Deniz, okyanus, akarsu, göl.

Cevap 6: Fabrika ve insan atıkları ile kirlenir.

26. Öğrenci

1- Yağan yağmur toprak tarafından emilir Ağaçlarda kökleri aracılığıyla suyu çeker. Çekilen su, bitkinin gövde kısmından dal ve çiçeklere, doğru dağıtılır. Yapraklar ise, kendi üzerlerindeki gözeneklerden suyu emerler.

2- Buz kırılması çeşitli kazalara. Kaynansu ise korkunç yıkımlara neden olabilir. Çok şiddetli fırtına yada yağışlar yüzünden su taşkınları oluşur. Bunun sonucunda can ve mal kaybı meydana gelir.

3- Günümüzde kullandığımız su mikroplara karşı ilaçlanır. İnsanların çeşitli hastalıklara yakalanmaması için klorlanır.

4- Yukarıdan aşağıya akarsu aynı zamanda bir güç kaynağıdır. Bu güç hidroelektrik santrellerinde kullanılır.

5- Okyanuslar, Yağmurlar, deneler, nehirler, göller, barajlar gibi....

6- Kanalizasyon suları, insanın atıkları, Fabrika atıkları, boş veyanın kalmış içecekler veya yiyecekler.

27. Öğrenci

Cevap 1 Bitkiler ve ağaçlar yağmurlarla ayakta kalırlar.

Cevap 2 Buz kırılması çeşitli kazaalara, kaynar su ise konkurç yaruklara neden olabilir. Çok şiddetli fırtına ya da yağışlar yüzünden su taşkınları oluşur.

Cevap 3 Mikroplardan korunmak için süt içmelidir.

Cevap 4 15.000 l su kullanarak iki çift ağır vasıta lastiği ve 10.000 l su kullanarak bir arabayı yapabilir.

Cevap 5 Musluklar, Saponlar, Kalolifer

Cevap 6 Fabrika atıkları, Suya atılan atıklardan
Örnek: Pet şişe, naylon poşetler.

28. Öğrenci

Cevap1 = Yağın yağmur toprak tarafından emilir. Ağaçlar da kökleri aracılığı ile suyu çeker.

Cevap2 = Buz kirlenmesi çeşitli kaynaklara, kaynar su ise korkunç yanıklara neden olabilir. Çok şiddetli fırtına ya da yağışlar yüzünden su taşkınları düşer.

Cevap3 = Dünya kurulduğunda beri su insanların var geçemedik. İleri bir ihtiyaçtır. Günümüzde kullandığımız su, içindeki mikroplara karşı ilaçlanır.

Cevap4 = Yukarıdan aşağıya doğru akan su aynı zamanda güç kaynağıdır. Bu güç hidroelektrik santrallerinde kullanılır.

Cevap5 = Bakınız su, fabrikalarda ve çeşitli iş alanlarında ne işlere yarar? "Arı su" denen katıksız su, ilaç yapımında kullanılıyor ve çok değerli sayılıyor. Musluklar-kalanıyerlerde çevremizdeki su kaynaklarıdır.

Cevap6 = Su kaynakları insanların sayesinde kirleniyor. Biz insanlar suların içine çöp atarak suları kirleniyoruz ve suların içine zararlı birçok madde katarak suları kirlenip çevrenin dengesini bozuyoruz.

29. Öğrenci

1. Bitkiler kökleriyle suyu çekebilir. Çekilen su bitki kusurundan dallarına gider.

2. Buz kullanması çeşitli kasalar ve yarıklarla sağlanır.

3. Günümüzde kullandığımız su içindeki mikroplara kanser ve diğer hastalıklar.

4. Yukarıdan aşağıya akan su biriktirici banyo hissiyle yapılmış yapımlarda kullanılır.

5. Deniz, göl, akarsu, nehir, okyanuslar vb.

6. İçinde çok mikroplara ve diğer etkenlere ve onları giderir.

30. Öğrenci

- 1- Yağın yağmur suları toprağa gelince bitkiler köklerinden suyu çekebilir.
- 2- Bir kumla ile insanlar için düşüp ölabilir. Bu toprakları oluşturan bunların can ve mal kaybı olur.
- 3- Suyu temizlemek için içine klor atılır. Fabrikalarda
- 4- Su değirmenlere gelerek peronayı döndürür böylece elektrik oluşur.
- 5- Dere, göller, akar sular, tatlı sular.
- 6- Fabrikalardan atılan atıklar, insanların attığı çöpler.

31. Öğrenci

- 1.1- Yağmur yağınca su ihtiyacımızı karşılarlar
- 1.2- Suyle yal içebilir, insanlar suyu içebilir, evler ve yerleri suyla temizleyebilir, kaynar su, bulaşık yıkama, bu tür işlere sebep olur.
- 1.3- Doğal taze suların içilmesi, ilaçların, klorun doğal sudan içilmesi
- 1.4- Yukarıdan aşağıya akan su aynı zamanda bir güç kaynağıdır. Bu güç hidroelektrik santrallerinde kullanılır
- 1.5- Deniz suyu, Göl, Akarsu

32. Öğrenci

- 1) = Su veya yamurlarla bendi su ihtiyacını karşılar.
- 2) = Mabela su içinde mikroplar barındırır onun için ilaç sularla o ilaç kullanılır bir insan su içindeki mikroplar suya karışır onun için su arıtılmalıdır.
- 3) = Mabela su pislik su arıtılmıyor onun yerine derardan karur su alarak içilmesi mikropları gider onun için arıtma daha sağlıklıdır.
- 4) = İki çift ağır varanta için yaklaşık 15.000 litre su kullanılır Trabanda ise 10.000 litre su kullanılır Yunanistan sığağıya aban su ayrı ramanda bir işletir bu su, hidroelektrik santrallerinde kullanılır.
- 5) = Yağmur barajı veya dağdan aban sular.
- 6) = Yılların içinde dağdan aban su toprağa düşer onun için arıtılır, yamaç suları toprağa düşer bu döngüleri olur o sular temiz olur diyor onlar arıtılır onun için arıtma önemlidir.

33. Öğrenci

Cevap 1: Yağmur yardımıyla

Cevap 2: Buz Kırılması Kaynar su ile
yanan insanlar

Cevap 3: Klorlarla

Cevap 4: Boş

Cevap 5: Göllerimiz, akarsu nehirlerimiz

Cevap 6: Su kaynaklarının kirlenmesi
kırıltı atıklarından mesela pet şişe naylon
boşer gibi şeyler kirlendirir

34. Öğrenci

- 1- Yağmur suyuyla Birtkiler arsuzta kalı
- 2- su alınmazdı idüydük
- 3- hüdne elektirib
- 4- Bir otomobil fabrikasını ele alalım Rusada iki güttü ağıd
sesita lastiği yapımında.

35. Öğrenci

- 1- yağmur suyuyla bitkiler sızakta kalır.
- 2- su almasıyla ilüncüde.
- 3- hidro dekiçik
- 4- saklağıb 15000 litre su kullanıyomuz

36. Öğrenci

- 1- yağmur yağınca yağmur toprak suyu emer ve bitkiler köklerinden alır veya yağmur damlaları yavaşça düşer ve toprak suyu çıkar
- 2- Birişinin üzerine leş düşebilir ve bayır ve her yeri yakabilir
- 3- Hırtuluktı uklar Hırtulur
- 4- Elektirik uklar elektirik
- 5- Bulutlağıb yağmura dönme işiyle
- 6- Suşa çar masa başka şitler atılması

Ek-8 Araştırma İzin Belgesi

T.C.
HATAY VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 32889839/605.01/381533
Konu: Araştırma İzin Onayı.

29/03/2013

MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü)

- İlgi : a) Millî Eğitim Bakanlığının 07/03/2012 tarihli ve B.08.YET.00.20.00.0/3616 ve 2012/13 nolu Araştırma, Yarışma ve Sosyal Etkinlik İzinleri Genelgesi,
b) 07/03/2013 tarihli ve 39761745/100/347 sayılı yazı,
c) 28/03/2013 tarihli ve 32889839-605.01/371344 sayılı Valilik Oluru.

Üniversiteniz İlköğretim Anabilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Mustafa Burak TOP'un hazırlamakta olduğu "İşbirlikli Tartışma Sorgulama Yönteminin İlköğretim 4. Sınıf Öğrencilerinin Türkçe Dersinde Okuduğunu Anlama Becerilerine Etkisi" konulu araştırmasını İlimiz Merkez Nizamettin Özkan İlkokulu, Hüseyin Özbuğday İlkokulu, Vali Teoman İlkokulu ve İnönü Ortaokulunda uygulayabileceği ilgi (c) Valilik Oluru ile uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve araştırmanın tamamlanmasından itibaren 2 (iki) hafta içinde araştırmanın 1 örneğinin CD'ye kayıtlı olarak Müdürlüğümüz Strateji Geliştirme Hizmetleri Bölümüne teslim edilmesi hususunda gereğini bilgilerinize arz ederim.

Osman ŞİMŞEK
İl Millî Eğitim Müdür V.

Güvenli Elektronik İmza ile
Aslı ile Aynıdır.

02.04.2013.

B
Atanet BOLAT
V.M.E.İ.

EK: Valilik Onayı (1 sayfa)

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5 inci maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. Evrak teyidi için <http://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden b33d-456f-3593-a717-a26d kodu ile yapılabilir.

Örgenpaşa Mah. Aysel Fitnat Hanım Cad. 14.Sokak
Elektronik Ağ: <http://hatay.meb.gov.tr/>
e-posta: hataymem@meb.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için: T.GÜRCAM-V.H.K.İ.
Tel: (0 326) 2276868
Faks: (0 326) 2276269

